

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରେ ଚରଣର କଳେଷ ପାରିବାୟମେକ ମହାବଳରେ ଅସର ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭବ ମିଳଇ— ସର୍ଥା; ଲବକର୍ଷଣ ଲବକ ୨୭୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଚରଣକର୍ଷଣ ଅସ୍ତ୍ର ୧୧୫୫୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଏବଂ ଶର ୧୦୮୦୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ । ଆଜି ମାସକୁ ଲବକର ନାନାପ୍ରକାର ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି । ଅନୁମାନିକ ୨୭୦୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଅଧିକ ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛି । ସୁତରାଂ ଲବକମ୍ ଶାନ୍ତ ଏକ ପେଟି, ତମାସୁ ମାସୁର ଗୁରୁ-ପେଟି ପ୍ରାୟ କରଦେବା ମଧ୍ୟ ସାମୁଦ୍ରିକ ବନା ମାସୁର କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାୟ କର ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ।—ଏ କଳେଷରୁ ଲବକର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଥିବାର ସୁନ୍ଦର ଜଣା ଯାଇଅଛି । ସେଠାରେ ଲବକମ୍ ଶାନ୍ତ କମ୍ପୁଣ୍ଡ ମାତ୍ର ଅନୁମାନିକ ଲବକମ ଶାନ୍ତ ଦେଇ ସୁଦ୍ଧା ଲଗ୍ନାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଗ୍ନି ପାଉ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ବୋଝ ଲବକ ହେଉଅଛି ଏଠାରେ ବୋଝ ଉପରେ ଲବକା ବଡ଼ା ଲପା ହେଉଅଛି ।

ମାତ୍ରାଜର ଲବକର ବର୍ଷ ସାହେବ “ଲବ୍ କୋନମାସ” ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଚରଣମାସ ତା ୨୨ ଶେ ଶୁକ୍ରରେ ପାରିବାୟମେକର ଲବ୍ କୋନମାସ ପ୍ରକାରେ ଅନୁମାନିକ ଜମି ସମାପ୍ତ ଅନୁର ପାଣ୍ଡୁରି ବନା ଅପରିଷ୍କୃତ ହିଁମାସୁଥର ପାଠ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭବ ମିଳଇ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକର ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାୟ ତାକାସନା ଏବଂ ଘରଜିର ସମ୍ଭାବନା ଅବିକାର କର ନାହିଁ । ପରଠା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜଗତ ଅପାରିତକରେ ଅଛି ।

ମହାପଦା ଚରଣପ୍ରତି ଲଗିସ୍ତାମ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ବାକିକପ ସାହେବଙ୍କ ସହର ସାଥୀତ କରିଥିବାର ସମ୍ଭବ ମିଳଇ ।

ରବିବସୁର ମହାପଦା ଶ୍ରୀମତୀ ଘରଦେବୀଙ୍କ ବନ୍ଦୀତାକୁ ଚରଣ ପର୍ବେ ପଲଣେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା କାରଣ ବନ୍ଦୀତାକୁ ଘେବ ଚେରର କରିବାର ସ୍ଥିତି କରି ଅଛନ୍ତି ।

ମହାପଦା ଲବକମାନଙ୍କ ଘରମାନଙ୍କ ଉପରୁ ପ୍ରକାର ଗାଡ଼ା କଥା ଥିବ ତାହା କର କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷ ଲବକ ଘାର ଅଛନ୍ତି । ଲବକ ପର୍ବେ ପଲଣେ ଲବକରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବସ୍ତୁ ଏକ ଲବକର ଅଛି ।

ଚୁମ୍ବିତାରେ ଚରଣମ ତା ୨୫ ଶେରେ ଅନୁମାନିକ ବୋଝ ମେକଣ୍ଡର ଲବକରେ ମୋଟମୋ ବରୁର ଦେଉଥିବା ବାକାଜି ଜଣେ ଘେବ ଚଠା ପ୍ରତ୍ୟ କଣେ ମୁଣ୍ଡିଅର କେବଳେ ଶୁର ଚରଣ ଦେଇ । ମୁଣ୍ଡିଅରଟି ଗୋଟିଏ ଚରଣେ ପ୍ରାଣଦାନ କରି ।—କି ନୁହେଁ ସ ବ୍ୟା-ପାର । ଅସାମା ସବୁକି ଲବକର ଅଛି ।

କାରୁର ବ ବସୁ ଯେ ଲବକରୁ ତାହା ଶିଖା କରି ଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସାମରେ ବର୍ଷ କରୁ ଅଛନ୍ତି ତାହାକୁ ପୁନ-ନାମ ସମାଜକୁ କରିବା ସେଇ ବରଦାତା ଲଗାସୁର-ଠାରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷଣ ଓ ବାସୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁମ୍ବିତ କରଣ ହୋଇଅଛି । ବାସୁମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦ ଶ ଚରଣ ତାହାକୁ ବାସୁର ଘରଠାରେ ଚରଣମ ତା ୨୫ ଶେର ପ୍ରକାଶ କେବଳେ ଘୋଷ ଚେରରେ । କେବଳ ୧୦୦ ର ମାତ୍ର ବାସୁର ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେଲେ ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏ ବସୁରେ ସହାନୁଭୂତି ଅଛି । ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହେଲେ ଆଉ କାହିଁକିମାନେ କିମ କରି ପାରିବେ ?

ସୁଶାସନ ଲବକରୁ ଯାଇ ଯାଇରେ ସେକ୍ସର କଲେ-କଲେ ବୁଝିପା କରିବା ସମ୍ଭବରେ ଯେଉଁ ବୁଝି ଲବକର ଶାହେବ ମୁଣ୍ଡି କର ଯାଇଥିଲେ ତାହା ଅନୁକାଳ ସବାଣେ କର ହେବାର ପ୍ରସାବ ହେଉଅଛି ।

ପଞ୍ଜାବ ଶିଖାବଂଶର ଲାଲରେକର ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ଭାସୁ ଶିଖାପ୍ରତି ବୁଝିପା କରି ଲବକମାସୁ ପ୍ରଥମ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସୋଲେଇବା କାରଣ ମାତ୍ରାଜକୁ ପ୍ରତି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ।—କଳେଷରେ କି ଅତି ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଏ ଶିଖା ତଳ ନ ପାରେ ?

ଦେବୀନାମ ସମ୍ପାଦ ।

ସୁଶାସନ ଯେ ଲବକର ପ୍ରକାମାନେ ସେଠା ଲବକ କରୁଥିଲେ ମେଲ କରିବା କଥା ଲଗା ଜାଣି ପାରୁ ଲବକରେ ପଦାର୍ଥ ବାହାର ନାହାନ୍ତି ନଅର ମଧ୍ୟରେ ରହିଅଛନ୍ତି । ଏଠାର ପୁରୁଷ ସବୁ ଲବକକୃଷ୍ଣର କେତେକ ଜଣ ପାଏକ ସହର ତାହାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗଡ଼ଜାତର ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧସାହେବ ଏ ମେଳର ଚରଣ କରିବେ ଏହୁପ ଆଶା ହେଉଅଛି ।

ଏଠା ଲବକ ଉପରେ ଅବୁର ପଞ୍ଜାବ ହଜାର ଟଙ୍କା ବାଣିଜ୍ୟ ଅସୁ କରିବା କାରଣ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧସାହେବ ମାନେକରକୁ ଅପେକ୍ଷା ଦେବାରୁ କପର ଏ ଟଙ୍କା ଅସୁ କରିବେ ମାନେକର ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

ମାନେକରକାରଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମିତ୍ତ ଏ କିଛିରେ ଘୋଷିତ ସୁବିବରଣ କରିଅଛି ମାତ୍ର ବୋର୍ଡିସିସ ଦେବାରୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ ମାନେକରକାରୁ ବାହା କି ଘେବେ ଅସିବେ ସେ ସୁବିବରଣକାର ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବ ।

ଅଗ୍ନିରୁ ଦେବୀନାମ ବଡ଼ାମା ନରସିଂହପୁରର ଚୌଦ ଓ ଅପିଲ ମୋକଦମାନଙ୍କ ବରୁର କରିବା କାରଣ ଦେବୀନାମ ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଅଛି । ବର୍ଷରେ ଚଳ-ଥର ଏଠାକୁ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ବା ତାହାଙ୍କ ଅଗଣ୍ୟ ଅସି ମାନେ ରୁଟିବେ ।

ଜଗନ୍ନାଥପୁର ସମ୍ପାଦ ।

ଶାରଦାଠାକୁଶାଳୀଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ପୋଡ଼ିପିବା ସଙ୍ଗେ, ଅଳ୍ପ-ପ୍ରତିମାନେ ନାନାପ୍ରକାର ଲବକମାନଙ୍କ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାର କରିବାର ସୁବିଧା ପାଇ ଘେବମାନଙ୍କୁ ଲଗିକରି କରୁଅଛନ୍ତି । କେତେକେ କରୁରେ ବାସନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୋଡ଼ି ଲବକରୁଛନ୍ତି ।

“କବସାସ” — ତମାସୁ ସୁଦ୍ଧା “ଶ୍ରୀସୁତ ବାସୁ” ଓ “ମହାସୁ” ଉପାଧି ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀବାର କବିକାକୁ ଦେବ ସେ ଏହୁ ଉପାଧି ଦେବାର ମୂଲ୍ୟ ଅଛି; ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଣେ ତମାର କେବଳ ଏହୁପରି ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତି ହେଉଛି ନକହେବା ପେସର ନ ଦେଇ ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛି । “ଅଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟରେ ନୂତନ ବସ୍ତୁ ବସନ୍ତ” ସଙ୍ଗେ, ଉପାଧି ବସନ୍ତ ମଧ୍ୟ ସେକ୍ସରର ଗୋଟିଏ ପଞ୍ଜା ଏବଂ “ସବାପଦମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଜମାଇ ଦେଇ ଦେଶର ଉପ-କାର କରିବା” ସଙ୍ଗେ, ଏହା ବ୍ୟକ୍ତି ଗଣେଶର ଉପକାର ଏବଂ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ସାଧନ ।

ଚରଣମ ତା ୩୦ ଶେରେ ଚୁମ୍ବିତ ଚରଣର ଛତା-କେଶରେ ଶାରଦାଠାକୁଶାଳୀଙ୍କ ଦେଉଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ଜଣେ ପଞ୍ଜା ବୋର୍ଡିକଲମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚଢ଼ି-କାରୁ ବହୁତ ପ୍ରତିକାର କରାଗଲା ଏବଂ ଚରଣଶାସ୍ତ୍ର କେଉଁ ଗ୍ରହଣ ହେବ ।

ଝଙ୍କଡ଼ ପ୍ରଗଳ୍ଭାରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ଘରପୋଡ଼ି ହେଉଅଛି । ଘରରେ ଘରେ କିଏ ଘରିବା ସମୟରେ ବାହାରକୁ ନିଜସ୍ବ କାଟିବାମାନେ ତାହା ଅପସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ଶ୍ରେୟମାନେ ଧନ ଘୋରରେ ଏରେ କିଏ ଲଗାଇଦେଇ ସୁଶାସନେ ସବୁ ଅପହରଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ପୋଲିସ ସାବଧାନ ।

ଶାରଦାଠାକୁଶାଳୀଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରପଦ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଦିଶର ଲବକମାନ

ଘରିଅଛି । ସାଧାରଣଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ଚରଣ କଲୋକସୁ କରାଯାଉଅଛି ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ସର୍ପାସାହସ୍ୟ ଅନେକ ଦେବଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ସଜ୍ଜିବାର ସହାୟ ମିଳୁଅଛି ।

ଯାଜପୁର ସମ୍ପାଦ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଦେଇ ବଣେଶ ବୁଝି ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ଘରରେ ବଡ଼ାସ ହେଉଥିବାର ଶାନ୍ତ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ବୁଝି ସଙ୍ଗେ ଅବଧି ଦେଇ ନାହିଁ ଏ ସମୟରେ କିଛି ବୁଝି ହେଲେ ବଣେଶ ଉପକାର ହେବ ।

ଘରପୋଡ଼ିର ଉପସ୍ଥଳ ଏକର୍ଷ କିଛି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ମତସଲରେ ଏକାଂଗ୍ରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଲଗାଉଛ ହୋଇ-ଥିବାର ସମ୍ଭବ ପାଇଅଛି, ଏ ଯାଜପୁର ବଜାର ଓ ବଜା ଶାସନରେ ଅନୁର ୧୦/୧୨ ଥର ଅଗ୍ନି ଘରିବାର ଦେଖା ଲାଗିଛି ।

ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ ସହଦେବ ମହାପାତ୍ର ଜମିଦାରଙ୍କ ଜମିଦାର-ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚଣମୋକା ନାମକ ଗ୍ରାମରେ ଅଗ୍ନିଘରି ଅନେକ ପ୍ରକାଶର ପୁତ୍ର ଓ ବଜାକ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଗ୍ନିରେ ଲସୁ ହୋଇ-ଯାଇଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ ମହୋଦୟ ବଣେଶ ବଜାରଦା-ପୁତ୍ର ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରକାଶକରୁ ପୁତ୍ର ଜମିଦାର କରିବା ସବାଣେ କାଠି ଓ ବାଣଅବ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରକାଶକରୁ କିଛି ଧାନ ଅପେକ୍ଷା ଖମାରୁ ଦେଇ ବରମାନ ସେମାନଙ୍କ-ଠାରେ ଥିବା ବାକୀ ଖଜଣା ଅସୁଲ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥିର କରି-ଅଛନ୍ତି ।

ଅଜକାଲି କରପରର ଧର୍ମଧାମ ବଣେଶ ଘରିଅଛି, ଏ ସମୟରେ ଶ୍ରେୟଙ୍କର ପ୍ରାବୁର୍ତ୍ତକ ସହର ଶାନ୍ତରେ ହୋଇଥିବାର ସବାଣା ଶୁଣାଯାଏ କୋହଳିଏ ବୁଲି ଉପ-ଲକ୍ଷରେ ଅନେକ ଶ୍ରେୟ ମୁକ୍ତି ଲାଭିବାରୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଉପାୟଦାନ ଲାବନଯାତ୍ରା ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ଅଗମ ହୋଇ ଶ୍ରେୟ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଶ୍ରୀବୀରୁ କୋଶାଳୀ ସାସନର ସବିବରଣର ଅପି-ସର ଗତ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧୫ ଶେରେ ସବିବରଣର ଘର ଗ୍ରହଣ କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି, କାରୁ ମହାସମ୍ପଦ ବରୁର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଘେବମାନେ ସନ୍ତୋଷ ଲଭୁଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେକ୍ଷାପତ୍ର ।

ପଞ୍ଜିପ୍ରକାଶକ ମହାମତ ଜମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ-ମାଲେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାସୟ ସିଂହେସୁ ।

ମହାସୟ !

ଜମ୍ବୁ ଲିଖିତ କେତେକ ଚଞ୍ଚିକୁ ଆପଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତିକାର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଶ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରି ବାଧ୍ୟ କରିବା ହେବେ ।

ଘରଦେବର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଅନୁମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସବାଣେ ଅଜକାଲି କେତେକ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଅର୍ଥ-ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କାହାରିକୁ ଅବଦଳ ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଲୋକେ କପର ଶୁଦ୍ଧ କଥା ଲେଖି ପଡ଼ି ପାରବେ ସେଥି ସବାଣେ ବଣେଶ କେଣ୍ଡା ହେଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳର କିସୟ ସେ

ପିଲାମାନେ ପାଠପଢ଼ା କଲା 'ବଡ଼' ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବାବେଳେ ଶିକ୍ଷକ ଓ ପରୀକ୍ଷକ କର୍ମକୁ ମାଲକଦ୍ୱାରା ଶୁଦ୍ଧ ଲେଖନ ବସୟରେ ବିଶେଷ ଉପହାସ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ପରୀକ୍ଷାଦୀର୍ଘ ହୋଇ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଛାଡ଼ି ସର୍ବିଶ କଲା କମିଟିର କଠେଇ ପ୍ରଭୃତି ଅଳ୍ପ ଲଳନାରେ ଦାୟିତ୍ୱ କରନ୍ତି ତେବେବେଳେ ଆଉ ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖା ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗକୁ ଦାୟିତ୍ୱ କରନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଦ୍ରବ୍ୟ, ବ୍ରତମାନ ଇତ୍ୟାଦି । ଶୁଦ୍ଧ ଲେଖନ ଗାଦୀ ପକ୍ଷରେ ଏକ ଲେଖକ ଓ ଲଳନା ଦୋଳ ପଡ଼େ, ଯହିଁ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ କେହି ମୂର୍ଖ ପିଲାମାନଙ୍କୁ "ଉତ୍କଳପଦ" ଅକ୍ଷର ଲେଖିକାରିନୀ ନାହିଁ" ହୋଇ ଗାଳ ଓ ମାଡ଼ ଦେଇଥିବାର ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଅଛୁ, ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଶୁଦ୍ଧ ଲେଖନପ୍ରତି ଆଉ କାହିଁକି ଆସ୍ଥା କରନ୍ତେ କଣ୍ଠିବେଧର ଶିକ୍ଷାପଦାଗେ ପିଲାଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ମୂର୍ଖମାନେ କହନ୍ତି "କଠେଇର ଅମଲମାନେ ଯେ ଅଶୁଦ୍ଧ ଲେଖନ୍ତି ତହିଁରେ ଗାବର ବେଢ଼ି ଯିବ ଦେଉଅଛି? ଅମୃତ ଲେଖକ ଲେଖିଲେ କଣ ଦେଲା । ଲେଖିକାରିନୀ ଲେଖି ଦେଲା । ଏହାକି ସମାଜ ଶୋଭାପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ । ଇଂରେଜୀ, ପାରସିପ୍ରଭୃତି କୌଣସି ଭାଷାରେ ଅଶୁଦ୍ଧ ଲେଖିବାର ବିଧି ନାହିଁ । ତେବେ ବାହିକ ଓଡ଼ିଆ ସିରସାମାନଙ୍କରେ ଅଶୁଦ୍ଧ ଲେଖାଯାଏ । ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରାନ୍ତସ୍ତରୀୟତରଫ ଓ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ବଚେତନା କରାଯାଉ ? ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହାକି ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଗୋଟିଏ ଅଲେଖ୍ୟ ବିଷୟ ନୁହେଁ । ଅତଏବ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ କମଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ଉଚିତ ବଳୋପସ୍ଥ କରନ୍ତୁ ।

୨୮୩୮୭ ଶ୍ରୀ ରତ୍ନନାଥ ମିଶ୍ର ।

ମହାପ୍ରଭୁ !

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସକାଳନିର୍ଦ୍ଦେଶଣୀ ସମ୍ମାନ ।
 ତଳର ଅପ୍ରେଲ ମାସ ବା ୪ ଇଞ୍ଚ ଓ ବା ୧୧ ଇଞ୍ଚ ଓ ବା ୧୮ ଇଞ୍ଚମାନଙ୍କରେ ଉକ୍ତ ସମ୍ମାନ ଅଧିକେଷ୍ଟ ହୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଆଦି ପୁରସ୍କାମାନ ପଠକ ଓ ଶ୍ରବଣ ଓ ହରିଶର୍ଚ୍ଚିତ ଆଦି ଉତ୍ତମରୂପେ ହୋଇଥିଲା ଉକ୍ତ ସମ୍ମାନ ପୂର୍ବେ ଚତୁର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳା ମଠରେ ପ୍ରାୟୀ ହୋଇଥିଲା ଓ ବା ୧୮ ଇଞ୍ଚ ସମ୍ମାନ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ

ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିର ବାହାର ଦେବା ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେକା ସ୍ଥାନ ନିଯୋଗ କରଠକ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରୁ ଗୁଣ୍ଡ ଯାଏ ଓ ଶ୍ରୀ ବାକିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତି ସମାନ୍ୱେଷରେ ହୋଇଥିଲା ଏ ସମ୍ଭାରେ ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ନିଯୋଗ ପ୍ରଧାନ ସେବକ ଓ ସନ୍ତ ମତନ୍ତ ଓ କେଶେଳୀ ସଶୀଙ୍କର ଦେଉଳ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ପଞ୍ଚାନନ ଗୁରୁତ୍ୱ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

୧—ସୁଗୁଣ ପଠନାଦ ସମାପନ ପରେ ଶ୍ରୀ ଶିବଚରଣ ମହାନ୍ତି ସମ୍ମାନଦତ୍ତ ସକଳ ଉଦ୍ଦେଶ ଓ ଉଦ୍ଦଳୁଷ୍ଟିତ ଲବ୍ଧିକାରୀ ଚିନ୍ତାପର ନୟନାବଳୀ ପାଠ କଲେ ।

୨—ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଚୈତନ୍ୟ ଦେବଙ୍କ ସମିଧେ ପ୍ରତି ରବିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୀପ୍ତ୍ୟା ସମୟରେ ସମ୍ମାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଗାୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଳନ୍ତ୍ୟମାନ ଚତୁର୍ଥରେ ସମ୍ମାନ ମୌଳିକ ।

୩—ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଗୁଣ ଚରଣ କ୍ଷେତ୍ର ମହାତ୍ମ୍ୟ ଆଦି ପ୍ରସିଦ୍ଧମାନ ପାଠ ଓ ଶ୍ରବଣ ଦେବ ଦୁଇୟେ ଦୂର ଶାର୍ଦ୍ଦଳ ଦେବ ରାଗସ୍ଥେ ଦେଶ ବଦେଶ ସମ୍ମାନାବଳୀ ଆସୁଥିବା ସମ୍ମାନସମିତା ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତି ପାଠ ଓ ଶ୍ରବଣ ଦେବ ଚତୁର୍ଥେ ସମ୍ମାନ ଉଦ୍ଦେଶ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସେବାର ଉକ୍ତ ଲବ୍ଧି ଓ ଏହାଦ୍ୱାରା ଓ କରତଳ ଆଦି ଦୂର ଓ ପଦ ପଦାଶୀ ଲବ୍ଧ୍ୟାଦି ବିଷୟ ମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱର ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରଭୁର କରୁଣିକ ।

୪—ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ଯାହା ଲବ୍ଧ୍ୟାଦି ସର୍ବସାଧାରଣମାନଙ୍କ ଉପକାରାର୍ଥେ ବୁଝନ୍ତୁ ଏକ ଗୋଟି ଜଳଭଣ୍ଡ ସମ୍ମାନ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ପାବତୀର ମନ୍ଦିର ଚତୁର୍ଥାଞ୍ଚଳ କୁରୁମକେଳା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାନ୍ତେ ଅଲେଖ୍ୟ ବିଷୟରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର କୃଷ୍ଣସନ୍ଧ୍ୟା ସମ୍ଭାରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସୁରକ୍ଷା ଦେବ ଏବଂ ଯାହା ମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧିକାର ଲବ୍ଧି ନିବାରିଣ ଦେବ ।

୫—ଏ କର୍ତ୍ତୁମାବଳୀ ଶ୍ରବଣରେ ସମ୍ମାନମାନେ ବିଶେଷ ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବକ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରି ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ମନ୍ଦିର କୋରସରେ ଦେଖାଯାଇଅଛି ଯେ ଶ୍ରୀ ସିଦ୍ଧବିଶ୍ୱାସରେ କରତ ଟଙ୍କା ନାହିଁ ଓ ମନ୍ଦିର ମୋଡ଼କଣ ଦେଲେ ଶ୍ରୀ ଗୁଣୀ ସାହେବଙ୍କ ଦନ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟା ଓ ଶ୍ରୀଗୁଣୀ ସାହେବ ବକ୍ତିଗୁଣରେ ବ୍ୟାସ ପୂର୍ବକ ଜଗନ୍ନାଥଦେବଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଉତ୍ତମ ଚଳାଇ ଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁନାର ସାଧାରଣ

କରି ଅନ୍ୟ କିଛି ଉପାୟ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟ ଆଜିମା ସମ୍ଭାରେ ବିଷୟ ବିଷୟିନୀ ପକ୍ଷେ ବିଷୟ ଉପାୟ ଦେବ ଉପସ୍ଥିତ କେଶେଳୀ ସଶୀଙ୍କ ଚରଣ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚାନନ ଗୁରୁତ୍ୱ୍ୟା ଦେଉଳମେଳେକର ସଶୀଙ୍କ ସହର ପ୍ରାନ୍ତମର୍ଣ୍ଣରେ ଜଣାଇ ସମ୍ମାନ ଗୁଣାରେ ଉଦ୍ଦେଶ କରି ଯାଇଅଛନ୍ତି ସେ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥର ସାଧାରଣ ଦେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନା ଲବ୍ଧ୍ୟାଦି ଓ ଦୂର ଲବ୍ଧ୍ୟାଦି ଫଳିତ କଲିକତାରୁ ପୁଣି ସକଳ ପଠାଇ ଦେବେ ଅତଏବ ଏ ବିଷୟରେ ଲବ୍ଧିବେଶର ଉକ୍ତ ମହୋଦୟମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି କରୁବ୍ୟ ।

୨୮୩୮୭ } ଶ୍ରୀ ସର୍ବସାଧାରଣ ଗୁଣାଦିକ ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ମାନଦତ୍ତ ସମ୍ମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ ।

To
 THE EDITOR OF THE "UTKAL DIPIKA"
 Dear Sir,

I shall feel much obliged by your kindly having the accompanying copy of an application with annexure from the Rate-payers of the Puri Municipality to the Commissioners of the said Municipality, duly ventilated in your much esteemed paper.

I was for sometime in Puri, and left the place lately, during this my stay there, from what I saw and heard of the affairs of the Municipality I should say. I fully sympathize with the poor Rate-payers.

CUTTACK, } I remain
 3-5-87. } Yours sincerely
 A Sympathizer.

To THE COMMISSIONERS OF THE PURI MUNICIPALITY

Puri, the 21st April 1887
 Gentlemen,

We beg to state that being much dissatisfied with the work of the municipality some of us knowing Pandit Tarakanta Bidasagar an intimate friend of the Chairman and an old and revered gentleman went to him on the 3rd Instant and related to him the mismanagement of the municipality with the request that he will either instruct the chairman to do his work properly or to bring the matter to the notice of the Commissioners

at their next meeting. The Pandit who is also a Commissioner of the municipality wanted a written statement from us regarding the alleged mismanagement. The enclosed statement was given. The Pandit sent for the Chairman in our presence and showed him the statement. The Chairman admitted his fault, as the Pandit says, took a copy of the statement and promised to rectify them but we are sorry to find that nothing has been done yet and things continue to go on as they are. We hope that the Commissioners will be pleased to take steps to rectify the evils or allow us to represent the matter to the higher authority.

We have &c.

Rate-payers Puri Municipality.
STATEMENT.

1 No proper tender is taken from the contractors appointed from time to time for construction of the works of Municipality as before.

2 There is none we believe responsible for the proper examination of the works executed as before.

3 In regard to the sanitation of the town which is an essential thing for a place like Puri an iota of attention is not paid by any municipal officers.

4 There is none it is believed responsible to exact proper amount of works from Mehenters consequently they do not seem to work properly.

5 It is believed that the contractors do not supply good materials and do not perform their work in workman like manner.

6 Since the introduction of the elective system no improvement as regards the construction and repair of the town roads and streets except one which leads to Daitapara sahi.

7 It is said that the work of the municipality suffers for want of proper distribution and supervision of the work by the chairman as before.

8 The word Commissioners do not seem to take any interest in the Municipal work, because it is said

that they are not entrusted to any work.

9 Miscellaneous.

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

କାନ୍ଥ ନିର୍ମାଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ	କଟକ	ଅଗ୍ରିମ ଟ ୦
ବେଶବେଳ	କାମଗା	ଟ ୦
ଦାଉବାନାଥ ମିତ୍ର	କର୍ମମାଳ	କାନ୍ଥ ୪୨୧୪
		ଅଗ୍ରିମ ଟ ୦
ଚୌଧୁରୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ ସ ବାଟେଗଜେଟ୍‌ସ୍		ଟ ୦
କାନ୍ଥ ରୁଦ୍ରାୟ ମନ୍ତ୍ରମଦାର ମନ୍ତ୍ରରାଜ		ଟ ୦
ଶ୍ରୀ ରାଜା ବେଢ଼େ ବଳଦେବ	କାନ୍ଥ ୪୧୦	
କାନ୍ଥ ଦେବୀର ମିଶ୍ର	ଅଗ୍ରିମେସ୍	ଅଗ୍ରିମ ଟ ୧
କାନ୍ଥ ଗୁଣସିଂହାୟ ମିତ୍ର	କଟକ	ଟ ୧
ଗଜନବହାରି ଚୌଧୁରୀ		ଟ ୧
ମୁନ୍ଦେ ମହମ୍ମଦ ମହମ୍ମଦ	କାନ୍ଥ ୪୨	
କାନ୍ଥ ଗଜେନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡଳ	କାଲେସ୍	ଟ ୨
		ଅଗ୍ରିମ ଟ ୦
ବୁଦ୍ଧବନ୍ଧୁ ବୋଷ	କଟକ	କାନ୍ଥ ୪୨
ମଧୁସୂଦନ ମାହାପାତ୍ର		ଅଗ୍ରିମ ଟ ୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !

English and Uriya for Entrance Minor and Vernacular schools of all grades, sold at the book shop of the Cuttack Printing Company, Dargha Bazar Cuttack.

ନାମାପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍ଥଳର ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ନୂତନ ସାଲସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର ବିଲ୍ଲା ମସଲହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରୁ ସାରଦର୍ଶନ ରକ୍ତବୋଧ ସ୍ୱରାସ୍ତି ନିର୍ଗତ ହୋଇଯାଏ । ସାଗର ଘା, ଗରମୀ ଘା, କାଳ ଘା, ବେକ ଓ କାଳ-ଭରର ଘା, ଗୋଲ ଘା, କାଳ ଘା, କାଳର ପୁଜ, କୋଷ୍ଠ-କାଠିକ୍ୟ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣତା, ପେଟଦୁର୍ଗନ୍ଧ, ଶୁକ୍ରବ୍ୟଥା, କାଶ, ଶ୍ୱାସ୍ୱାସ, ପ୍ରସ୍ତାବପୀଡ଼ା, କୁଣ୍ଡୁଅ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଜ୍ୱର ଇତ୍ୟାଦି ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।

ଭ୍ରମର ମାତ୍ରା ବୋଲଇ ଦେହରେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଦେଖାଇ ଦୟାବାନୀତ ଏବଂ ଚିତ୍ତ ସକାଳେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସାରିବାକୁ ହେବ ।

ପଥ୍ୟପଥ୍ୟର ନିୟମ ବୋଲଇ ହେଉଛି ଲେଖା ଅଛି । ସଂକ୍ଷାହାର ଏଥିର ଗୁଣ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ବୋକାଲ ଘରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଟ ୧ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ଅତି ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶିତା ଲୋକାର ବଡ଼ ନାମମାତ୍ର ସନ ୧୯୨୭ ମସିହା ବାର୍ଷିକ ମତ୍ତମଣ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମାତ୍ରା ଓ ତେଜା କର୍ମମାଳ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯିବାର ଦରକାର ଅଛି ଯେ କେହି ଉକ୍ତ କର୍ମମାଳ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ତେଜାକୁ ଲଗାଇ ଦେଖିବେ ସେମାନେ ଚିତ୍ତମାସ ତା ୧୫ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ବନ ଲେଖା-ପାରେ ଟାଉନ ଓଡ଼ିଶାସିଂହାୟ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବେ ଓ ତାହା ସେହି ତାରିଖରେ ଲାଭହେବାରମେଳ ଖୋଲି କର୍ମର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବେ ପ୍ରକାଶପାତ୍ର ଓ ଅସନ୍ନା ଜୁନମାସ ତା ୧୫ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରାକର୍ମ ଓ କୁଲୁମାସ ତା ୩୧ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ତେଜା ଓ ପ୍ରଥମ କର୍ମ ଅଙ୍ଗୀକରଣ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଚଫସିଲକର୍ମ ।

ନାମମାଳ ଚୟନମାତ୍ରାକର୍ମ ଚୟନ ତେଜା ଓ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ।

୧ ଗଣେଶପାଠ ନାମ ଫୁ ୨୭୦୭୫ ଫୁ ୨୫୫୦	
୨ ତେଜାବନ୍ଦୋବସ୍ତ	
ନାମମାଳ ବା ୧୫	୮୦୦ ୩୦୦୦
୩ ଏକନବିଷା ବା ୧୫	୪୨୮୦ ୧୭୫୦
୪ ଏକନବିଷା ସା ୧୫	୦ ୧୦୦୦
୫ ଏକନବିଷା ଡା ୧୫	୪୧୦୭ ୧୫୫୦୦
୬ କୁମ୍ଭାରସାହି ନାମ	୩୧୨୦ ୧୫୭୦୦
୭ ଏକନବିଷା	୧୧୭୦ ୭୩୫୦
୮ ଗଣେଶପାଠ ନାମ	୫୫୦୭ ୧୧୧୦୦
୯ ପ୍ରସ୍ତାବପୀଡ଼ା କାଳ	୨୭୧୭ ୮୩୧୧୦
୧୦ କଟକପ୍ରାଣନାମ	୨୫୨୦ ୭୫୨୭୦
୧୧ ଗୁଣ୍ଡେ ପୋଲ ନାମ	୭୫୩୭ ୨୨୭୧୦
୧୨ ସାନିଆଲର ନାମ	୧୨୭୭ ୩୭୧୧୦
୧୩ ଫୋରସାସ ନାମ	୩୫୦୫ ୧୨୭୭୦
୧୪ ମେହେନ୍ଦ୍ରପୁର ନାମ	୧୦୫୦ ୦

୦୦

ତା ୨ ରଖ ମଇ ସନ ୧୯୨୭ ।

Juggessur Ohunder
Vice-Chairman.

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥ କବିସକ୍ତ ଶ୍ରୀବୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀନା-
ଥସ୍ତ୍ରଣ ସ୍ବପ୍ନ ସ୍ବଚ୍ଚିନ ଶ୍ରେଣସ୍ତସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ଶ୍ରେଷ୍ଠରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।
ମତ ଉନବିଂଶମସହସ୍ରାବ୍ଦୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରେଣୀ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ
ନ ଶୈଳ ଅପରିମିତର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଶ୍ରେଣରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବାର ବାହ୍ୟ ଯେତେ ଭୁମ୍ଭର
ଆଏ ତେବେ ତାହାକୁ ଶ୍ରେଣର ବଦଳଣ
କରିବାରେ ଅତି ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତରେ ଅବ୍ୟବସ୍ଥ-
ମଧ୍ୟରେ ଭୁମ୍ଭର ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ କରିଦେବେ । ଯେ
ଅନେକଲୋକଙ୍କୁ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ କରି ଅବ୍ୟବସ୍ଥ
ପ୍ରସଂସାଦିତ ପାଳିଅଛନ୍ତି ।

ସଂସାରମୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନାନ୍ତରାଳରୁ ଜନ୍ମ
 ଲାଭ ହେବ । ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସନ୍ନହୃଦୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କ
 ନିକଟରେ ବସିଥିବୁ ସେମାନଙ୍କର ଭଲ ଶିକ୍ଷା
 ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୁମ୍ଭ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
 ସମୟରେ ଗାବଳର ମାୟା ପଡ଼ିବାର କଥା ନୁହେଁ ।

ଦରବାରକ୍ତାର ପ୍ରିୟବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତକରମ୍ଭରେ
ଏହି ଶିକ୍ଷା ବିଳମ୍ବ ହେଉଅଛି । ମୁଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା-
ପିଇ ୫୫ ଟା । ପୁରୀ ଓ ଭାବସର୍ଗୀ ପ୍ରଥକ ।

ଚଳିଥିବା ଯନ୍ତ୍ରାଦି ଦରରେ ସହର ଚଳିବ
 ଗୋଧୂଳି କଳାର ବାବୁ ଗୋଧୂଳିର ସମ୍ପଦ
 ବସାନ୍ତିବନ୍ଧୁ ବାବୁ ଅର୍ଥବ୍ୟବହାର କଳାକାର
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଳ୍ପ ଯନ୍ତ୍ରା —

୧୭	ଗଢି	ବାଲୁ	୩	୧୦	୫	୨୩	୩	୧୦	୫	୨୩
୧୮	ଗଢି	"	"	"	୫	୨୩	"	"	୫	୨୩
୧୯	ଗଢି	"	"	"	୫	୨୩	"	"	୫	୨୩
୨୦	ଗଢି	"	"	"	୫	୨୩	"	"	୫	୨୩

ବେପାରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏବଂ
ତୁରେ ଯିଏ ମା ଅଧିକ କିମ୍ବଦନ୍ତ ଅବୁରୁ
ସ୍ଥଳ ମିଳିବେ ପାରୁ ପାରନ୍ତି । ମିଳୁ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀମୁଖ ଦାତୁ ଗୌରୀପଦର ଗୟନର
 ଚକ୍ରଧରବଜ୍ରର ବସା ନିବନ୍ଧୁ ଅମ୍ବୁମାଳର
 ଦୋହନରେ ଚନ୍ଦ୍ରବୋଧା ଓ ବଲ୍ଲଭ ଓ
 ରେସମାର୍ତ୍ତରେ ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେୟନୀ ଓ କଳି
 ବଳ ଚମ୍ପାଞ୍ଜ ସତସତର ବଳୟ ଦେଇ ଅଛି
 ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରାବକବର୍ଗର ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
 ଅଛି । ଚନ୍ଦ୍ରର ଅତି ଦେବେଇ ଫେଲୁ
 କଳିମାତ୍ର ବଳୟ ସବାଣେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି
 ତାହା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାବ
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତି ଶୋକାନରେ ଅନ୍ତେ
 ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଶୁଭର ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
 ପାରିବେ । ଏହିପ୍ରା ଅମ୍ବୁମାଳେ ବଲେଇ ଶ୍ରୀ
 ବଳୟ ସବାଣେ ଦୋହନରେ ପ୍ରସ୍ତର ରଖି
 ଅଛି । ଦେହ ଶରୀର ବଳବାକୁ ଗୁଣରେ ତାହା
 ବଳୟ ବଳବନ୍ଧୁ । ସତ ଉକ୍ତି ଶ୍ରୀମାଳ ବଳବ
 ଦେବା ପ୍ରା ଅପମା ମଜଲସ ସବାଣେ ବଳ
 ଗୁଣାନ୍ତି ଦେବେ ଏବଂ ଗୁଣକୁ ଯି ବଳ ଶ୍ରୀ
 ଶ୍ରୀବଳରେ ଶ୍ରୀବଳ ଦେଲେ ପାଲ ପାରିବେ । ମା
 ତାହାର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବଳର ଶ୍ରୀ ତାହା ଶ୍ରୀବଳ
 ପ୍ରା । ଶ୍ରୀ ଦେବେ ଶ୍ରୀବଳ ପ୍ରା ମୂଲ୍ୟ ତାହା
 ଦେବାଳ ଦେବ ।

[illegible][illegible]

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଶେଷର ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ପ୍ରକାଶକର ସ୍ୱାକ୍ଷର	
ଅତି ପ୍ରତି	୧. ୧୫
ଅତି ପ୍ରତି	୧. ୧୫
ଅତି ପ୍ରତି	୧. ୧୫

ମାତ୍ର ଦୋହର ଶେଷର ବିଷୟ ଶୁଦ୍ଧ, ଦେଖିବେ
ପ୍ରତି ଶୁଦ୍ଧ, ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧ ।

ଅବସର ଓ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ବେଘା ଓ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ପ୍ରତି ପଦ୍ମ ପତାକା ଶୁଭେ ପରିଚୟ ଦେଇ

98073 25- 0809 100/00:09 490

[illegible]

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଗ ୨୨ ବ
୨୦ ଖ

ଗା ୧୪ ଉପ ମାତ୍ର ମତ ୧୮୮୬ ମସିହା । ମୁ ପ୍ରେସ୍‌ମାନ ୨ ୫ ୧୨୧୧ ସାଲ ଉଦ୍‌ବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୯୯
ପଞ୍ଚାଦେୟ ଟ ୨୯

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାସ୍ପଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେ, ଜି, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାବେବ ବଙ୍ଗଳା ରେବନ୍ସ ବୋର୍ଡର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସେକ୍ରେଟାରୀ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ଅନ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ତର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏଥିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦେମନ୍ତ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କୁ ଦେଖାୟ ଚିହ୍ନିତ କର୍ମରତର ଏ ପଦର ସମ୍ପାଦକ ପାଦର ଅଧିକାର ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥି ପୂର୍ବେ କୌଣସି ବଙ୍ଗଳା ଏ ପଦ ପାଇ ନ ଥିଲା । ସବୁ ଦେଇ ସାବେବ ଏଥିପାଇଁ ଅନ୍ୟକାଦ ଦେଇଅଛୁ ।

ବଙ୍ଗାୟ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କାହାତୁର ଦେଖ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏ ଦେଖରକାଣ୍ଡ ଶ୍ରୀମାନେ ଜେଲଜାଲର ପରଦର୍ଶକ ଦୋଇ ହୁଁର ଅବସ୍ଥା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପୋକ୍ତ ଉପାୟଦେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବଳ ସରକାରୀ ମର୍ମରମାନେ ଜେଲଜାଲ ପରଦର୍ଶକ ଥିବାରୁ ପଠାର ବର ମନ ସବୁଆଧାରକୁ ଜଣା ହୁଁ ଲାହିଁ । ନବନ ଶ୍ରେଣୀଟ ଅନୁବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀଜେଲସୀ ଓ ଅଲପ୍ତର ଜେଲଜାଲମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ମାର୍ଗର ବର ଏବଂ ବସନ୍ତମାନଙ୍କ ଗୁଡ଼ାର ଏହି ନୂତନ ନିୟମର ଅବଶ୍ୟକତା ଅଛନ୍ତି । ଭରସା ହୁଅଇ ଏହାଦ୍ୱାରା ଲାଭ ହେବ ।

ବିଭାଗର ବଣିକ ସଭା ଗୁରୁବର୍ଷରେ ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ସମ୍ପାଦନରେ କରବା ନିମିତ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଅବେଦନ କରିବାରୁ ସେ ଗର୍ଭର ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯଥାସାଧ୍ୟ ରେଲବାଟି ଉପ୍ରାନ୍ତ କରିବା ପ୍ରତି ସହକାନ୍ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ କେହି ନିମ୍ନାମ ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣ ବିଷୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ଲେଉ ଅଛନ୍ତି ତାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦୟା ମାରିଅଛୁ । ଗୁରୁବର୍ଷର ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏଥିରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅମ୍ଭମାନେ କଳାକାର ବନ୍ଧୁ ପୁଣି ରେଲବାଟି ସବାସେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏ କାଟିଟ ବିଲକ୍ଷଣ ଲବ୍ଧକାନ୍ ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗା ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଏଥିପାଇଁ କେହି ବଙ୍ଗଳା ବାହାରୁ ନାହାନ୍ତି ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ନୂତନ ଶ୍ରେଣୀଟ ସର ବେଲ କାହାତୁରଙ୍କ ଅମଳରେ ନୂତନ କଥାମାନ ଦେଖିବାରେ ଅସୁଅଛୁ ପରଦର୍ଶକ ଜଣାବିଶାସକ ଓ ବରୁର ଗୁରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାୟ ଦାବମନ୍ଦ ଦସ୍ତରେ ଅର୍ଥିକ ହୋଇଅଛୁ । ଅର୍ଥାତ୍‌ ସି, କି, ଏଲ, ଗୁପ୍ତସାବେବ ସେଠାର ସିବଲ ଓ ସେସକ ଜଳ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରମାରଦେ ସାବେବ ମାଜି ଷ୍ଟେଟ ବରେବର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଦୃଢ଼ ବଡ଼ଯୋଗ୍ୟ ସାବମ ଅଛନ୍ତି । ପରଦ ପୁରୁର

ବଦଳ ହେବା ପୂର୍ବେ ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତ ବି, ଜେ ସାବେବ ହୁଗୁଳରେ ବଡ଼ ସୁଖାତ ଅରଜ ଥିଲେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଭରସା ଦେଇଅଛୁ ଯେ ପରଦ-ପୁରବାସିମାନେ ଏହି ଦୁଇ ଦେଖାୟ ଦାବମନ୍ଦ ଅମଳ ପ୍ରଗରେ ନିମ୍ନାବେ ଓ ସେହିମାନେ କଦଳି ଏ ଦେଖାୟ ଚିହ୍ନିତ କର୍ମରତମାନେ ସୁବନ୍ଧ ରୂପେ ଜଳର କାର୍ଯ୍ୟଗୁରୁ ନିବ୍ୟାଦି ବର-ବାକୁ ଅସମ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ବ୍ରମ ଲାଜିପିବ ।

ବିମ୍ବ ସାବେବଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅମ୍ଭବତାର-ପତ୍ରିକା ସେହି ଅଭିଯୋଗ ଉପସ୍ଥିତ କରିଅଛନ୍ତି ଗର୍ଭର ଉତ୍ତର ସେ ଅବଧ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବିଲକ୍ଷଣର ସମ୍ବାଦପତ୍ରରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କୋଟିଅପ୍‌ବାର୍ତ୍ତସର ଗୁରୁ କାହାଙ୍କ ଦାବରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାଡ଼ି ଲେଇ ବାଲିଡେ ସାବେବଙ୍କୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦତ୍ତବସ୍ତୁ ଗ୍ରହଣ ମାମଲ ସେ ବିରୁର କର-ବାକୁ ଅସୋଗ୍ୟ ହୋଇ ଏବଂ ସବାବପତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛୁ । ବିମ୍ବ ସାବେବ ଏ ସବୁ କଥା ଦେମନ୍ତ କର ସଜ୍ଜ ରହିଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଚିତ୍ର ଜଣା ମାରିଅଛୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀକିନ୍ତୁ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କାହାକୁ କୈଫିୟତ୍ ଚଳବ କର-ବାକୁ ସେ କୈଫିୟତ୍ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଗର୍ଭର ସେତ ନିଷ୍ପତି ତତ୍ତ୍ୱ ହୋଇ ଲାହିଁ । କେବଳ କୈଫିୟତ୍‌ରେ ଏ କଥା ନିଷ୍ପତି

ଦେବାର ନୁହେଁ ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ପ୍ରମାଣ
ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ।

ଅଜ୍ଞାନର ପୁଣି ପ୍ରଜା ସମ୍ଭାର ଧନ ବଳ-
ଦେଶର ଶୁଭଅଞ୍ଜେ ଲାଗି ଯାଇଅଛି । ଏ
ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ଅଟଇ ଅର୍ଥାତ୍
ଯୁବକ ଉପଲକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀରାଜବର୍ମାର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
ସମ୍ମୁଖ ପୁରୀ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବସନ୍ତରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଲାଲ-
ଦେବୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପଠା-
ଇବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାର ସମସ୍ତ ସଦ୍ୟ
କର୍ତ୍ତୃମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିୟୁକ୍ତ ଦେଉ-
ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀରାଜବର୍ମାର ଇଚ୍ଛା ଯେ ଏହି
ସମ୍ଭାର ସଦ୍ୟ ନିୟୋଗ ବସନ୍ତରେ ଲେକନ
ସମ୍ଭାରର ଦୟା ଯାଉ ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରତିନିଧି-
ସ୍ୱରୂପ ଦେବେଇ ଜଣ ସଦ୍ୟ ମନୋମାତ୍ର କରି
ପାରିବେ । ଏଥିର ଦେଲେ କାଳକ୍ରମେ ସମ୍ଭାର
କାର୍ଯ୍ୟ ଲେକନ ମନୋମାତ୍ରରେ ଶୁଭ ଏବଂ
ଏମନ୍ତ କୌଶିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ
କି ଯାହା ଲେକନ ଇଚ୍ଛା ବା ପ୍ରୟୋଗନର
ବସନ୍ତର ଦେବ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବବେତନାରେ
ଏଥିର ଶୁଭ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଯୋଗ
ଦେବା ଉଚିତ ।

ବାବୁ ଗଜାପ୍ରସାଦ ବରଦ ଏଠା ପୁରୀ-
ସବରମଣ୍ଡଳର କୁଟୁମ୍ବୀକ ନାମରେ ଅଜ୍ଞାତ
ଶିଳ୍ପୀଦ୍ୱାରା ଭରବାର ଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ୱରୂପ
ଟ ୧୦୦ ବା ତାପରେ ଯେଉଁ ଦେବୀଙ୍କ
ମୋବଦନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁର ସଦ୍ୟ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଲଭ ଦେଉପ୍ରସାଦ କରିଥିଲୁ
ସେ ମୋବଦନା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧୁ
କାରଣରେ ଉପମେସ ଦେଇ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବୀଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଅନେକମତେ ମୁଦାଲକୁ ଲୋକେ
ଦେବୀଙ୍କ ଦୁର୍ଲଭ ସାବଦେବା ପ୍ରକାର ନାଲି
ସୋଲିଆକୁ ଅଦାଲତ ଏ ମୋବଦନା
ଶୁଭ ନ ସାଧିବାକୁ ପିତାକୁ କଲେ । ମୁଦେଇ
ପୁରୀର ଅଜ୍ଞ ଅନୁସାରେ ନୋଟିସର ଏକମାତ୍ର
ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାଲି କରିଥିଲ । ମୁଦେଇ ଅପିଲ
ନକଲୁ କି ନାହିଁ କହ ନପାରୁ ଯେବେ ଅପିଲ
କରବ ଦେବେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସାୟ ନିଶେଷ
କ୍ଷେତ୍ର ଦେଲିଯାରେ ତଳା ଏହି ବସନ୍ତରେ
ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ରାନ୍ତ ଶେଷି ପାଶୁ ପିତ । ଅମ୍ଭ-
ମାନଙ୍କ ଅନୁମାନ କରୁଅଛୁ କି ଯେଉଁଠାରେ
ନିଶେଷ କ୍ଷେତ୍ର ଥିବେ ସେଠାରେ ସାଧାରଣ ନିଧି

ନ ଶେଷ ଦେବନ କିଶୋରବିଧି ନ ଥିବା ସ୍ଥଳେ
ଝଟିବ । ଆଜକର ଏହି ମାମା-ସା ନିମିତ୍ତ
ଏ ମୋବଦନା ଦାଲହୋର୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବାକୁ
ଉଚିତ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁନସିଫି ଯୁକ୍ତବାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ମଞ୍ଜୁର ଦେବାରୁ ଦାଲ-
ହୋର୍ଟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବଡ଼ବ ଜଣାରେ ଜଣେ
ଅଧିକ ମୁନସିଫି ଦେଲେ । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ମୁନସିଫି ବବେତନାର ଠିକ
ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ମୁନସିଫି ବସିବାର ବଜ୍ରପଳ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ନାହିଁ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ଅଧିକା ମୁନସିଫି
ବଡ଼ବ ସଦର ମହକୁମାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ
ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ଏହି ମୁନସିଫି-
ପଦରେ ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଲି ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ
ଏଠାକୁ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଏଠା ମୁନସିଫିରେ
କର୍ତ୍ତୃମାନ ବସନ୍ତ ମୋବଦନା ଦାବର ସ୍ୱକାରୁ
ଏହାକଦ୍ୱାରା ଅପରାଧ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଉପକାର
ଦେବ । ଏବଂ ଏଠା ସୁବରନ ମୁନସିଫିଙ୍କର
ସାହାଯ୍ୟ ବବେତନ ଦେବ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁନ-
ସିଫି କବେତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରାଜିବା କାରଣ ବାବ-
ଦମାସୁରୁ ଅନେକ ବଡ଼ବ ଚିଠି ଶାଲିଥିଲ
କରଣା କୁଅଇ ଶାସ୍ତ୍ର ଚିହ୍ନର ବନୋବନ୍ଧୁ
ହୋଇ ସେଠାରେ କବେତନ ପିଟିବ ଏବଂ
କବେତନ କବିତା ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ଶୁଭକଳ
ଶେଷିକଲ ଏକଜାରି ଅନିୟମ ମୁନସିଫି-
ଏଲକାରୁସେଠାକୁ ଯିବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟାହତେର
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁନସିଫି ଏବେବନ ଉକ୍ତରୁ ପିଟିଲ
ବଡ଼ ସୁଖର ବସନ୍ତ ଅଟଇ ଏବଂ କରଣା କୁଅଇ
ଉକ୍ତ ମୁନସିଫିକୁ ସଂଶ୍ଳେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧିବାଦ୍ୱାରା
କାବା ପାର୍ବତୀଙ୍କ ପ୍ରାଣୀ ଦେବ ।

ସମ୍ଭାରକର ବରୁକରେ ତାଏର ବୋଲିଥିବା
ଅପବାଦ ଅଭିଯୋଗର ମୋବଦନା ବବେତନ
ବଦ୍ଧବେଦନ ମସପ୍ରକାରେ ଅବେଶିରେ
ରାଜିଗଲ । ମୁଦେଇ ଓ ମୁଦାଲ ପରସ୍ପର
ନିକଟରେ ଦୋଷ ଶିକାର ସ୍ୱକର ଗମାପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇ ଅଦାଲତରେ ଦସ୍ତବରଦାସ କରିବା-
ସ୍ଥମାନ ଦେଲେ ଏବଂ ବଡ଼ବଂସାରେ ମୋବଦନା
ପ୍ରସର ଦେଲେ । ଅବଦନ ଅଦାଲତରେ
ଜଣାଟି ଦେବାଠାରୁ ଅପବାଦ ଦୋଷ ବୁଝି
ଅବେଶିରେ ଜଣି ନକବା ବଡ଼ ଅଜ୍ଞାନରୁ

ବସନ୍ତ ସଦେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ନବସମ୍ଭାବ-
ପକ୍ଷରେ ଦେବନ ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାସ କରିବା
ସଂଶ୍ଳେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ସେ ଏ ମୋବଦନାର
ମୁଦାଲରେ ଦେଉଅଛନ୍ତି କାରଣ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ
ସର୍ବ ସେ ପ୍ରଥମେ ସ୍ୱାଧୀନ କରି ନ ଥିଲେ ଏକାନ୍ତ
ବଡ଼ ନ ଥାନ୍ତା । ଅତଏବ ସେପ୍ରସାର୍ଥେ ଟିକିଏ
ଦୁଃଖ ପ୍ରକାସ କରିବାର ଉଚିତ ଥିଲ ।

ସମ୍ଭାରକ ବବେତନ ସାଲସ ଦେବାର ସମ୍ଭାବ
ମାତ୍ର ଦେଇ ସାଲସି ଦରଖାସ୍ତ ଅଗାଧିକ
ରାଜିଦେବାରୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବଡ଼ ଦୁଃଖନଳ ନାହିଁ ।
ସାଲସି ଦରଖାସ୍ତକୁ ପ୍ରକାସ କରିବା କାରଣ
ସେ ସ୍ୱୟଂ ଶିକାର କରି ଥିଲେ ଓ ଚିହ୍ନ ନିମିତ୍ତ
ସଂଶ୍ଳେଷ ସମସ୍ତ ସ୍ୱାଧୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେତାବା ନ କର-
ବାରୁ ଦୋଷ ଦେଉଅଛୁ ସେମନ୍ତ ସେ ମନରୁ
ଦୋଷ ଶିକାର କମ୍ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାସ କର
ନାହାନ୍ତି ।

ମହାଶକ୍ତୀ ବସନ୍ତ ସିଂହ ଲଂଗୁରୀଙ୍କ ଅସ୍ତସ୍ତୁ
କାବିରାଜା ଶ୍ରୀରାଜବର୍ମାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ
ପାରିସରେ ଥିଲେ । ସମ୍ଭାବ ସେଠାରୁ ରୁଷିୟାକୁ
ଗମନ କରି ସମବୋ ଜଗରରେ ଏବଂ ତତ୍
ରୁଷିୟ ଜେନରାଲଙ୍କ ସହର ସାଙ୍ଗତ ଦର
ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ କରୁଅଛନ୍ତି । କହୁତ
ଦୁଆର ରୁଷିୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଧୀନରେ ମଜ
ଅସିୟାରେ ରହ ଶ୍ରୀରାଜବର୍ମା ବରୁକରେ
ଗଣ୍ଡଗୋନ ରଗାଲୋ ବାବାବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଲଂଗୁରୀ ସବାଦପକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ଏହି କଥାର
କର ଅନୋଜନ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ଦହିପଟି
କର ନାମା କୁଣ୍ଡା ବାବାବୁଅଛୁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
ବବେତନାରେ ଦହିପଟିଦକ ବସନ୍ତରେ ସ୍ୱାଦ
ଦେବାର କୌଶିକ କାରଣ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀରାଜ-
ବର୍ମାଙ୍କ ଲଂଗୁରୀ ଅଧିକାର ଏମନ୍ତ ଶାଳି-
କରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ଯେ ବେତ
ଜଣେ ସୁକସ୍ତ୍ର ଦେବ ପକ୍ଷରେ ଇଚ୍ଛା କଲେ
ବୋକଲର ଦେଇ ପାରିବ । ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ କଥା
କହବାକୁ ବେଳେ ଜଣିବ ସିଂହ ପ୍ରତ ଲଂଗୁରୀ
ସୁବରୁର କରି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସେ
ଦୟାର ପାଟ ଅଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପବାଦ-
ଅବସ୍ଥାରେ ରଖାଇ ପର ଯେବେ ଅଜ୍ଞ
ସଙ୍ଗର ଅସ୍ତୁ ଲେକଲେ ବବେତନ ଲଂଗୁରୀ
ପକ୍ଷରେ ଗୌରବର ବଥା ଦେଇ ନାହିଁ ।
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବବେତନାରେ କାବାବ ପ୍ରତ
ସୁବରୁର କରି ନାହାନ୍ତି ଦେବର ପଶିବା
ଉଚିତ ବେଉଅଛି ।

ବାବୁଲର ଦିନକାଳ ଓ ବିଳମ୍ବର ଜାଗାସ୍ଥ
ଲେଖନୀରେ ବହୁତା ଦେଖା ଓ ଅମୀରଙ୍କ
ସେବା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ଏବଂ
ସାଧା ଏଥି ପ୍ରକ୍ରେ ଅସ୍ଥିତ ଥିବା ଠିକ
ବୋଲି କଥା ପଡ଼ିଲା ବରଂ ବହୁତାମାନେ-
ଅମୀରଙ୍କୁ ବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଏବଂ ତହିଁ ପରି
ଅମୀରଙ୍କ ଲେଖକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟ
ଲେଖକର କଥାକୁ ଦୁଆର । ମନ କଥା ଏହି
କି ବାବୁଲର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱାଦ ଅମୃତମାନଙ୍କ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ଲାଗାନ୍ତି ଏବଂ ଅମୀର ଲିଖି-
ତରେ ପତ୍ରପତ୍ର ଏ କଥା ବୋଲିବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହାନ୍ତି । ଅମୀର ଅବହେଳାମାନ
ବାବୁଲର ସମସ୍ତଙ୍କ ଲେଖକମାନଙ୍କ ପ୍ରାଦ-
ରୁ ପାଇଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେଠା ଲେଖନୀରେ
ବାବୁଲର ଚେତେ ବହୁତାହୁଏ । ସେମାନେ
ସ୍ୱାଧୀନତାବାଦୀମାନେ ସ୍ୱାଧୀନତାବାଦୀ, ଅମୀରଙ୍କ
ବାବୁଲରେ ବସିବାରେ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱାଧୀନତାବାଦୀ
ସେବେ ଉପସ୍ଥିତ ବହୁତାହୁଏ ବହୁତାହୁଏମାନେ
କବଳିତ କରୁଥିବେ କେବେ ବହୁତାହୁଏ କଥା
କେବେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କେହି ଏପରି ଜନ-
ସବୁ ଉଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଅମୀର ଅବହେଳା
ରସମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲେ ଲେଖକ ଓ ବହୁତା
ବାବୁଲରୁ ଉଠିବା କେବେ ଅମୀରଙ୍କର
ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ଏ ଜନସବୁର
କୌଣସି ମନ ଥିବାର ଅମୃତମାନଙ୍କର ବ୍ୟାପ
ଦେଇ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ ପ୍ରକ୍ରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଅମୀରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଡାକି ଦେଇଅଛନ୍ତି
ସେ ପ୍ରକ୍ରେ ସମସ୍ତ ପଡ଼ିଲେ ବାବୁଲ ବହୁତାହୁଏ
ବାବୁଲରୁ ଉଠିବା କରବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଦେବେ
ନାହିଁ କି କଥା କେମନ୍ତ କରି ବ୍ୟାପ ଦେବ ।
ସାଧା ଦେଇ ପ୍ରକୃତ କଥାଟା ବସି ଶାନ୍ତି ଜଣା
ପଡ଼େ ।

ବାବୁଲରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଗା ଚଳି ଅଛି ।
ଏହି ଲୁଗା ଦେଖିଥିଲେ କେବଳ ଗୋଟିଏ
କମ୍ପାନୀର ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଗର ଜନ-
ସବୁରୁ ଏ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶମାନେ ପ୍ରକୃତ
କି ୧୧ ଲାକ୍ଷ ଲେଖିବା ଲାଭ ପାଇ ଅସୁଅଛନ୍ତି ।
ଏ କାରଖାନାର ମୁଖ୍ୟ ପାଖଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା
ବୁର୍ଜୁଆର ଅତି ପାଖଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବଡ଼ାଇ ଦସ-
ଲକ୍ଷ ମୁଖ୍ୟ କରିବାର ବ୍ୟବ୍ଧି ଲାଗିଅଛି ।
ବାବୁଲର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଲୁଗା ଲେଖକର ନିଜ୍ୟ

ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପଦାର୍ଥ । କଲକତ୍ତା ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଧିକସଂଖ୍ୟା ଓ ତେଣୁ ଲୁଗା ବୁଣିବା
ଏ ଦେଶରୁ ଉଠି ଯାଇ ଏଠାର କେତେ ଶକ୍ତି
କରୁଅଛି ଅବଦାନ ଅଛି । କମ୍ପାନୀ ପ୍ରକ୍ରେ
ଓ ଉତ୍କଳର ପ୍ରତିମହାସମାନେ କେତେଗୁଣିଏ
ଲୁଗା ବୁଣିବା କାରଖାନା ଫିଟାଇ ସେମନ୍ତ
ଅପଣାର ଲାଭ କରୁ ଅଛନ୍ତି କେମନ୍ତ ଏ
ଦେଶୀୟ ଲେଖକ ପିକିବା ଲୁଗା ସବାଶେ
ବିଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଗୁଣି ବସିବା ଦାୟିତ୍ୱ ହୁଏ କିନ୍ତୁ
କିନ୍ତୁ ଉପକାର କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳବାସିନୀ
ସେତେ ଲୁଗାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଇ ଏବଂ ଅଣା
ସୁଦ୍ଧା ଏ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବା କାରଖା-
ନାମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଲ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ
ଅବସ୍ଥାରେ କଲକତ୍ତା ପ୍ରଦେଶରେ ଲୁଗାର
କାରଖାନା ବହୁତ ଫିଟି ନାହିଁ ଏବଂ ଏ ପ୍ରଦେ-
ଶର ଲେଖନୀରେ ଏ ବ୍ୟବସାୟର ମହତ୍ତ୍ୱ
ଗୁଣି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ।
ଏତେବଡ଼ କୁବଳିଟା ଗଲ ଲେଖକ ନାମା-
ସ୍ଥାନରେ କେତେ ଲାଭିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କଲେ
ମାନ ସେପରି ଲାଭିତ ମାନ୍ୟରେ ବେଶର
ଧନୁରୁ ଓ ଦରଦ୍ର ଲେଖକ ବେଶଗାରର
ବାଟ ଦେବ ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟ ମନ ଗଲ
ନାହିଁ । କେବେ ଅମୃତମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତକଳ୍ୟ
ଉପୟ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଅସୁବିଧା-ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ପ୍ରକୃତର ସ୍ୱାଧୀନତାବାଦୀମାନେ ନିୟୁତ
ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଡାକିବା ଏଥିପ୍ରକ୍ରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି କଟକ ଓ
ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ୱାଧୀନତାବାଦୀମାନଙ୍କରେ
ସେହିମାନେ ନିୟୁତ ହୋଇଥିବା କଲକତ୍ତା-
ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କର
ନାମ ପାଠକମାନଙ୍କ ଜାଣିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନେ
ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ ଯଥା;—

କଟକ—ଆଃ ସୁବର୍ଣ୍ଣଭୋଗେ ଗଜଜାତ-
ମାଦାଳ, ସିଦ୍ଧିଚର ସର୍ଜନ, ପୁରୀ ବହୁଗର ଏକ
ଲୁଣିର ଲକ୍ଷିକର, ବିଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ଗୁପ୍ତ-
ବାବାଦର, ବାବୁ ଦୁର୍ଗବିହାର ବୋଷ, ମିଃ
ମଧୁସୂଦନ ପାତ୍ର, ବାବୁ ଦୁର୍ଗବିହାର, ମୁକୁନ୍ଦ
ମହାନ୍ତି ବୋଷେନ, ବାବୁ ସୋ ଗଣେଶ ଚନ୍ଦ୍ର,
ମୁକୁନ୍ଦ ମହାନ୍ତି ଅଭର, ବାବୁ ମହାପାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର-
ବର୍ତ୍ତୀ, ବାବୁ ମହାନ୍ତି ଗୁପ୍ତ, ମାଳିଙ୍ଗେଟ
ଓ ଡଃ କଲେକ୍ଟର, ବାବୁ ସନ୍ତକ୍ଷ ମହାନ୍ତି,

ବାବୁ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ, ବାବୁ ଶ୍ୟାମ-
ସୁନ୍ଦର ସମ୍ବତ୍ସର ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା—ସବୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଅଫିସର,
ମିଃ ଏ ସି ଗୁରୁ, ମୁକୁନ୍ଦ ବାଲୁକ ଅଭି, ବାବୁ
ଜଗନ୍ନାଥ ଭ୍ରମରବର, ବାବୁ ସମଗୋବିନ୍ଦ
ଜଗନ୍ନାଥ, ଚୌଧୁରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ, ବାବୁ
ଗୋପାଳଚରଣ ମହାନ୍ତି, ବାବୁ ସୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ
ଦାନୁର୍ଜୟ, ବାବୁ ପଦନାଥ ପରିଡ଼ା, ବାବୁ
ଶାନ୍ତୀ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ବାବୁ କୁପାସିନ୍ଦ୍ର ସାମୁ, ବାବୁ
ଦାମୋଦର ମହାନ୍ତି ।

ଯାଜପୁର—ସବୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଅଫିସର,
ବାବୁ ଦୟାନିଧି ପଣ୍ଡା, ବାବୁ ପର୍ଣ୍ଣସମ ପଟ୍ଟ-
ନାୟକ, ବାବୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଦାସ, ବାବୁ ପ୍ରାଣ-
ଧନ ପାଲବର, ବାବୁ କମାଧର ଦାସ, ବାବୁ
ମୋହନ ମୋହନ ମହାପାତ୍ର, ବାବୁ ବାଳକୃଷ୍ଣଦାସ,
ବାବୁ ଦୁର୍ଗଦାସ ଦେ, ଚୌଧୁରୀ ଉମାକାନ୍ତ
ବଡ଼ପଣ୍ଡା ମହାପାତ୍ର, ବାବୁ ସବିତେବ ଚୌଧୁରୀ,
ସେଣା ଦୁର୍ଗେନ ଦାସଦର ।

ବାଲେଶ୍ୱର—ସିଦ୍ଧିଚର, ସିଦ୍ଧିଚରର
ଜେପୁଟି ଲକ୍ଷ୍ମଣକର, ଗୁରୁ ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଦେ
ବାବାଦର, ବାବୁ ଉମେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତି, ବାବୁ ଗୁରୁ-
ନାୟକଦାସ, ଚୌଧୁରୀ ଅବିନୀବ ସୋରନ୍ଦର,
ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ, ବାବୁ ମୁକୁନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର
ବିଦ୍ୟାବାଗିଷ, ବାବୁ ଦୁର୍ଗେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ବାବୁ
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସାମୁ ମହାପାତ୍ର, କୈଳାଶଚନ୍ଦ୍ର-
ସାମୁ ମହାପାତ୍ର ବାବୁ ଗଗନଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ।

ଭଦ୍ରକ—ସବୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଅଫିସର ବାବୁ
ବାବୁଚନ୍ଦ୍ର ସାମୁ ଚୌଧୁରୀ ସବୁ
ଡଃ, କଲେକ୍ଟର, ସାମୁ ଉମାଚରଣ
ବୋଷ ବାବାଦର, ମୁକୁନ୍ଦ ମହାନ୍ତି, ମହାନ୍ତି
ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ବାବୁ ସମଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ, ବାବୁ ସାଧନା-
ସାମୁ ମହାପାତ୍ର, ବାବୁ ବୁଦ୍ଧାବନଚନ୍ଦ୍ର ଲକ୍ଷା,
ବାବୁ ଅଭ୍ୟୁଦାନ ଦୋଷ, ମୁକୁନ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ମଣ
ରାମାନ, ସିଦ୍ଧିଚର ଦାସର ଅଭି ।

ଉପରଲିଖିତ ଡାକିବାରେ ସେହିଠାରେ
କେତେଗଣି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ଦେଲେ କେବଳ
ସରକାରୀ ସଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି ସେଠା-
ରେ ଉକ୍ତ ପଦରେ ସେହି ସମୟରେ ସେହି
ସରକାରୀ କର୍ମସୂତ୍ର ନିୟୁତ ଥିବେ ସେ ଉକ୍ତ-
ପଦ ଉପଲକ୍ଷରେ ସହ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବେ
ଏହିପରି ଉକ୍ତବାକ୍ୟ ଦେବ । ସ୍ୱାଧୀନତାବାଦୀ-
ମାନେ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତ ସହ୍ୟ
କଲ ଉକ୍ତବାକ୍ୟ ଉକ୍ତବାକ୍ୟ ଅପଣା ସମ୍ପ-
ର୍କିତ

କୃଷ୍ଣ — ଚେନ୍ନାଇ ପ୍ରାୟମେଶ ପ୍ରାମାଣ

ବା ସୋପାନଟିଏ ଏଲମେଣ୍ଟର
ଭ୍ରମାର ।
ଓଡ଼ିଆ—ଗଦ୍ୟ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ।
୨ୟ " ଏକମ ଅବା ଚାରିପାଠ ୨ୟ ଭାଗ
୩ୟ " ଚାରିପାଠ ୧ମ ଭାଗ ଅବା ବସୁ-
ବନ୍ଧୁର ଅବା ଚାରିପାଠ ।
୪ର୍ଥ " ପାଠମାଳା କମ୍ପା ଅଭ୍ୟାସମଣ୍ଡଳ
କମ୍ପା ବୋଧୋଦୟ କମ୍ପା ୨ୟ ପାଠ
କମ୍ପା ଗାନ୍ଧୀମଣ୍ଡଳ ।
୫ମ " ବର୍ଣ୍ଣିକଲ୍ଲୀ ବା ବର୍ଣ୍ଣିକୋଧବ ବା
ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷା ବା ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ବା
ବାଳବୋଧନ ବା ଶିକ୍ଷାମଣ୍ଡଳ ବା
ପ୍ରଥମ ପାଠ ବା ବର୍ଣ୍ଣିକଲ୍ଲୀ ।
ଓଡ଼ିଆପଦ୍ୟ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ କବିତାବଳୀ ୨ୟ ଭାଗ ।
୨ୟ " ଏକମ ୧ମ ଭାଗ ବା
ଭ୍ରମରକବିତା ବା କବିତାବଳୀ
ବା ପଦ୍ୟପାଠ ।
୩ୟ " ସରଳକବିତା ବା କବିତାବଳୀ
ବା ପଦ୍ୟପାଠ ।
୪ର୍ଥ " ଶ୍ରଦ୍ଧାମାଳା ବା ବାଳକବିତା ବା
ଭ୍ରମରକବିତା ବା ଶ୍ରଦ୍ଧାମାଳା ।
ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ସହସ୍ରାର ବ୍ୟାକରଣ ।
୨ୟ " ଏକମ ବା ସ୍ଵାଧୀନାଥ ବ୍ୟାକ-
ରଣ ।
୩ୟ " ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାକରଣ ବା ବାଳବୋ-
ଧନ ବ୍ୟାକରଣ ।
୪ର୍ଥ " ସରଳବ୍ୟାକରଣ ବା ସୋପାନ-
ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟାକରଣମଣ୍ଡଳ ।
ଭୂଲକ୍ଷଣ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଭ୍ରମର ଲଭିବୁ ।
୨ୟ " ଏକମ ବା ଭ୍ରମରଲଭିବୁ-
ସାରସଂସ୍କୃତ ।
୩ୟ " ଦେବ ଓଡ଼ିଆର ସଂସ୍କୃତ ଲଭି-
ବୁ ବା ଓଡ଼ିଆବିଜୟ ବା
ସୀତାମାଥଙ୍କ ଭୂଲକ୍ଷଣ ଲଭିବୁ
ଭୂଲକ୍ଷଣ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଭୂଲକ୍ଷଣପାଠ ।
୨ୟ " ଏକମ ।
୩ୟ " ସରଳଭୂଲକ୍ଷଣପାଠ ବା
ଦେବ ଭୂଲକ୍ଷଣପାଠ ବା
ଭୂଲକ୍ଷଣ ସରଳଭୂଲକ୍ଷଣ ।

୪ର୍ଥ " ଦ୍ଵାରକାବୁକ୍ କମ୍ପା ଦେବ
ଓଡ଼ିଆଭୂଲକ୍ଷଣ ।
ପ୍ରାକୃତିକ ଭୂଲକ୍ଷଣ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଦୁର୍ଗାଚରଣଙ୍କ ପ୍ରାକୃତିକ
ଭୂଲକ୍ଷଣ ।
ଶେଷଭାଗ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଭ୍ରମରପ୍ରସାଦ ଅବା ସୀତାମା-
ଥଙ୍କ ଜ୍ୟମିତି ।
୨ୟ " ଏକମ ଅବା ଶିକ୍ଷାମଣ୍ଡଳ-
ଶଙ୍କ ଜ୍ୟମିତି ।
୩ୟ " ଏକମ ଅବା ଏକମ ଏକମ
ପାଠଶିକ୍ଷା ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଭ୍ରମରପ୍ରସାଦ ପାଠଶିକ୍ଷା
୨ୟ " ଏକମ ଏକମ
୩ୟ " ଏକମ ବା ଅଭ୍ୟାସମଣ୍ଡଳ
ବା ପ୍ରଥମାଙ୍କ ବା ଅଭ୍ୟାସପ୍ରବନ୍ଧ ।

୪ର୍ଥ " ଅଙ୍କ ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା କମ୍ପା ରଥଙ୍କ କମ୍ପା
ଭୂଲକ୍ଷଣ ପାଠଶିକ୍ଷା
ଶେଷପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଦ୍ଵାରକାବୁକ୍ ଶେଷପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ।
ସ୍ଵାସ୍ଵରସମୂଳ ପ୍ରସ୍ତବ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଭ୍ରମରକ୍ଷଣ ଶେଷପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ।
କଲ୍ଲୀ ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଦ୍ଵାରକାବୁକ୍ କଳ୍ପଦ୍ରୁଣ ।
୨ୟ " —କ୍ଷିପ୍ରାଣିକ ପଦାର୍ଥବିଜ୍ଞାନ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏତ ସୋମବାର ସକାଳେ ଏଠାରେ ସାମାନ୍ୟ ବୃତ୍ତି
ହୋଇଥିଲା । ଦୂର୍ଭିକ୍ଷରୁ ବେଳେ ମେଘ ଦେଖାଦେ-
ଲେହେଁ ବୃତ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅଞ୍ଚଳ ହେଉଅଛି ।
ବାବୁ କଲ୍ୟାଣ ଦାସ କଳିକାଙ୍କ ଏକଟି ମାଗେଇର
ଜଗତ୍‌ହୋଇ ଏତ ସୋମବାର ସେଠାକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ ।
ଏତ ବାବୁ ସକାଳବେଳେ ଏଠା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାତ୍ର
ସାବୁକଲ ବଦଳାୟିବ ବାଟିକ ପୁରସ୍କାର ଦେଇଣ ସବୁ
ହୋଇଥିଲା ସକାଳୁ ବେଳେ ଦେଉଳିକାର ଦେଶୀୟ
ରଥେସେ ଅଧିକ ଲାଭିବୁ ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ଏଥରର ଦୌର ମିଶର ଏତ ବାଲିଠାରୁ ଶେଷ ହେଲା ।
ବାବୁ ରାଗବାନୁ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦେହାବତାର ମୁନସତ
ଜୟନ୍ତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ସେ କର୍ତ୍ତମାନ ମେଘବସୁରର
ଏକଟି ସବୁଜ ଶୁଭାବୁ ତାହାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି କାଳରେ
ବାବୁ ଅନୁପସ୍ଥିତ ହେବେ ଏକଟି ମୁନସତ ଜୟନ୍ତହୋଇ
ଅଛି । ଏ ମହାଶୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଏଠାରେ ପଡ଼ୁଥିବେ ।
କହା ଅଠମସିହର ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନରେ ଘର ଓପରଠା
ଲଗିଅଛି । ମାଗରସୁରେ ଦେବେ ଘର ଶ୍ରଦ୍ଧା ପକାଇଅଛି ।
ସ୍ଵାଗତାହେବ ଏଠାକୁ ଓଷ୍ଠ ନେଇ ଚକ୍ରାନ୍ତ ବନୋବସୁ
ବସୁଅଛି ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ ।

ମେଘବସୁର କହା କଲିକତା ଗେଜେଟ ଓ
ଗେଜେଟର ମୌଲିକ ରବିବସୁକାଦର ଏତ କଲିକତା
ମାସରୁ ବାଲେଶ୍ଵର ବିଜ୍ଞାନରେ ୧୮୭୦ ସାଲର ଦଶ ଅକ୍ଟୋ-
ବରରେ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ସମକା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ଏତଦ୍ଵାରା ରବିବସୁକା କଲେକ୍ଟର ଓ ମାଗେଇଟି ମିଶ୍ର
ଦେଇ ଗୁପ୍ତ ମିଶ୍ର ଏତ ଦସଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି କାଳରେ ବା
ଅକ୍ଟୋବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋର୍ଡର କଲିକତା ଗେଜେଟର ବାବୁରେ
ଜୟନ୍ତ ହେଲେ ।

ଦ୍ଵାରକାବୁର ଅଃ ଲକ୍ଷିକପୁର ମିଶ୍ର ମି, ପି, ବାବୁ ସାହେବ
କଲିକତା ଦସଙ୍କ ଜମିରେ ବାଲେଶ୍ଵର କଲିକତା ବାବୁ
ହେଲେ ।

ବାବୁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକମାର ଅଗସ୍ତି ଏତଦ୍ଵାରା କଲିକତା ବିଭାଗୀୟ
ବାବୁରେ ଶିକ୍ଷାବସୁ ଅଲେ କର୍ତ୍ତମାନ ବରଫିକ ଅନୁପ-
ସ୍ଥିତ ସେ ବାବୁର ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତା ପୁରସ୍ତ ଅଠାଳରେ ଗୋଟିଏ ମହାର ମୋକ-
ଦମା ହୋଇଅଛି । କେଣ ମୁଲମାନ ଅପଣା ଶ୍ରୀ ଜାମରେ
ଅନ୍ୟଲେବୁ ବଦାବୁ ହୋଇଥିବାର ନାଲସ କଲିକତା
ମାଗେଇଟି ସମନ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ପୁରସ୍ତ ଅନୁପସ୍ଥିତ
ଅପେକ୍ଷା ହେଲେ । ପୁରସ୍ତ ଅଠାଳରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା
ସେ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଅପଣାର ଓ ଅପଣାପିଲାର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଜମିରୁ ସ୍ଵାମିନାମରେ ଦୁଇଅଟ ନାଲସ କଲିକତା ମାତ୍ର ସମନ-
କାର କଲିକତା ପାଇଲା ନାହିଁ । ଅପଣା ସ୍ଵାମିକ ଧରଣାର
ଅନ୍ୟପାସୁ ନ ଦେଖି ଦେ ପ୍ରସ୍ତର କଲିକତା ବା ଅନ୍ୟପାସୁ
ପ୍ରସ୍ତର କଲିକତା ଏତ ଅପଣା ମାତାଦାସ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
କର ଏକ ନାଲସ ଦେବାପିଲାରରେ କଲିକତା ଦେବ ।
ଶ୍ରୀ ଏତ ପିକର ବାବୁର ହେଲା ବାବୁର ସ୍ଵାମି ଏତା ସବୁ
ସ୍ଵାମି ଶ୍ରୀଦାବୁର ଲକ୍ଷପାଲିକା ବାବୁର ମେ ଅଟ ବଦାବୁ
କଲିକତାର ନାଲସ କଲିକତା ଏତ ଏତ ସ୍ଵାମିଗରେ ଶ୍ରୀ ଦାବୁ
ରପରେ ସମନକାର କଲିକତା ମମର୍ତ୍ତ ହେଲା । ମାଗେଇଟି
କଲିକତା ସ୍ଵାମିର ମୋକଦମା ଜି ସମିତ ହୋଇ ଦାବୁ
ରପରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦାବୁର ମୋକଦମା ଗୁରୁଅଛି ।

ସରକାର କର୍ମବସୁକ ଅନୁପସ୍ଥିତ ସମିତ ଗୋଟିଏରେ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ସମସ୍ତରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଅଛି ।
ପ୍ରାକୃତିକ ଗେଜେଟରେ କଲିକତା ପଦ ?

କଲିକତା ଗେଜେଟର ଏତ ସାମାନ୍ୟ ପଦ୍ୟ
ସମସ୍ତରେ କଲିକତାରେ ଗୁରୁ କଲିକତା ସବୁର ବୃତ୍ତି
ହୋଇଥିଲା । କଲିକତାରେ ଅନ୍ୟକ ଗେଜେଟ କଲିକତାମାନ
ଲକ୍ଷପାଲିକା ଏତ ଜିଉଟ ଅସୁବୁ ହେଉଥିଲା ଏକାବୁ
କଲିକତାମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ ଦୁଇପକ ଅସୁବୁ କଲିକତା
କଲିକତା ଲକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତାରେ କର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵାମିର ଦର ଦେବ ଅଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୮୮୭ ବସାଙ୍କ ମୋଦର
୫ ୧୮୮୭ ଓ ପୁରୁଣା କପସୁ ମୋଦର ୫ ୧୮୮୭ ହୋଇ-
ଅଛି ଦୁପାର ଲକ୍ଷ ଦେଖି ର ୧୦୦ ଲକ୍ଷ ୫ ୧୦୦୦ ଲକ୍ଷ
ଓ କଲିକତା ୫ ୧୦୦୦ ଲକ୍ଷ ଅଛି ।

କଲିକତାରେ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀମନ୍ତବେଶିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲିକତା
କଲିକତା କର୍ତ୍ତମାନ ଶେଷ ଅଧିବେଶିକ ହୋଇ ପାଇବାର
ସ୍ଵାଧୀନ ମିଳଇ । ସ୍ଵକ୍ଷୟ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ଅଧିବେଶିକ ଦୂର୍ଭିକ୍ଷରେ
ସ୍ଵାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟ କଲିକତା ! ଲକ୍ଷ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଯୋଗେଇ
କଲିକତା ଗେଜେଟ ବାବୁ ୧୦୦୦ ପାଲିକା ସମିତରେ
କର୍ତ୍ତ ହେବ ।

କହଇ କୁମର । ଅନଳସାଗର ଅଳଳ ଚଳକୁ
 ପୂର୍ବ କଲେ ଦେଖି ଯେତେକର ଦେ, କୋବିଦେ
 କମେ ଯହୁଁ ଦେଲେ ବସୁପ୍ରାପ୍ତ । ବନ୍ଦ୍ୟା-
 ନୟେ ପଠକେ ନୟନ । ଅଳପ ସମୟେ ଲଭି
 ଶ୍ରୀକୋକିଳ ଦେଖି ସକଳେ ଦେଲେ ଚକିତ
 ଦେ । କୋବିଦେ । ୧୧ ।

କଟକ କଲେକେ ପଢୁଥିଲେ । ଗ୍ରାସ୍ତାବ-
 ଚକାଶେ ଗୁଡ଼ ଅଲେ । କାହିଁ କାଳକ୍ଷର
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ସ୍ବରୂପ ଜଗିଥିଲ ଝାମ୍ପି କେଲେ ଦେଲେ
 ରେ ଦଇବ । ୧୩ ।

ପୁଣି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ପୁଣି ନାହିଁ । ବଢ଼ି ବଢ଼ିଲେ
 ଦୁନ ଦୋଇ । ଏମନ୍ତ ବାଳେ ବାଳକାଟ
 ପ୍ରବେଶି ନାଶ କଲେ ବ ବସୁକୁ ଦେଇ ରେ
 ଦଇବ । ୧୦ ।

ଶିଶୁ ସମସ୍ତହୁତା ଶୁଣେ । ପ୍ରାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ହୁଏ ସାଧକେ । ବ ଶୁଦ୍ଧ ବ ବଦ୍ଧ ସମସ୍ତଙ୍କ
 ମନ ଦୃଢ଼ଥିଲେ ବଢ଼ିଲା ପଶେ ଦେ ।
 ବସୁସ୍ୟ । ୧୪ ।

ବଳୁ ନିର୍ଦ୍ଦିନ୍ତ ଦୋଇ ରହିଲ । ବବ ବିର-
 ଦେ ସବୁ ଅକୁଳ । ପିତାମାତାଙ୍କର ଅନାଥା
 ଚାକର ଅଛୁ ଶୁଭୁ କାହିଁ ବ ଚକ୍ରଲ ଦେ ।
 ବସୁସ୍ୟ । ୧୨ ।

ସର୍ବୀ ଥିଲେଇଁ ଯେତେବ ଜନ । ବବ
 ବୁଦ୍ଧବୁ ବଲେ ଗମନ । କାହିଁ ମୁକୁ ଦାସ
 ମଧୁର ଅନାପ ଦଶ ନାହିଁ ରୂପ ଲବଣ୍ୟ ଦେ
 ବସୁସ୍ୟ । ୧୬ ।

ଦୟା ଗୁଣେ ସମସର ନାହିଁ । ଦୁହିମ
 ତୋପ ବହଳେ ବେହୁ । ଶାବୁ କା ବାବେ
 ଦୟା ଦୋଇସ କେତେ ବବ ପସ ଗୁଡ଼ୁଅଇଁ
 ଦେ । ବସୁସ୍ୟ । ୧୭ ।

ଶୋକେ ସମସ୍ତେ ଏବେ ଅବସ । ବାବା-
 ବାରେ ପୁରୁଷ ଅକାଶ । ବାଆଁ ବାରେ
 ସେନାକକୁ ନ ପୁତ୍ର ଦୟା ଶୁଣ ବ ଦୋଇଲ
 ଦାସ ବେ ବସୁସ୍ୟ । ୧୮ ।

ବଳୁ ନାଶ ବବ ଅନ୍ତଃସତ୍ତା । ଏକାଲେ
 କହୁ ଗଲ ଅନାଥ । ଗୁଡ଼ି ଦନ ଦୋଇ କଳାପ
 ବସୁସ୍ତ ଏବେ ଲଗୁ ନାହିଁ ବ ବା ଚନ୍ଦ୍ରା ଦେ ।
 ବସୁସ୍ୟ । ୧୯ ।

କହା ଅନ୍ତରାସ୍ତ୍ର ଦେବତା । ଶୁଣାଇବାହିଁ
 ମୂର୍ତ୍ତିକା ସିନା । କ ରୁଚିର ଅଳ ଜଳ ସବୁ ବସ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରେ ଶ୍ରବଣା ଲେ । ଦଇବ ।
 କହୋଇଲେ ଦେଇ ବେଳକର । ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ
 ବସେ ଅସ୍ତ୍ର ଧାର । ବାବ୍ୟ କ ଚୁରୁଇ ଚିତ୍ତପଟ

ପ୍ରାୟ ଦଶଦଶକ ଦଶେ ଅକାର ରେ ।
 ଦଇବ । ୨୧ ।

ବାରେ ଦେଖି ଏ ଦଶା ଚାହାର । ପର୍ଯ୍ୟା
 ଅସି ସାକୁ ନା କ କର । ନାଶ ଦୃଢ଼୍ୟା ଦୋଷ
 ଲଗିବ ବୋଲଣ ନୋହୁଛିକ ଅଛୁ ଏ ବଗୁର
 ଦେ । ବସୁସ୍ୟ । ୨୨ ।

ନାଶମାନଙ୍କର ପକ୍ଷ ଲାଗ । ପକ୍ଷ ସବଳହିଁ
 ପକ୍ଷ ପ୍ରାଣ । ଚବ ବରଦରେ ଏ ଲେକାରଣ୍ୟ-
 ରେ ଦେବ ଧରକ ଅଛୁ ଦେବନ ଦେ ।
 ବସୁସ୍ୟ । ୨୩ ।

ଏବେ ସବେ ଅଶୀବାଦ କର । ଏହି
 ବୃଷା ଦେଉ ବରକର । ପୁଣି ଜାତ ଦୋଇ
 କୁଳ ରକ୍ଷା ଦେଉ ଦେଉ ଦୁଃଖ ଦୂର ଅନା-
 ଥାର ଦେ । ସୁଜନେ । ୨୪ ।

୧୮୮୭ । ଶ୍ରୀ-----

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଉପସ୍ଥାପନପୁର ସମ୍ପାଦକ	ବଦାୟା	ଟ ୭୯
ବାବୁ ଉପକାଶ ମହାନ୍ତି	ବାଲେସର ଅଗ୍ରୀମ	ଟ ୩୯
ସଦା କହେ ମଧୁସୂର	ବଦାୟା	ଟ ୭୯
ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ସିଂହ	ଅଠଗଡ଼	ଟ ୩୯
	ଅଗ୍ରୀମ	ଟ ୩୯
ନରସିଂହ ପ୍ରଭୁ ବାବି	ବଦାୟା	ଟ ୨୯
ଗୋପାଳବନ୍ଧୁ ଚାନ୍ଦ ବାଲେସର ଅଗ୍ରୀମ		ଟ ୨୯
ପ୍ରମଥ-ଗୋଧର ।		
ଶାଖା ୨		
ପ୍ରସବୁର ଗୋଷ୍ଠୀ	ବଦାୟା	ଟ ୨୯
ପରବର୍ତ୍ତେ		ଟ ୩୯
	ଟ ଅଗ୍ରୀମ	ଟ ୩୯

ବି ଶ୍ରୀ ପ ନ ।

SCHOOL BOOKS! SCHOOL BOOKS!
 English and Uriya for Entrance
 Minor and Vernacular schools of all
 grades, sold at the book shop of the
 Cuttack Printing Company, Dargha
 Bazar Cuttack.

ନାମାସ୍ତ୍ରବାର ଲେଖନୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବଦ୍ୟା-
 ଲୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍ବଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ଦେଉଅଛୁ ।

ଏକଦାସ ଏ ଜଗରବାସୀ ବାପୁସ୍ତସମୁଦ୍ଧକୁ
 ଜଣାଇ ଦିଅ ଯାଉଅଛୁ ବ ଏଠା ବାପୁସ୍ତସମୁ-
 ନାସଗାର ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ଅଧିବେଶନ
 ଚଳଇମାସ ତା ୮ ରକ୍ଷ ରବିବାରବଦ
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନାଠାରେ ଦେବାର ଥିଲ ରହିଁ ଯେ

ଅଧିକାଂଶ ସନ୍ତୁଷ୍ଟମାନେ ଅନୁସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ
 ସେବନ ସକ୍ଷୀ କ ଦୋଇ ଏହିମାସ ତା ୨୨-
 ରକ୍ଷ ରବିବାର ଅପରାହ୍ନ ୪୩ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନାଠାରେ ସାଧାରଣ ସଭା ଦେବାର
 ଥିବ ଦୋଇଅଛି । ଅବଏବ ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ
 ବାପୁସ୍ତମାତ୍ରକେ ଉକ୍ତି ସମୟରେ ସଗ୍ରସ୍ତନରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଚରବାଧୁର ଚରବାଦେବେ ।

ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ଗୁପ୍ତ
 ସଦ୍‌ବାଚା ସମ୍ମାନକ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ-
 ପ୍ରେସ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀସବରଗୁଣବର୍ତ୍ତ କଟକ
 ରେଭେନ୍‌ସାକଲେଜ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ପଣ୍ଡିତ ରାମପ୍ରସା
 ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ଓ ବାଲେଶ୍ବର ନିର୍ମାଲହୁର ଦେଉମାଷ୍ଟ୍ର-
 ର ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ମହାଶୟ-
 ମାନଙ୍କଠାରେ ଉକ୍ତିପୂର୍ବକ ପ୍ରସ୍ତୁତଅଛି ।
 ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଉତ୍କଳ-
 ପଦ୍ୟ-ନାଟକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଟ ୩ ୩୯
 ମୋହମୁଦସର ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଉତ୍କଳ ଟ ୦ ୯୭
 ଅନୁବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧ ଟ ୦ ୯୭
 ଭଗବାନ ବେଦବ୍ୟାସ ରଚିତ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ମହାଭାରତର ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟାନୁବାଦ
 ଅବସର ଟ ୨ ।

ନୂତନ ସାଲସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଖିଯୁ ଓ ୭ ପ୍ରକାର
 ବିଭିନ୍ନ ମସଲହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ଶରୀରରୁ ପାରଦର୍ଶିତ ରକ୍ତକୋଷ
 ସବୁ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଗତ ହୋଇଯାଏ । ପାଗର ଘା,
 ଗରମୀ ଘା, ନାଲ ଘା, ବେକ ଓ ନାକ-
 ଭିତର ଘା, ଶୋଲ ଘା, ବାଲ ଘା, ବାଳର
 ପୁକ, ବୋଷ୍ଟ-ବାଠିକ୍ୟ ଆଲର୍ଜିକା, ସେଟ୍‌ସୁଲ
 ଶୁଭିକ୍ୟା, କାଶ, କ୍ଷୟକାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବିକା,
 ଭୃଣିଅ, ଧାତୁବୌଦ୍ଧାଲ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍କଳର ଲୁହ
 ରକ୍ଷାଦ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ ଅଗମ ହୁଏ ।

ଉପସ୍ଥର ମାତ୍ରା ବୋଲଲ ଦେବରେ ଚିକି-
 ଟ୍ସାସ ଦେଖାଇ ଦୟାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଚିକି-
 ସକାଳେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସାରିବାକୁ ଦେବ ।
 ଅପ୍ୟାପଥ୍ୟର ନିୟମ ବୋଲଲର ଝବଟରେ
 ଲେଖା ଅଛି । ପରୀକ୍ଷାଦ୍ବାରା ଏଥିର ଗଣ
 ଦେଖା ଯାଇଅଛି ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନ ଘରେ
 ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଟ ୩ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ସାମ୍ରାଜ୍ୟସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ବ ୨୨ ବ
ବ ୨୯ ବ୍ୟା

ବା ୨୯ ବସ ମାତେ ମର ୨୮ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମା ୧୧୭୭ ୦ ୧୨ ୨୮ ୧୮୭୭ ବାଲ ଦେବୀର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପସ୍ତ ଦେୟ ୪ ୨୯

ଓଡ଼ିଶା ମାନବତ୍ବର ଲକ୍ଷଣମୟ ଗତ
ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବାରୁ
ପ୍ରାଚୀନରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହେଲା । ଏ ସେବୁରେ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟ ଗାରିବରେ ପ୍ରକାଶ
କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା । ଏହି ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ
କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅନାଧିକାରୀ ଦେବେକ ପ୍ରେସ୍‌ର
ପକ୍ଷ ଓ ସମାଜ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରାଚୀନ ରହିବାର
ପାଠକମାନଙ୍କ ସମ୍ମତ କରିବେ ।

ଏକର୍ଥ ଏ ପତ୍ରର କଳାକାରବାର୍ତ୍ତା ଠାରୁ
ରକ୍ତ ଲେଖନୀର ସମସ୍ତ ଅନ୍ତରରେ
ସମ୍ପଦ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର କେବଳ
ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ନାମ ହୋଇଥିଲା ମତ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ
ଦଳ ଅନେକଗୁଣ ଏ ସମସ୍ତ କାହାର ଥିଲା
ଏକ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ବସୁର ଲେଖ ଅସି
ଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ସମ୍ପଦ ଶ୍ରେଣୀର ଲେଖକ
ଉତ୍କଳମାନ ରହିଥିଲେ । ଗୌରବବଳୀର, ବାଲୁ
ବଳୀର ଏକ ନାଟକକାରବାର୍ତ୍ତାମାନେ ଲିଖି
ଲେଖକାଳୀ ଏକ ନାଟାଧିକାର ମହାଦେବ ନଳି
ଆଦି ସମ୍ପଦ ନୃସିଂହ ଅବତାର, ଦୁର୍ଗା ଶ୍ରେଣୀ
ବାଦାଓ ବୋରୁର ଲେଖକ ସମ୍ପଦ ଦେଖିମାନ
ବାଦାର କରିଥିଲେ । ଯାହାର ଆମୋଦ-
ରେ ଲେଖକ ଶ୍ରୀଷ୍ଟର କଥା ପାଶୋର ଯାଇ
ଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରେ ଓଡ଼ିଶା ବ୍ୟବସାୟ-
ମାନଙ୍କର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଲାଲିବା ଲେଖକ

ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର କୌଣସି ତାରକ
ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚ-
ନାରେ ଏହି ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅଳ୍ପୟ
ଓ ଅନର୍ଥକ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟ ଲେଖକ
ଲକ୍ଷଣକାର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବିଶେଷରେ ପଠ
କରିବେ ଏ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଲାଲିବା ସଙ୍ଗେ
ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ସମ୍ପଦ ।
ଏ ଲକ୍ଷଣକାର ଲେଖକମାନଙ୍କର ସମ୍ପଦ ନ୍ୟା-
ତଳ ଗଜେଟ ପଠାଇ ଦେଖିଥିବାର ବୋଧ
ହୁଏ ଯେ ଉକ୍ତ କମିଟି ଯେବେ ଲେଖକ
ଗୁଣରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଲେଖି ଥିଲେ
ତେବେ ଲାଲିବାକୁ ଲାଲି ହୁଏ ଦୋଲିବାକୁ
ହେବ ଅର୍ଥ ଯେବେ ସେପରି ପ୍ରଥମ ନ କରି
କେବଳ ପଠାଇ ଦେଖିଥିଲେ ତେବେ ଲାଲିବାକୁ
ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ ନ କରିବା ଗର୍ବମେଧ
ଅନୁବାଦକଙ୍କର ଦେଖ ଅଟେ । ଗଜେଟକାର
କପରି ଲେଖକର ପ୍ରକୃତ ଉପକାର ହେବ
ଲିଖିତ କପରି କରିବା ତାହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅଟେ । ଯେବେ ଗଜେଟକାର ଲେଖକର
ଉପକାର ନ ହେଲେ ତେବେ ତାହା ରଖିବାର
ପ୍ରୟୋଗ ଏ ଏହିପ୍ରକାର ବିବେଚନାର
ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରେ ଲେଖକର ଅସ୍ଥା
ହେଉ ନାହିଁ ।

ମାବାଜୀର ଶ୍ରୀମଦକମଳା ସମ୍ପର୍କରୁ
ଅସ୍ଥାଗୁରୁର ଗମନ ମେ.ବଦନା ସମାଜରେ

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗତ ସମ୍ପାଦକରେ ଲେଖିଥିବାରୁ ଏ
“କଳିସାହେବ ଆପଣା ଗୁଣରେ ଲେଖିଥିବାରୁ
ଏ ସାଧୁ ସାଧୁ ନିଜର ଅଥବା ଅନ୍ୟ କାହାର
ଉପସମ୍ପର୍କରେ ଏ ଅଗ୍ରସ୍ଥ ଗୁଣର କଥାମାନ
କହିଅଛନ୍ତି ।” ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଣକୁ ଯେ ଏଥିରେ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିହୋଇଅଛି । ଏ ଅଗ୍ରସ୍ଥ ଗୁଣର
କଥାମାନ “ହାତରେ ତାଳୁଥି ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ଗୁଣର
କଥାମାନ” ଦେଖିବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ଏଥିରୁ
ହୁଏ ଏହି ଯେ ଉପସମ୍ପର୍କରେ ଦେଖି
ହୋଇବ ତାଳୁଥିବାହେବତାକୁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ
ନମନ୍ତେ କୋଟି ସ୍ବର୍ଗମଣ୍ଡଳରୁ ସଙ୍ଗେ
ପଠାଇବାରେ ଲାଗିବାରୁ ଅସ୍ଥାଗୁରୁର
ଅଗ୍ରସ୍ଥର ଚିନ୍ତା କହି ନ ଥିବାର ତାଳୁଥି
ରପୋର୍ଟ କଲେ ଓ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କୋବାନବଳରେ
ସେହିକଥା କହିଲେ କହି ଉକ୍ତ ଶୋକା
ଓପେକ୍ଷକରେ ଆଶା କୋବାନବଳରେ
କହିଲେ ଏ ତାଳୁଥିବାହୋଇବାରକାହାକୁ
ସେ କୋଟି ସ୍ବର୍ଗମଣ୍ଡଳରୁ ତଳେ ଉଠି
ମତେ ଦୋଷଦଳ ଉପରକୁ ନେଇ ଯାଇ
ଗୋଟିଏ ତମିତା ଦେଖାଇ କହିଲେ ଏ
ଏଥିରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ କଲେ ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟରୁ
ଲିଖି ବାହାରୁ ଓ ବଡ଼ କଥା ଦେବ ଅମ୍ଭେ
ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ନ କରି ତୋ ପକ୍ଷରେ ବଲ ଲେଖିଦେବୁ
ତୋତେ ହେଉ ପରୁରରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ଦୋଲତ
ହୋଇ କହିବୁ । ଶୋକା ଏପରି କହିବାକୁ
ସାଧୁସାଧୁ ତାଳୁଥିବା କୋବାନବଳରେ ସମେତ

କରି ବାଲେଶ୍ଵରର ଉଲ୍ଲସକାନ୍ତ ପଣ୍ଡା
ଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଦରଖାସ୍ତ କରି ଏଥିରେ
ଉପେକ୍ଷା ହୁଅନ୍ତୁ ବେଳେକେ ଜଳପାତେବ
ଅବସର ବୋଧ କଲେ ପାନ ପଦ୍ମ
କରୁଥାନ୍ତୁ । ଏଥିକୁ ଜଳ ସଂଚାର କେ-
ବାର ଉପରଲିଖିତ କଥା ଓ ସାଧୁର ଦର-
ଖାସ୍ତକୁ ଅବ୍ୟାପ କରି ଉପରଲିଖିତ ମନୁଷ୍ୟ
ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ ସେ କେଲି ସେ
ସଂଗ୍ରହମାସ ତା ୨୩ ଡିସେମ୍ବର ତାହାର
ପଞ୍ଜିକା ଦେଲେ ଓ ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗମାସ ତା ୮
ରଖିଲେ ଉପରଲିଖିତ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଲେ । ଯଦି
ବାସ୍ତବରେ ତାହାର ପଞ୍ଜିକା କର ନ ଥିଲେ
କେବେ ବୋଧ ସବୁକଲେବେଳେ ସଙ୍ଗରେ
ହାତୁଆ ପ୍ରାଣ ଅବସ୍ୟାବାଜୁ ପଞ୍ଜିକା ଦୋଳ
କି ଥିବା କଥା କହିଥାନ୍ତା । ଏକଥା କେବେହେତୁ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲେ ଅଧିକୃଷ୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନର
ଜୋଗାଜଳେ ନିଅଯାଇଥାନ୍ତା ଓ ଅନ୍ୟ କିନ୍ତା-
ରଖ ଦେଇଥାନ୍ତା । ଏହା ଦୋଷରେ ପ୍ରକୃତ
କଥା ପ୍ରକାଶ ପାଉଥାନ୍ତା ଏମକଦମ୍ଭରେ ଏହି
ପ୍ରକାରରେ ଅନେକ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଏ
ସବୁର ଦୈନିକପୁର ତିଆରିକାଳକୁ ଜଳ-
ପାତେବ କଲେ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ଯଥାର୍ଥ
ହୋଇଅଛି ଅନେକାନ୍ତ ଦେଖି ଯେ ଏହା
ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ସେ ଅପରା କଥା ଠକ ରଖି ପାର
ନାହିଁ ଏବଂ ନୁହେଁ ଅନେକ କେତେକ ଅବା
ଅନେକ ପ୍ରକାରରେ ଦୋଷ ଦେବାକୁ ମାମ-
ଲିଟି ବାରିତି ଗଲ ଏହା ବଡ଼ ଅକ୍ଷେପର
ବସନ୍ତ ଅଟେ ।

—୦୦୦—

ଓଡ଼ିଶା ଜାଲପତ୍ତନ । ତା ୨୩ ୧୮୮୩୮୭
ବଜ୍ରପତେବର ନାଲପତେବର ଅବସ୍ଥା
ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ । ତାହାର ପାଠକ
ମାନେ ଏବସ୍ଥାବାର ଜାଣିଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶା-
ଜାଲ ଜେପ୍ରଦେଶରେ ଅଧମ ଏବଂ ଶକ୍ତି—
ଜନକ । ଏହି ଶକ୍ତିର ବାହୁଲ୍ୟ ବିବରଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖା ଯାଉଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାଜାଲର ଦୋଷ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ
ବହୁ ଅଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମୁଦ୍ରାକର ଲିଖିତ । ଏହି
ବନ୍ଧକପାତେ ଗୁଣବତ୍ତର ଅଧମ ଟଙ୍କା ଦେଇ
ଯାଉଅଛି ଏବଂ ଏହାର ମିଶ୍ରାଣ ଅଭିମୁଖ
ମୋଟ ୨ ଟଙ୍କା ୨୦ ଲକ୍ଷ ୭୩ ହଜାର
ମୁଦ୍ରାକର ଲିଖିତ । ଓଡ଼ିଶାଜାଲରେ ଏହି
ମୁଦ୍ରାକର ଉପରେ କେତେକ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ

ସ୍ଵାସ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏହିବନ୍ଧକର ସ୍ଵାସ
ଟ ୮,୭୩,୫୭୭ ଲା ଏବଂ ନାଲ ଅଭିମୁଖରୁ
ପ୍ରାୟ ଏକକୋଟି ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସ୍ଵାସ ଦେଖି
ପଡ଼ିଅଛି । ନାଲର ଅଭିମୁଖ ମୁଦ୍ରାକର ଗୁଣବତ୍ତ
ଯାଇ ଏହି ସ୍ଵାସ ପୋଷାକରେ ଲବଜକ
ବୋଲିବ ମାତ୍ର ପଳ ଚାହିଁବ ଠିକ ବିପକ୍ଷର
ଅଟଇ ଯଥା—

ଅସ୍ତ ।

ସନ ୧୮୮୩୮୭ ରେ ସନ ୧୮୮୩୮୭

ସେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଜଳକର ଟ ୧୦୭୪୪ ଟ ୧୦୦୭୫୭

କୌରବର ଟ ୮୫୦୧୨ ଟ ୮୫୭୭୫୫

ବି.ଜେ ଟ ୧୭୫୯୭ ଟ ୨୦୮୧୫୫

ତା ୨୦୭୫୫୦ ଟ ୨୦୮୧୫୫

ବ୍ୟୟ ।

ନାଲମୁଦ୍ରାକର ଟ ୨୨୨୭୧୦ ଟ ୨୭୫୭୫୫୦

ନେତୃତ୍ଵାରେ ଟ ୫୧୧୧୧ ଟ ୫୭୮୧୨୨

ହାତୁଆର ଟ ୧୧୫୧୧ ଟ ୧୭୧୧୨୦

ବଦଳିଲମୁଦ୍ରାକର ଟ ୫୫୫୫୫ ଟ ୨୭୮୭୫୭

ବା.ଜେ ଟ ୨୯ ଟ ୧୮୫୧

ତା ୩୫୭୫୭୭ ଟ ୫୦୭୭୧୮

ଏଥିରୁ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ଏହି ବନ୍ଧକର

ବ୍ୟୟ ଟ ୩୫୭୭୭୭ କାରୁ ଅସ୍ତ ଟ ୨୦୭୫

୫୦୯ ଲା ଅଥବା ଟ ୧୫୭୭୭୯ ଲା ଶକ୍ତି

ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅଭିମୁଖର ମୋଟ ବ୍ୟୟ

ଟ ୫୦୭୭୧୮୯ କାରୁ ଅସ୍ତ ଟ ୨୦୮୧୫୫୦

ଲା ଅଥବା ଟ ୧୭୮୭୭୭୯ ଲା ଶକ୍ତି ହୋଇ

ଅଛି । ଏଥିସଙ୍ଗେ ଉପରଲିଖିତ ସ୍ଵାସ ମିଶ୍ରାଣରେ

ଓଡ଼ିଶାଜାଲରେ ଏହି ସାଲରେ ଟ ୧୦,୩୭,୭

୧୫୯ ଲା ଏବଂ ସବୁସାଲର ମିଶ୍ରାଣ ପ୍ରାୟ

ଦେକକୋଟି ଟଙ୍କା କୋରସାର ହୋଇଅଛି ।

ଯେବେ ନାଲପତ୍ତନ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୃଷ୍ଟି

କେବେ ଏହାଦ୍ଵାରା ଲେବକର କମଣ୍ଡା ଅଧିକ

ଉପକାର ଦେଉଥିବା ଏବଂ କୌଣସିକାଳରେ

ଏ ଶକ୍ତି ପ୍ରତି ଦେବାର ବୋଲିଥିବା ମାତ୍ର

ଚାହିଁବ ଲିଖିତ ହେ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ନାଲର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଜଳ

ଗୋରାକା । ଏଥିରୁ ଗର ଜଳବର୍ଷରେ

ଯଥାକ୍ରମେ ମା ୨୫୫୨୧ ଲା, ମା ୫୫୧୫୨ ଲା

ଓ ମା ୨୭୫୫୧ ଲା ବୁନି ସାଲରେ କେଉଁପୁର

ହୋଇଅଛି । ଯେପରିକି ଚାହିଁବକାରୁ

କରି ଦେଖି ହୋଇଥିବାରୁ ଲିଖିତର ସାହେବ

କରୁଅଛନ୍ତି ବା ପ୍ରଜାମାନେ ଦେବେକାଳ
ଯେଉଁ ମେଳ କରୁଥିଲେ ତାହା ଗୁଣି ଯାଇଅଛି
ଏବଂ ନାଲକିଶର ବସିବାରୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ
ଉପକାର ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ
କୃତ୍ରିମ ଯେ ପ୍ରକାଶରେ ଗୁଣିବର ସବୁବିଧି
ନ ପାଇବାରୁ ଶେଷ ଜଳକରେ ଗୁଣି ଯାଇ-
ବାନିରୁ ବାଧା ହୋଇ କେଉଁପୁର କରୁଅଛନ୍ତି
କେଣୁ ଅଧିକା ଜମିର କେଉଁପୁର ହୋଇଅଛି ।
ଶେଷକାଳର ବହୁ ଅବଦାନ ତାହା ଜାଣିର
କୌଣସି ନ ଥାଇ ଯେବେ କେଉଁପୁର ଜାଣି
ପରମାଣ ବଢ଼ିଥାନ୍ତା । କେବେ ଅଧାକଳକ
ହୋଇଥାନ୍ତା । ପାଟନାମି ସମ୍ପର୍କରେ ଏଣିକି
ନିଜର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଦେଖିବାର ଏହି ବିଶେଷତା
ଜଣାପାଏ ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ ତାହା ଦେଖି ନ
ଥିବାରୁ ସେପରିକି କିଛି କହି ନ ପାରୁ ।

ଓଷର ନାମ ଏହାର କଲ ହୋଇଅଛି ।
ହାଲ ଗୋପା ମିଶ୍ର ଏକଲକ୍ଷ ୮୨ ହଜାର
ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ଏକଲକ୍ଷ ୭ ହଜାର ଅଧିକ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବହେବାର ମାତ୍ର ବଡ଼
ସାଲଅଛି । ତାହା ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ଯାହା
ପଡ଼ିଅଛି ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଅଧେ ପିଣ୍ଡଲସନକର
ଅଟଇ ।

ନାଲର ଅସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ କୌରବର
କମଣ୍ଡା ବଢ଼ିବାର ଦେଖା ଯାଏ । ଗଣଗାଲ
ପ୍ରାୟ ୮୦ ହଜାର କୌରବର ଅବାସ
ହୋଇଥିଲା ଏହାର ୮୫ ହଜାର ହୋଇଅଛି ।
ଅବଦାନ ଯାହା ଲେବେ କରୁଅଛନ୍ତି ବା
ଜାଲଦ୍ଵାରା କେବଳ ଗମନାଗମନର ସୁବିଧା
ହୋଇଅଛି ଗୁଣର ଉପକାର ଯେଉଁ ନୁହଇ
ଏହିକଥା ସମସ୍ତେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ନାଲକିଶର
ଗୁଣର ପଞ୍ଜିକା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଲ ପରି ଏହାର
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ହେଁରେ ମାତ୍ର ପ୍ରତି
ଟ ୫୫ ଲକ୍ଷ ଦେବାର ବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି
ମାତ୍ର ଏଥିର ବାହୁଲ୍ୟ ବଦଳଣ କିଛି ଲେଖା ନ
ଥିବାରୁ ଲେବକର ମତ ମାନବାର ଅପା
ନାହିଁ । ଯଦିଓ ସାଧାରଣ ଲକ୍ଷ ମାତ୍ରକୁ
ଟ ୫୫ ଲା ହେଲେ କି ଲେବକ ଟ ୧ ଲା ବର
ଦେବାକୁ ଲାଗିବ ଦୃଷ୍ଟହେଉ ? ଓଡ଼ିଶାଜାଲ
ଏବେ ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ଅନୁମାନକର ବ୍ୟାପ
ଦେଉ ନାହିଁ ।

କେନ୍ଦ୍ରପାଟଣା ନାଲରେ ସନ ୧୮୮୩୮୮
ରେ ୨୭୭୭୧ ସନ ୧୮୮୩୮୮ ସାଲରେ
୨୭୭୮୧ ଏବଂ ସନ ୧୮୮୩୮୭ ସାଲରେ

୪୨୧୧୦ ଲେକ ଯାହାପୁର ବରପୁରରେ ଏହି
ନାମରେ ଯାହାମାନେ କଲକତାରୁ ଅସୁଅ-
ଛନ୍ତି । ସୁରକ୍ଷା ଗମନାଗମନ କଷ୍ଟରେ ଓଡ଼ିଶା
ନାମଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଉପକାର ଦେଉଅଛି
ଏଥିରୁ କୌଣସି ମାସକଦ୍ୱାରା ନାମର ଖରବ
ଉଠିବାର କୌଣସି କାଳରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ
ଏବଂ ସୁଦୃଢ଼ାୟ ଏଥିରୁ ଅଧିକ ଯାହା ଅସିବେ
ବୋଧାୟକେବଳ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେପରି
ମଧ୍ୟ ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । ଅତଏବ ଏହି ଯାହା-
ବ୍ୟବସାୟ ନିମନ୍ତେ ନାମ ଉତ୍କଳର ଅବଶ୍ୟ-
କତା ପ୍ରତିପଦ ଦେଉ ନାହିଁ । ବରଂ ଏଥିରୁ
ସ୍ପଷ୍ଟ ଏହିକଥା ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ଯେ ସେବେ
କବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ଏହି କାଳରେ ନ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାକୁ
ଭେଲକାଟି ଫିଟାଇ ଆନ୍ତେ ଦେବେ ଏକା
ପୁରା ଯାହାସାଗେ ବଲକ୍ଷଣ ଲବ୍ଧ ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ
ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଶାର ନାନାପ୍ରକାର ଉନ୍ନତି
ହୁଅନ୍ତା । ସେବେ ଟିକା ନାମସାଗେ ଏପ-
ରିକୃଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ତହିଁରେ ଭେଲକାଟି
କାୟାସରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ସାଧା-
ରଣ ସ୍ୱଳ୍ପ ଏକାଦୃଶ ଶେଷପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତା
ନାହିଁ । ଏତେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା କି ଅମୂଲ୍ୟକ
ସକଳକର୍ମ ମାନେ ଏକଥା ଅନୁରକ୍ତ କରି
ରହେ ନାହିଁ ।

୧୮୮୭ ମସିହାର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାନ୍ତମେଶ
ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କଲକତା

ଗବ୍ୟ ଓ ପଦ୍ୟ ।

ଶ୍ରେଣୀ—ଭୂଗର୍ଭପାଠ ଓ ବହାବଳାପ
ଭୂଗର୍ଭପାଠ ବା ବୋଧୋଦୟ
ବା ମାତ୍ରମଣ୍ଡଳ ବା ପାଠମାଳା
ବା ବୋଧାକୃତ ଓ ଶୂନ୍ୟମାଳା ବା
ମାତ୍ରମାଳା
—ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ ବା ବର୍ଣ୍ଣଜ୍ଞାନ ବା
ପିତାମଣ୍ଡଳ ବା ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ବା
ପ୍ରଥମଶିକ୍ଷା ବା ବାଳବୋଧକ ବା
ପ୍ରଥମପାଠ
ଓଡ଼ିଆବ୍ୟାକରଣ ।

ଶ୍ରେଣୀ—ବାଳବୋଧ ବ୍ୟାକରଣ ବା
ସ୍ୱାଭାବ୍ୟାକରଣ
ସରଳବ୍ୟାକରଣ ବା ବ୍ୟାକରଣ-
ଶିକ୍ଷଣ

ଇତିହାସ ।

ଶ୍ରେଣୀ—ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବପ୍ର ଇତିହାସ ବା
ସାହାଜୀଅଙ୍କ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ

ଭୂଗୋଳ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ—ସରଳଭୂଗୋଳପାଠ ବା ସର-
ଳଭୂଗୋଳ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଭୂଗୋଳ

୨ୟ ” ସରଳଭୂଗୋଳ ଅବା ଭୂଗୋଳ-
ସାର (ଦେବ ବା ରଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା)
ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା ।

୩ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଉପେକ୍ଷାତନ୍ତ୍ର ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା ବା
ଅବଶ୍ୟମଣ୍ଡଳ ବା ଅବଶ୍ୟକ
ବା ପ୍ରଥମାଙ୍କ

୪ୟ ” ଅବଶ୍ୟକଶିକ୍ଷା ବା ଗୋବିନ୍ଦ-
ରଥଙ୍କ ବା ସରଳ ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା
ଶେଷିତରୁ ।

୫ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଉପାସ୍ଥାପନକ୍ଷେତ୍ରରେ ବା
ଶିବକାୟାକ୍ଷେତ୍ରରେ ବା
ସାହାଜୀଅଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଇତ୍ୟାଦି ।

୬ମ ଶ୍ରେଣୀ—ଭୂଗୋଳପ୍ରସ୍ତୁତ
ସାମ୍ବ୍ୟରସା ।

୭ମ ଶ୍ରେଣୀ—ସମଗ୍ରସର ସରଳସରଳରସା
କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରମୋଦ ।

୮ମ ଶ୍ରେଣୀ—ସରଳପରିମିତି ବା ସରଳ-
କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରମୋଦ

୧୮୮୭ ମସିହାର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାନ୍ତମେଶ ବିଦ୍ୟା-
ଳୟମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲକତା ।

ଓଡ଼ିଆଗ୍ରନ୍ଥା—ଗବ୍ୟ-ବୋଧୋଦୟ ବା ପାଠ-
ମାଳା ପଦ୍ୟ-ଶୂନ୍ୟମାଳା ବା ମାତ୍ରମାଳା

ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା—ଅବଶ୍ୟମଣ୍ଡଳ ବା ଅବଶ୍ୟକ
ବା ପ୍ରାନ୍ତମେଶ ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା ବା
ସରଳ ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା (ସରଳକ୍ଷେତ୍ର)
ବା ପ୍ରଥମାଙ୍କ ବା ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା
(ରଥଙ୍କ) ବା ଅବଶ୍ୟକ ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା
ବା ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା (ଉପେକ୍ଷାତନ୍ତ୍ର)

ମାନସାଙ୍କ ଓ ବଜାର ହସାବ—ସାହାଜୀଅଙ୍କ
ମାନସାଙ୍କ ଓ ବଜାର ହସାବ

କମିତାସ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା—ଦେବ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କମିତାସ୍ତ୍ର
ବା କେ ପି କାକର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ
ବୈଷୟିକ ଆଦିକା

ସାମ୍ବ୍ୟରସା—ସମଗ୍ରସର ସରଳ ସରଳରସା
ବା ମିଶ୍ର ଅବଶ୍ୟକଶିକ୍ଷା ସାମ୍ବ୍ୟ-
ରସା ବିଷୟକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ମାନ

କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରମୋଦ—ସରଳ କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରମୋଦ ବା
ରମାଜୀଅଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରମୋଦ ବା
ସରଳ ପରିମିତି

ଏ, ଶ୍ରେଣୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଗବ୍ୟ—ବୋଧୋଦୟ ବା ବୋଧାକୃତ ବା ଦ୍ୱି-
ଗର୍ଭପାଠ

ପଦ୍ୟ—ଶୂନ୍ୟମାଳା

ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା—ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାନ୍ତମେଶ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ମାନସାଙ୍କ ଓ ବଜାର ହସାବ—ସାହାଜୀଅଙ୍କ
ମାନସାଙ୍କ ଓ ବଜାର ହସାବ
ବ, ଶ୍ରେଣୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଓଡ଼ିଆ—ସୋପାନକ୍ଷେତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ ବା
ରଥଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ ବା ବର୍ଣ୍ଣବ-
ଜ୍ଞାନ ବା ପ୍ରଥମଶିକ୍ଷା ବା ଅବ-
ଶ୍ୟମଣ୍ଡଳ ବା ପ୍ରଥମପାଠ ବା
ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା ବା ବର୍ଣ୍ଣବଜ୍ଞାନ ବା
ବାଳବୋଧକ

ପାଠ୍ୟଶିକ୍ଷା—ଅବଶ୍ୟକ ବା ଅବଶ୍ୟକ ବା
ଅବଶ୍ୟକ

ସନ ୧୮୮୭ ମସିହାର ମାନ୍ୟର

ପଦ୍ୟା ଫଳ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧ କାଳମୁକ୍ତ କାଳମୁକ୍ତା କଟକଟାଉନସ୍ତୁର
୨ ଭଗବାନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଖୋରସା
୩ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ବାରିପଦା
୪ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର ଖୋରସା
୫ ଜଗନ୍ନାଥ ସାହୁ କଟକ ଟାଉନ
୬ ଦୁର୍ଗାବେଶ ସରମସ୍ତର ଖୋରସା
୭ ଗୌରବନ୍ଧୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ”
୮ ଦାନାଧର ସିଂହ ଅସୁରେସ୍ତର
୯ କେତାନନ୍ଦ କାଳୁଙ୍ଗୋ ନିମାପଡ଼ା
୧୦ ଧନେଶ୍ୱର ଦାସ ବାରିପଦା
୧୧ ପିତାମ୍ବର ମିଶ୍ର ଖୋରସା
୧୨ ପାଳକ ମଦନନ୍ଦ ”
୧୩ ସମତର ମାହାନ୍ତି ”
୧୪ ଜାଲପ୍ରସାଦ ସାହୁ କଟକ ଟାଉନ
୧୫ ବାସୁଦେବ କାଳୁଙ୍ଗୋ ”
୧୬ ରଘୁନାଥ ଦାସ ଅସୁରେସ୍ତର
୧୭ ପଦ୍ମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୌର
୧୮ ବନମାଳ ବ୍ରହ୍ମ ଖୋରସା
୧୯ ଦାନବନ୍ଧୁ ନରେନ୍ଦ୍ର ”
୨୦ ବନମାଳ ପଟ୍ଟନାୟକ ଭେଟାବାଳ
୨୧ ଶ୍ରୀଧର ଦାସ ବାରିପଦା
୨୨ ନବନମୋଦକ ଦୋଷ ବାରିପଦା
୨୩ ସେଷ୍ଟାକାଳର ଉଷା କୁଞ୍ଜନପୁର
୨୪ ଶ୍ରେଣୀ ।
୨୫ ବିଶ୍ୱଚରଣ ମାହାନ୍ତି ଭେଟାବାଳ

ଏ ପ୍ରାକୃତେ ଏ ନିକଟରେ ଯେଉଁ ଗ୍ରାମ ବୋଲନ୍ତି
ଅନାବନକର୍ଷ ଗ୍ରାମ ତେମନ୍ତ ବୋଲି ନ ଥିବ । ତତ୍ତ୍ୱ
ପଦକାଳୋର ପଦବନ ବଦା ଗ୍ରାମ ମନ୍ତ୍ର ପଦ ବଦା ବୋ

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଭାବରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଭାବରେ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଉ ।

ଭେଦ ହେଲା । ଅମିରଙ୍କର ଏବଂ ଦେବତାଙ୍କର
 ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟରେ ରାଜାଙ୍କର ଆସପକର୍ଷୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
 ଏବଂ ଦେବତାଙ୍କର ଆସପକର୍ଷୀ ଅବସ୍ଥା
 ପଡ଼ିଲା । ପିତାମହଙ୍କର ହେଉ ଅତି ଶୁଭ
 ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ଓ ଅମିରଙ୍କ ଶକ୍ତିର ଦେଖାଇ ଦେଖି
 ଏବଂ ଦେବତାଙ୍କର ଆସପକର୍ଷୀ ଅବସ୍ଥା

ଜନତା ସ୍ବଚ୍ଛେଦେ ସ୍ବୟଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରସ୍ତାବେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଗ୍ରହଣ ଶୁଭଦେବେ । ଏ ଶ୍ରୀୟା ଅଗାଧୀ ବୁଦ୍ଧିମାତ୍ର ତା ୪ ରିରେ ଦେବାର ତିତୋଇ ଥିଲ । କରତରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟସମ୍ବନ୍ଧମିତ୍ର ୧୫୦୦୦୦ ପାଉଣ୍ଡ ଗୁଣା ରୁପିଅନ୍ ଏବଂ ଏହାସହାୟ ବାର୍ଷିକ ନିଜାତ କରିବାସହାୟ ଗୋଟିଏ କମିଶି ନିୟନ୍ତ୍ରଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଘୋଷିତ ।

କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯେ କୃଷିକାର ସମ୍ପାଦି କାରୁକାର ଅମୀରଙ୍କ ପାଖାପାଖି କରିବାସହାୟେ ନିଜର କରିବାକୁ ଉକ୍ତ ନିଜର ଉପକରଣ ସହାୟତା ଦେଇ ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଓ ତାହା ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅମୀର ତାହା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଅମୀରଙ୍କ ଗୁରୁ ଅପଜଳାର୍ଥୀ ବକ୍ତି କି ଅପଜାଲିଆରେ ସେସବୁ ଗୋନମାଲ ଘଣ୍ଟିଅଛି ତହିଁର ତାହାସ୍ତର ଗୁଣିବା ଏବଂ ସେଠାରେ କେବଳ ସହାୟତା ସେ ତାହା ମା ୨ ସ ମଧ୍ୟରେ ଗୁଣିବାସହାୟେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେବ ଏବଂ ତାହାକୁ ବାନ୍ଧିବା ତହିଁରେ ସେ ସେଠାରେ ପଡ଼ିବ ।

ସୁଦ୍ଧାମଧ୍ୟରେ ପାସ୍ତ ନିଜର ସେବାରେ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତାବୀର ଥିଲା । ଏଥିରେ ଦୁଇଭାଗ ସ୍ବତ୍ତ୍ବ ରହିତହୋଇଥିବାର ଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ । ବାକିରେ ଗୁଣିବ ନିୟନ୍ତ୍ରସହାୟ ଏଥିର ସମକକ୍ଷ ନୁହେଁ । ଗୁଣିବ ନିୟନ୍ତ୍ରସହାୟେ ସହାୟତା ୧୫୦୦୦୦ ପ୍ରସ୍ତ ହେବ ।

କଳିଙ୍ଗନିଗୋପାଳରୁ ଅଧିକାରୀ ତତକାଳୀନ ତାହା ଉପକରଣର ସମାପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ସେ ଗୋଟିଏ କଳିଙ୍ଗ ନାତିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ସାଧକବାକୁ ଗୁଣିବାରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀର କଷ୍ଟାବଳି ମଧ୍ୟରେ ଲାଭର ଘଣ୍ଟିଅଛି । ଏଥିରେ ଉପକରଣର ଅନେକ ସେବ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ।

କଳାସେରଠାରେ ଜଣେ ସମ୍ରାଜ୍ଞ ଥିଲା ସେବର ବଳ୍ୟା ଜଣେ ପୁରୁଷ ସହାୟ ଲୋକ ସଙ୍ଗେ ବାହାର ଯାଇଥିବାର ସ୍ବତ୍ତ୍ବ ମିଳିବ ସେବେ ସଙ୍ଗୀତରେ ଏହାଙ୍କ ପଣ୍ଡା ଥିବାର ଦୋହରେ ମାତ୍ର ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ବାହାର ଦୋହ ପଡ଼ିଲେ । କେତେ ଦୂର ଏକ ତଳା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ଶିଶୁ ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଉକ୍ତ ସେ ବଳ୍ୟା ଲୋକର ଶିଶୁ ମାତ୍ରଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅପରାଧ ସଂପାଦି ତାଙ୍କ ଲେଖି ନୂତନ ସାମାଜିକ ସହାୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସହାୟତା ଦେଇ ପ୍ରଦାନ । ସୁଦ୍ଧାରେ ଅତି ଶେଷରେ ତାହାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ବଳ ବାହାରି ଯିବ ।

ତୁମ୍ବୁକାରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ପଡ଼ିଥିବାର ସହାୟମିତ ମାତ୍ର କେତେ ଦୂର ଯେ ଅପାତ୍ରରେ ସେଠାରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିଥିବାର ଘଟଣା ହୋଇଥିଲେବେଳେ କଳିଙ୍ଗମେଳ ଅପାତ୍ର ସେବକମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର ନମନ୍ତେ କୌଣସି ସହାୟତା କାହାନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ପାଣ୍ଡି ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇ ଶିବା ସଙ୍ଗେ ୧୫୫୫ ଅସ୍ତ୍ର ଅଗାଧି ପଡ଼ିଥିଲା ତେତେବେଳେ ଏ ସବୁ ବ୍ୟବସାୟ ବାପାମାନଙ୍କରେ ସେତେ ବଳମ୍ବରେ ଉଦ୍ଧାସ ଉଦ୍ଧେ ତେତେ ଯିଲା । ଘଟଣା ଅବସାସ କରିବାରେ କଳିଙ୍ଗମେଳର କୃତ୍ତିତ୍ବ ଘୋଷ ଅଛି କି ?

କୋସାଲ ବୁଢ଼ାବାଇର ମୋକଦ୍ଦମା ପରେ କଲିଙ୍ଗତାଠାରେ ଉକ୍ତ ଏକ ଅଭିନବ ପ୍ରକାରର ମୋକଦ୍ଦମା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ସହାୟମିତ । ଜଣେ ୧୭ ଶ ବୟସ୍କ ବାଳକ ମାତ୍ରଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ନିଜର ତାହାକୁ ତାହାର ସ୍ବତ୍ତ୍ବର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ଅନାୟୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଏବଂ କରତର ମିଥ୍ୟାରେ ତାହାର ମାତ୍ରର ସ୍ବତ୍ତ୍ବ ଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତି କରି ଅପରାଧ ଏବଂ ୧୪ ଶ ବୟସ୍କ କଳିଙ୍ଗମେଳ ପରିଶ୍ରମୀ ସ୍ବତ୍ତ୍ବ ଅନେକ କରି ଦେଇଥିବାର କହୁ ନାଲିସ ଡାଏର କଲା । ମାତ୍ରଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ବାଳକ ନ ଥିବାରୁ ସେ ତାହାକୁ

ଦେବାଇ ଅପାତ୍ରରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ କରିବା କାରଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଦେଇ ୧୫ କଳିଙ୍ଗ ପ୍ରତାପମାନେ କେବଳ ଧନ-ସେବରେ ସେ ବଳ ଏବଂ ଅବିନୟ ସେବକ ସଙ୍ଗେ ବାହାରି ଉଦ୍ଧାସ ଦେବ କୁହେ — ଏ ଉକ୍ତ ବାଳକ ମଧ୍ୟ ଏହିକାର ଦେବାସାଧକ । — ବାଳକ ଗୁଣିଲା ଗଣ ।

ଏକ ସହାୟତାରେ ଲେଖାଅଛି କି ପିଅକକୁ ସୁଖିଲେ ନିଜ ମାତ୍ରର ଓ ବଳମ କୁଅଇ । ପିଅକ ଗାଲିଲେ ମନୁ-ଖାର ପଦପ୍ରମ କୁଅଇ ଦେଉମାନେ କୁହାର କର୍ମ ଅତି ପ୍ରକାସ କରି କୁଅଇ କୁଅଇ ସେମାନଙ୍କ ଗଳାର ଗୁଣିଅଛେ ପିଅକ ଚୈତ୍ସି ବାଳିଲେ ଗୁଣିଲେ ନିଜ ଅଧିକ କୁଅଇ ।

ଗୁଣିବାରେ ଗୁଣିବ ଗୁଣିବ ପିଅକକୁ ଦେଲେ ସେ ସେତେ ଦୁଧ ଦେଇଥିବ ତହିଁକୁ ଅଧିକ ଦୁଧ ଦେବ ଏବଂ ଜଣେ ହୋଇଥାନ୍ତା ନେବଠାରୁ ପ୍ରଥମେ ଗୁଣା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ବତ୍ତ୍ବର ଲୋଭର କୁଣିବର ଲୋଭ ଅଧା-ପକ ସହାୟତା ଏଥିର ଫଳ ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ।

କାଳିଙ୍ଗର ମନ୍ତ୍ର ମାଧବରାଜ ଗୋମାସ ତା ୨୭-୫ରେ 'ଭୁକ୍ତ' କରିଥିଲେ । ଭୁକ୍ତର ଅର୍ଥ ଅପରା ଓକ୍ତ-ନରେ ମଣିବାସହାୟ ତାଙ୍କ କଳା । ମନ୍ତ୍ରର ଓକ୍ତ ନ ମାତ୍ର ସେହି ଦେବାରୁ ସେହି ପରମାର ସୁନା ରୂପା ତାଙ୍କ କରି ଗ୍ରାସ୍ତ ଗୁଣିବାରେ ଗ୍ରାସ୍ତ ଏବଂ କଳାସିଦ୍ଧିର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଥିଲେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗ୍ରାସ୍ତ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

କେତେ ଦୂର ସନ ୧୮୮୭ ମସିହାରେ ସେହି ଦୋହର ବା ୧୦ ଶ ମଧ୍ୟରେ ୧୭୫ ନିୟୁତ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନିଜ-ପ୍ରକାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପାଦନ ।

ସୁଦ୍ଧା କାଳିଙ୍ଗରେ ଦୁଇସହାୟ ନାମକ ଜଣେ ବାହୁ ଏବଂ ଏକ ତାହା ଶ୍ରୀ ଗାଈ ସମ୍ବନ୍ଧୀ ଏଥିର ୩ ଜଣ ଗାଈ ଜଣେ ତହାକୁ ଦେଇଥିବାର ଦୋହ ଅଛି ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ସାତ୍ର ନିଜର ଶିବା ସେ ବାହୁରେ ଗାଈ ଦେଲା । ଅନ୍ୟତାହା ଶ୍ରୀ ଗାଈ ୨ ମାସ ବାବଦା-ଅପର ବ୍ୟୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀ ୩ ମାସ ସୁଦ୍ଧା ଲୋକ ତହାଙ୍କ କୃତି ନ ପରିଶ୍ରମ ମହତାବ୍ଧି ୧ ଶ ବାବଦାସର ଗ୍ରୋଷ ହୋଇ ଗଲା ।

ଏ ବର୍ଷ ତତକାଳୀନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଗାତ୍ରାରେ ସାତ୍ରମାନେ ମଧ୍ୟ ତଣ୍ଡେ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । କାରଣ ମାନଙ୍କ ମନରେ ସ୍ବତ୍ତ୍ବ ନ ଥିବାରୁ (କଳାସିଦ୍ଧି) ତତକ ମାନଙ୍କ କୃତ୍ତ୍ବ ଅମାମରେ ହୋଇପ ଉକ୍ତ ନାହିଁ (ବେହାର ପରେ ବୋହା) । ଏଣେ ଲାଜ ଅଭାବରେ କେବେ ୧୫୫୫ ତହିଁର ଗୁଣିବା ପଣ୍ଡା ଏଥିରେ କେବେ ମନୁ ଅତି ଅତି ବଳିବେ ?

ମୋଟ ସହା ଗୁଣିଲ ଅତିବାକ ୫ ୧୯ ବାରେ ୨ ଗୁଣା ସବୁ ଗୁଣିଲ ୫ ଗୁଣା ମିଳିଅଛି ।

ବର୍ଷା ନ ଦେବାରୁ ସାତ୍ରମାନେ ଉକ୍ତ ନ ହୋଇ କୁଅଇ ଗ୍ରାସ୍ତର ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ୨ ଜଣ ଏତେ ବାସ୍ତବରେ ସେ ଗୁଣିଲା ବାସ୍ତବରେ ଅନେକ ଉକ୍ତ ଦେବା ଗାଲ ନ ଥିବ ଏଥିରେ କେବଳ କେବଳ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ୨ ଜଣ ବାସ୍ତବରେ ଗଲା ।

ଅତିବାକ ଏ ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ବାସ୍ତବକ କରିବା ସଙ୍ଗେ କେତେକ କେବେ ଅନେକ ଅସ୍ତଅଛି ।

ନିଜର ମକଦ୍ଦମା ଅପେକ୍ଷାରେ ଅନେକ କେବେ ଅଛନ୍ତି କେତେ ମକଦ୍ଦମା ମାମଲା ହୋଇ ତାହା ୫୫ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନାହାନ୍ତି ।

ଦେବାନାଳ ସମ୍ପାଦନ ।

କାଳିଙ୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନିୟନ୍ତ୍ରର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଧାରଣକରି ଗ୍ରାସ୍ତ ଏକବର୍ଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଜଗାପଡ଼ାକୁ ତାହାକୁ ତଣ୍ଡାସ ମିଥ୍ୟା ହୋଇଅଛି । ସେ ଉକ୍ତ ମିଥ୍ୟା ବାନ୍ଧିବାନିତ୍ତ ଏଠା ନିୟନ୍ତ୍ରଗାତ୍ର ହେଉଅଛୋଇଅଛି ।

ଅନୁଗୁଣର ପରେକ୍ଷା ଲୋକାର ଦେଇ ସାତ୍ରକ ଅତି ମା ୨ ସ ଦେବ ଗୋଟିଏ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଇ ତହାସ୍ତ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟସାଧନ କଳପର ପ୍ରସ୍ତ ଏଠାକୁ ଦେଇ ଦେଇଅଛି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କମିସନ ସାତ୍ରକ ଦେଇ କେବାକୁ କେବଳ ଅପେକ୍ଷା ଦେଲେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଗୁଣରେ ଏହା ଲୋକଗୁଣ ହୋଇ ନାହିଁ । ହାତମାନଙ୍କୁ ସବୁ ଗାଳେ !

କମିସନର ସାତ୍ରକ ଏଠାକାର ଗୁଣିମାନେ କଲିଙ୍ଗର ଗୁଣକାର୍ଯ୍ୟ କରି ଶିଶୁବାନିତ୍ତ କେତେଗୋଟା ନୁହାର ଲଙ୍ଗଳ ମଗାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ତହିଁକି ପ୍ରକାମାନେ ଶାଖ କୋଟିସି ତଳାଇ ପ୍ରକାସ ଦୋହାଟିନ କରିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଘାତ ଲଙ୍ଗଳକୋଇ କହୁଅଛନ୍ତି ।

ସୁଦ୍ଧାରେ ଶାତ୍ରକ ସାତ୍ରକରେ ପ୍ରକାମାନେ ଶାଖ କୋଟିସି ଲଙ୍ଗଳ କରିଥିଲେ ସାତ୍ରା ତରଣାସ୍ତ ଦେଇ-ଥିଲେ ତହିଁର କଳପିସ୍ତ ତଳକହୋଇ ଅଛି । ଏତେବେଳେ ମାନଙ୍କର ହାତରେ ସବୁକଥା, ଗ୍ରାସ୍ତା ସେ ଅସ୍ତ ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ସାତ୍ରକକୁ ଜଗାଇ ପ୍ରଶଂସାକର ହେଉଛି ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ମାନ୍ୟତା ମାକମିଲ ସାତ୍ରକ ତତକ-ମାସ ପହଲ ତାରିଖରେ ପଲିକ୍ତ କରତର ଉପକ୍ରମ କଲେ । ଏ ଲୋକାର ବାର୍ଷିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକାର ୫ ୦୦୦୦୦ ବାହୁ ଗୁଣ ତହିଁର ଶ୍ରୀ କହୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଣ ଅଗ୍ରାଧିକର ହୁଏ । ଏବର୍ଷ କମିସନର ସାତ୍ରକ ଏ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ସୁଖି ଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହିକ ସନ୍ତୋଷକର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ଅଧା କରାଯାଏ ।

କିନ୍ତୁ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ସେ ମାସରେ କେତେଗୋଟା ସ୍ବତ୍ତ୍ବର ଶ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଉଠାଇଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହିପ୍ରକାର ଜମେ । ମତକଟି ଉଠାଇବାର ଗ୍ରାସ୍ତ ସ୍ବତ୍ତ୍ବ । ଏହିପ୍ରାସ୍ତ ହାତମାନଙ୍କ କେତେ ଦୃଷ୍ଟି ଉକ୍ତେ ମାତ୍ରପ୍ରକା କମିସନ ଅବସ୍ଥା ସହାୟକା ।

ଏବର୍ଷ କଳିଙ୍ଗସର ଘେର ନୂତନ ବାଟ ଅବସ୍ଥାର ହୋଇଅଛି ତହାସ୍ତ ସାତ୍ରକର କୃତ୍ତ୍ବ ଦୃଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟେ ଏହା କମିସନ ଅନ୍ୟମାନେ ଉକ୍ତ ଅନ୍ୟକାର ଦେଇଅଛି । ଗ୍ରାସ୍ତା ସେ ଅବସ୍ଥାକମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ଉକ୍ତ ବାଟକୁ ପଦସ୍ଥାର ଏବଂ ପ୍ରକାସକର କଲିଙ୍ଗସାତ୍ରା ନାମ ଉଦ୍ଧାବରୁ ।

ଅତିବାକ ଏଠା ମିନିସିପାଲିଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ସ୍ବତ୍ତ୍ବ କମିସନର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କେ ନିଜର ଦେଇ-ଅଛି, ତତକାଳ ଏହିକମ କମ୍ପାନ ଏବଂ ହାତମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଉକ୍ତେ ଅନ୍ୟମାନେ କହୁ ଶୁଣିହେଉଁ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଇ-ବାହୁ ଏଠାରେ ଅନେକ ଉପକାର ହୋଇଅଛି ।

ଏ ଉଦ୍ଧାରେ ଏବର୍ଷ ଅନ୍ୟସର ଲୋକ୍ର କମ ଏହି ଲୋକାର ବାଳରେ ଗାଈର ଦେବମାନେ ବେହାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣ ଉପାସ୍ତ ଏମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ନିଜର ଦେବାର କତ-କରି କୃତ୍ତ୍ବ ହୋଇଅଛି । ସୁଦ୍ଧା ଅନେକ ଶ୍ରୀ ଏ ଅନେକ ବର୍ଷ ନୋହିବାକୁ ଶୁଣିମାନେ ଦୃଷ୍ଟ ହାତରେ ଉକ୍ତ ଏକ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ । ଉପରେ ଉକ୍ତ କରୁଅଛି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଠ ଲେଖନ କଲେ । ଅଥ ମାଧବବର ନିବାନ ମତ ।

ସ୍ଥୋତ୍ର ।

ସଦ୍‌ବ୍ରତମୟ ସୁଖୀ କାୟରେ ଗାୟତ୍ରୀ
 ବ୍ରହ୍ମନାଥ ପରାସ ମୋହବି ଭୁବ୍ୟ ଦାସ ।
 ବସନ୍ତ ଲୟନର ଗୀତନୁଷ୍ଠ ପ୍ରକାଶ ବସନ୍ତ
 ପୁଷ୍ପାକାଶ ଚେତନାବିଭକ୍ତିମୟ । ଅଧୀନନୁର ।
 ହରିବନ୍ଧୁ ବଳନ ମୁକ୍ତିଲାଭ ଦେଲେ ଓ ଶ୍ରୀଅଗ୍ନି-
 ମାଳବଦ୍ଧାବ ଧରଣ ଗର୍ଭଭିତରୁ ଫୁଲ କାଢ଼ି-
 ବାକୁ ଅବେଶ କଲେ ହେଜନାମା ଦାସିଆଣି
 ଭକ୍ତ ହରି ଶର୍ମ ଭାବରୁ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବରେ
 ବସୁନ୍ଧରୀ କର ଫୁଲଟାକୁ ଡୋର ଅଣି
 ବାଦାରେପଦା ଦେଲେ ଯେନକଟୁ ଲେବେ
 ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କହୁଥିଲେ ବାଦ
 ସମସ୍ତବଦ୍ଧା ଓ ଅବଦୁର୍ଦ୍ଦିଦରସଂଚିତା ମୁଖି
 ଓ ଅଦାରସରେ ଦେବାକୁ ଯୁକ୍ତିବଳମହୋଦୟ
 ବଦାଦୁର୍ଦ୍ଦିଦ ଅଜ୍ଞ ଦେଲେ ବଦାଦୁର୍ଦ୍ଦିଦ ଏହି
 ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଅଜ୍ଞ ଶ୍ରୀମାନେ ସେ କ୍ଳେଶ-
 ଭାଗିନୀ ବ ଦୈନାଦୈର୍ବ୍ୟ କର ଅଗ୍ନିଦ୍ବାର
 ସେଇ ଭଣ୍ଡା କରଇଲେ ବସୁନ୍ଧରୀପରେ
 ଶ୍ରୀ ସଚେତନ ଦୋରଗଲ ଅଧୁନା ସପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଅବେଶ ଲବ କଲ । ମହୋଦଦାଶ ଶ୍ରୀମାନ
 ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରେସ ବାଦାଦୁର୍ଦ୍ଦିଦ ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ନିନି କ୍ରମା
 ପାଣି ଏକମାସର ଶର୍ମ ପ୍ରବେଶପ୍ରକାରର
 ବର ବାଦାଦୁର୍ଦ୍ଦିଦ କେ କେ ଅପିଲେ ପ୍ରବ-
 ଶ୍ରୀ ସବୁବଦ୍ଧା ବସନ୍ତ ଦୟାଦୁର୍ଦ୍ଦିଦ ଓ ଗା-
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିଦ ଚକ୍ର ଓ ଅଗ୍ନି ଅଧିକାର ଦେବା
 ଶ୍ରେୟ ସଂଗ୍ରହମାନ ଭଗବତ୍‌ର ଏପରି
 ଦୋହକାଶ ଓ ଗାଦୁରକ ଓ ପ୍ରକାଶପ୍ରକାର
 ବାଦାଦୁର୍ଦ୍ଦିଦ ଭରଣ କର ପୁରୀ-ମୋହବିରେ
 ସର୍ବସ୍ବ ସୁଖୀ କରନ୍ତୁ ।

ଅମର ଏହି ସମୟ ଦେବାର ଏକାକୀ
 ଲମ୍ବାୟ ଏହି ସେ ଚର୍ଚ୍ଚିତା ଦେବାର ସାଦା
 ଲବେ କହୁଥିଲେ ସେ ଯଥାର୍ଥରେ ଗଲ
 ତେ । ଉତ୍କଳ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏ ସଂସାରରେ
 ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧି ଦାନର କାରଣ ଆହୁ ମନୁଷ୍ୟ
 ପ୍ରଭାବହୀନତାରେ ଯାଇ ପିଣ୍ଡାପିତ ଚେଷ୍ଟା
 ଆଦିଦ୍ବାର ସାମାନ୍ୟ ବସ୍ତୁ ନୁହଇ ଲବ ।
 ୨୫/୮/୭୭

ବସନ୍ତ

ଶ୍ରୀମତୁ ମଧୁସୂଦନ ଶତ୍ରୁଗାୟକ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣବର ଶୋଭାସ ଶତ୍ରୁଗାୟକ

ମୁଲ୍ୟପାତ୍ରି ।

ବାବୁ ପ୍ରମୋଦନ ଚନ୍ଦ୍ର କାନ୍ତପୁର ପୁସ୍ତକ ପତ୍ରିକା ଟ ୧୫

ବିଜ୍ଞାନ ।

SCHOOL BOOKS ! SCHOOL BOOKS !

English and Uriya for Entrance
 Minor and Vernacular schools of all
 grades, sold at the book shop of the
 Cuttack Printing Company, Dargha
 Bazar Cuttack.

କାଳପ୍ରକାର ଲଂଗୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ କୁନ୍ଦା-
 ଲୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପୁରୁଷ ମୁଲ୍ୟରେ କଟକ-
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ ପ୍ରକାଶକପୁରେ କଟକ
 ଦେଉଅଛୁ ।

ଏକାକୀ ସଂସାରୀଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ବର-
 ଯାଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଆ ଦେଶରେ ସ୍କୁଲରେ
 ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧି ଶାଳ ଅଛି ଅଧ୍ୟାପକ-
 ମାନେ ସ୍ବ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହ ଅସନ୍ତା କର
 ମାସ ତା ୧ ଶହରେ କେନ୍ଦ୍ରର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ-
 ଲରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ।

ପ୍ରକାଶନୀୟ ବ ସେହିମାନେ ପ୍ରବେଶିକା,
 ମାଳବର ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରସାରେ ଉଦ୍ଭିଷ୍ଟ
 ହୋଇଥିବେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ନିୟାୟିତ । ତେ
 ତା ୧୦ ଶହ ମାସେ ମସ ୧୮୭୭ମସିହା

W. D. STEWART.
 Superintendent
 Orissa Medical School.
 CUTTACK.

NOTICE.

Wanted an English teacher for the
 Kalyanpur Govt. school in the Jajpura
 Sub-Division on a salary of Rs. 20
 per mensem. None need apply who
 has not passed the Entrance Exam-
 ination. Applications will be received
 till the 31st. Instant.

Cuttack (Ed.) Madhusudan Rao
 18.5-87 Dy. Inspector of schools

ଏକାକୀ ଏ ନଗରବାସୀ କାୟସ୍ଥମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଇ ଦିଅ ଯାଉଅଛି ବ ଏକା କାୟସ୍ଥମାନ-
 ଲୟର ସେହି ସାଧାରଣ ଅଧ୍ୟାପକ
 ଚଳମାସ ତା ୮ ଶହ ଲବବାଦନ
 ଶ୍ରୀଶାଳାପାରେ ଦେବାର ସ୍ଥଳ ଲବରେ

ଅଧିକାଂଶ ସନ୍ତାନମାନେ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାକୁ
 ସେତକ ସହ ନ ଦୋଇ ଏହିମାସ ତା ୨୨-
 ଶହ ଲବବାଦ ଅପରାଧ ୫୫ ଦଣ୍ଡ ସମୟରେ
 ଶ୍ରୀଶାଳାପାରେ ସାଧାରଣ ସହ ଦେବାର
 ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ
 କାୟସ୍ଥମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ସମୟରେ ସହସ୍ରରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଚିରଦାୟକ ଲବବାଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ
 ସହବାସ ମଜାଦକ

କଲେକ୍ଟର ପ୍ରସ୍ତାବନା କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ-
 ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍‌ କରୁ ଗୋଷ୍ଠୀଗରମପୁର କଟକ
 ଲେଉଟକାଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ରମସ୍ତ୍ରହନ
 ମୁଦ୍ରଣ ଓ ବାଲେଶ୍ବର ନିର୍ମାଣପୁର ଦେବନାଗୁ-
 ର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ମହାଶୟ-
 ମାନଙ୍କଠାରେ କରୁଦ୍ବାର ପ୍ରସ୍ତୁତଅଛି ।
 ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବରକୃଷ୍ଣା ବସୁନ୍ଦ ଓ ଉତ୍କଳ-
 ସଦାକାଦ ମହତ ଟ ୦ ୫୫
 ମୋହମୁଦ୍‌ନର ସହୃଦ ଓ ଉତ୍କଳ
 ଅନୁବାଦ ପତ୍ର ଟ ୦ ୧୨
 ଦଶବାର ବେଦବ୍ୟାସ ଲବେ ସହୃଦ
 ମହାଶୟକର ଉତ୍କଳ ସଦାକାଦ
 ଅଦସ୍ୟ ଟ ୨ ।

ନୂତନ ସାଲସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଖାୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 ବଲ୍‌ଗ ମସଲହାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ଶରୀରର ପାରଦୃଶ୍ୟ ରକ୍ତଦୋଷ
 ସବୁ ଶାନ୍ତ ନିର୍ଗତ ହେଉଥାଏ । ପାରର ଘା,
 ଗରମୀ ଘା, କାଲ ଘା, ବେଦ ଓ ନାକ-
 ଭିତର ଘା, ଶୋଲ ଘା, କାଳ ଘା, ବାଦର
 ପୁର, ବୋଷ୍ଟି-କାଟିକ୍ୟ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣତା, ପେଟଫୁଲ
 ଶିଉନ୍ଦ୍ୟତା, ବାଣ, ସ୍ବପ୍ନାଶ, ପ୍ରସାବପୀଡ଼ା,
 କୃମିଅ, ଆରବୋବଲ୍ୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚନର କୁର
 ଲଭ୍ୟାଦି ଶାନ୍ତ ଏବଂ କଷ୍ଟସ୍ବ ଅରମ ହୁଏ ।

ଔଷଧର ମାତ୍ରା ବୋଲି ଦେବରେ ଚିତ୍ର-
 ଦ୍ବାର ଦେଖାଇ ଦୟାଦାଉଅଛି ଏହା ଚିତ୍ର
 ସଜାଲେ ଓ ସଂସାରବେଳେ ସାରବାକୁ ଦେବ ।
 ଅପ୍ୟାସଥର ଲୟମ ବୋଲି ଉଚ୍ଚରେ
 ଲେଖା ଅଛି । ପଶ୍ୟାଦ୍ବାର ଏଥିର ଶୁଣ
 ଦେଖା ଯାଇଅଛି ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବ
 କଟକ ଦେଉଅଛି ।
 ମୁଲ୍ୟ ଏବଂ ପିସ୍ତୁ ଟ ୫ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୨୨
ପୃ ୨୨

ବା ୨୮ ରୁଖ ମର ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା । ମା ଗୋଷ୍ଠି ୩ ୧୭ ୭ ସନ ୧୯୧୪ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ନିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯
ପଞ୍ଚାବେସ୍ ଟ ୨୯

ବାମନା ।

ବେଦ ସ୍ମରଣେକ

ଏହାର ପ୍ରତିବାଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନେକବାର ନିଶ୍ଚୟହୋଇ
କହିଅଛୁ ଯେ ବ୍ରହ୍ମମାନେ ବସେଣେ ଲେଖକ
ମତାସୟ ଅକୌ ହିନ୍ଦୁମାନେ ତାହାପରି କାଣନ୍ତି
ନାହିଁ ଏବଂ ତାହାପରି ଅନୁଜ୍ଞା ପ୍ରାନ୍ତେ ପ୍ରତିବା
ଦାୟ ପ୍ରବନ୍ଧମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଇ ଦେଇଅଛୁ
ଯେଉଁମାନେ ସାମାନ୍ୟ ବାକ୍ୟର ତାହାପରି ଜା
ଣିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଯେ ବେଦର ତାହାପରି
ଜାଣିବେ ତାହା ଅଗାଧ ।

“ବେଦ ଉତ୍କଳ ନିବାସ ସମୂହ” ଏହିବାକ୍ୟ
ଶ୍ରବଣମାନେ ଲେଖକ ମନେ କଲେ ଯେ ବେ-
ଦକ ଉତ୍କଳମାନେ ଓ ଶ୍ରେଣୀମାନେ ଅଥବା ବେଦ
ପୋଥିମାନେ ଉତ୍କଳ ନିବାସରୁ ବାହାରୁଥିଲେ;
ଅଥବା ଏହାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍କଳବାସୀ ଉତ୍କଳ
ପ୍ରଣୀତ ଏବଂ ଶତ୍ରୁପ୍ରଣୀତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶାଇଅଛନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ତାହାର ସେଠାର ଅର୍ଥନୁହେ । ଗଭୀରର
ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର ୩୦୦୦ ବର୍ଷର ବେଦର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଦେଖିଲେ ତହିଁର କିଛି ତାହାପରି ଜାଣିପାରନ୍ତେ ।

ଲେଖକ ଦର୍ଶାଇଥିବା ବେଦ ପ୍ରଣେତାମା-
ନେ ଶତ୍ରୁମାନେ, ତାହାକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ
ଜାଣୁ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବେଦ ଉତ୍କଳର ବାସୀ
ନୁହନ୍ତି କେବଳ ନାନାପରିପାତୀ ସହସ୍ର ମନ-
ଜମାନଙ୍କର ସୁଗମ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ସୁପ୍ରସାଦ

କର୍ତ୍ତା । ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖ; କାଳକ୍ରମେ
ପ୍ରଣୀତ ଉତ୍କଳବାସୀ କିଛିନିବାସୀ ଉତ୍କଳ ଗ୍ରା-
ମରେ ଶୈବିକମାନେ ରଚନା କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ
ବୋଲି ସେହି ଉତ୍କଳବାସୀ ଉତ୍କଳ କଲେ ବୋଲି
କହିବାକୁ ଦେବ, ସେହି ପରି ବେଦର ପରି-
ଷ୍କର ଜାଣିବାକୁ ଦେବ; ବେଦ କବୀର ଉତ୍କଳ
ବିଦ୍ୟା ସୁପ୍ରସାଦ ନୁହେ, ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାସୁପ୍ରସାଦ
ବୋଲିବା ଅଜ୍ଞାନ ସାମାନ୍ୟର ଭରଣ ମାତ୍ର ।

ଏପରି ସମ୍ଭାରକ ୪ ଥର ୧୪ ସଖ୍ୟା
୧୯୮—୧୯୯ ପୃଷ୍ଠାରେ ବେଦ ଉତ୍କଳ ଦେ-
ବାର ଗୋଟିଏ ଐତିହାସିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦିଆଯାଇ-
ଅଛି କି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜନ୍ମ ୧୫୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ବେଦ
ରଚିତ ହୋଇଅଛି” ।

ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ମନ ନୁହେଁ ବାରିଶ
ବେଦବ୍ୟାସ ଯେଉଁ ସମୟରେ ବେଦ ବିରାଜ
କଲେ ଏବଂ ସୁଦୃଢ଼ ଜୈମିନି ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି
ଶିଷ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପକ ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ଏବଂ ନାନା
ପ୍ରକାର ରଚନା ପରିପାତୀରେ ଶୋଭିତକଲେ,
ସେହି ସମୟ ଦ୍ଵିତୀୟ ୩୦୦୦ ବା ୪୦୦୦ ବର୍ଷ
ହୋଇପାରେ, ଏହିମାନଙ୍କ କିଛିନିବାସୀ ବିଜ୍ଞାନର
ବିଦ୍ଵାନ୍ ସାମା ? ଏହାର ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟାସ-
ତ୍ଵାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇପାରେ ଓ ମଧ୍ୟ
“ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଣୀତ ଉତ୍କଳ-
ରାୟ ସକସ୍ତ୍ର ପୃ ୧୭ ଷ୍ଟାରେ କଥିତ ହୋଇ-
ଅଛି ଯେ ମହାବଳ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ୩ ସହସ୍ରବର୍ଷପୂର୍ବେ
ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥରେ ରାଜ୍ୟ କରି ଥିଲେ” ସେହି ସମ-

ୟରେ ବେଦବ୍ୟାସଙ୍କର ପ୍ରାତୁର୍ଭବ ମହାବଳ-
ରରେ ଶୁଖି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ସେହିକାଳରେ
ବେଦବିରାଜ କରୁଥିବାର ସନ୍ଦେହ କି? କିନ୍ତୁ
ତାହା ବେଦ ଉତ୍କଳର ବାଳ ନୁହେଁ ବୈଦିକ
ସୁଗମ ପ୍ରସାଦ କାଳ ଅଟେ ବେଦ ଏବେ ବର୍ଷରେ
ରଚିତ ହୋଇଥିବାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ,
ଅଥବା ବେଦ ସ୍ମରଣେକ ଅଟେ । କ୍ରମେ
ଶା——ବମସ୍ତା ।

ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ

ବା ୨୮ ରୁଖ ମର ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

କଲିକତାର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିର୍ବାଚନକମିଟି
ନିୟମ କରୁଅଛନ୍ତି କି କୌଣସି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର
ଗୁଣାଗୁଣ ବିଶ୍ଳେଷ କରିବା କାଳରେ ଗଲ-
ଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ବିବେଚନା କରିବାକୁ
ଦେବ ଯଥା—ପୁସ୍ତକର ବିଷୟ ବା ପ୍ରସଙ୍ଗ
ପ୍ରକାର, ରଚନାର ଶୈଳୀ, ଶାସ୍ତ୍ର, ବ୍ୟାକରଣ,
ବର୍ଣ୍ଣସୂଚୀ, କାଗଜ, ଶିଳ୍ପ, ସାମ୍ବାଦିକ
ପ୍ରଭୃତି ଉଦ୍ୟୋଗ ଅଛି ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଚଳିତ
କୌଣସି ପୁସ୍ତକର ନକଲ ବା ଗୋପନକଲ
ଦେବ ତାହା କମିଟିର ଅନୁମୋଦନ ଦେବ
ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଗକୁ ପ୍ରାୟ ପୁସ୍ତକ
ନିର୍ବାଚନକମିଟି ଏହିପରି ନିୟମର ଅନୁସରଣ
କରିବେ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଦୃଷ୍ଟର ସହସ୍ର
କଲିକତାର ସବାଦପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରେ ପାଠ କଲୁ

କି ବାବୁ ଉତ୍କଳର ବାନ୍ଧବ୍ୟା ଚଳିତମାସ
ତା ୧୩ ଉଷା ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପରଲୋକ
ଗମନ କଲେ । ଉତ୍କଳର ବାବୁ ଓଡ଼ିଶାରେ
ବହୁବିଦ୍ୟା ଜ୍ଞେୟ ଉତ୍କଳର ବାନ୍ଧବ୍ୟା ବାବୁ
ସ୍ୱାମୀ ଏ ପ୍ରଦେଶୀୟଙ୍କଠାରେ ବିଶେଷରୂପେ
ପରିଚିତ ଏବଂ ଏ ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରତି ତାହାର
ଯଥେଷ୍ଟ ମମତା ଓ ସ୍ନେହ ଥିଲା । ପକ୍ଷାତ୍ୟାଗ
ପ୍ରାପ୍ତପୁରୁଷ ଦେବାରୁ ପ୍ରାୟ ୩୭ ବର୍ଷ ଦେବ
ସେ ପେନସନ ନେଇ ଘରେ ବସିଥିଲେ ଏବଂ
ସେହି ପ୍ରାକ୍ତରେ ତାହାର ଶେଷ ହେଲା । ଏ
ମହାଶୟ ବେଳେକି ଏହିକେଶବ ଗଜେ-
ନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ ଏବଂ ପଦ୍ମିନୀ ଉପାଖ୍ୟାନ
ପ୍ରଭୃତି କାବ୍ୟ ରଚନା କରି ବଙ୍ଗଦେଶର
ଜଣେ ଉତ୍କଳ କବି ବୋଲି ଖ୍ୟାତି ଲାଭ
କରିଥିଲେ । ଏପ୍ରକାର ଲେଖକ ମୃତ୍ୟୁ ଅନ୍ୟନ୍ତୁ
ଶୋକାବଦ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସଂଗ୍ରହର ମିତ୍ରମିତ୍ରାୟ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍
ଟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନାନ୍ତର ଘଟିଥିଲା । ସେଠା
ଲଂସ୍‌ଜେଟିଲର ଖଣ୍ଡେ ପଡ଼ିଥିଲା ଜମିରେ
ଦଳଧର ବ୍ୟାସ ନାମକ ଜଣେ ଗରିବଲୋକ
ଉପରଘର ଖଣ୍ଡେ ବନାଉଥିଲେ ଅନୁମତି
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ମିତ୍ରମିତ୍ରାୟ ତାହାକୁ
ଅନୁମତି ଦେଲେ । ଲଂସ୍‌ଜେଟିଲରେ ସାମାନ୍ୟ
ଦେଶୀୟଲୋକ ଖଣ୍ଡେ ଉପରଘର କରିବା
ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଅଧିକାର ନ ଥିବାରୁ
ଅନୁମତି ନ ଦେବା କାରଣ ମିତ୍ରମିତ୍ରାୟଙ୍କ
ଲେଖିଲେ ମାତ୍ର ଚିହ୍ନରେ କିଛି ଫଳ ନ
ହେବାରୁ ଘର ଉଠାଇ ନେବାର ଲାଜକ୍ଷଣ
ଜାଣି କଲେ ଓ ସେ ଘର ଛାଡ଼ି ନ ନେବାରୁ
ତାହା ଉପରେ ଫଉଜଦାର ମୋହମମା ତଲାକ
ଗୁରୁଦଳ ବଦଳ ଓ ପାଟିକା ଜଣାମା
କଲେ । କିନ୍ତୁ ସାବେବକଠାରେ ଅଧିକରେ
କିଛି ଫଳ ନ ହେବାରୁ ଅସାମି ଦାଲକୋର୍ଟରେ
ମୋସନ କରିଥିଲା । ଦାଲକୋର୍ଟର ବିଚାରରେ
ଅପ୍ରାପ୍ତମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କି ପରିମାଣରେ ଉପା
ପାରିବ ଦେଖିବାରେ ଆସିବ ।

ତଥାପିତରୁ ଜଣେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି କି ଉତ୍କଳ ସ୍ଥାନର ସୁନ୍ଦରତା ପୋଡ଼ିଯାଇ
ଥିବା ଏବଂ ଉତ୍କଳର ନିଧନାଶୋର ଉପା
ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ତରେ ତେଣୁ ଉତ୍କଳ-
କୁ ସେଠା ଦେଖି ପଡ଼ିଥିଲେ ବହନ କରି ବାବୁ

ଗୋପାଳାୟ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ
ଭଲ ଶିକ୍ଷକର ଅଗ୍ର ଦୁର୍ଗୁଣ ହୋଇଥିଲା ।
ଏପରି ଉତ୍କଳ ସ୍ଥାନର ଜମିଦାର ଚୌଧୁରୀ
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦାସ ଓ ଚୌଧୁରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ
ମାନେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା ଅପଣା ଦାବରୁ
ବ୍ୟୟକର ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅନେକ ଉତ୍କଳରୁ
ସୁଲଭମିତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିବା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଏହି ଗୁଡ଼ ସଲଗ୍ନରେ ବିଦେଶୀୟ ଶ୍ରମକ
ରହିବାକାରଣ କି ୧୦ ଶହ ଘର ଏବଂ ଗୋ-
ଟିଏ ପଥର ବାମ୍ଫି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେଇ ବିଦ୍ୟାଳ-
ୟର ସକଳ ଅଗ୍ର ମୋଚନ କରିଅଛନ୍ତି ।
ଚୌଧୁରୀ ମହାଶୟ ମାନବର ଏପ୍ରକାର ବଦା-
ନ୍ୟତା ଓ ବିଦ୍ୟାଳର ଅନ୍ୟନ୍ତୁ ପ୍ରସଂସାର ବିଷୟ
ଅଟଇ ଓ ଏଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଧନ୍ୟବାଦର
ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜମିଦାରମାନେ
ଅପଣା ଏଲକାରେ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି
ଏହିପରି ବଦାନ୍ୟତା ଓ ଯତ୍ନ ପ୍ରକାଶକଲେ
ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ବିଷୟ ଦେବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର
ଖ୍ୟାତି ବଢ଼ିବ ସନ୍ଦେହନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସଦାବହାବୁଦ୍ଧରେ ସର୍ବାଧାର
ଚିକିତ୍ସାର ଗୋଟିଏ ଆସ୍ପତ୍ରୀ ବଦରଣ ଲେଖା-
ଅଛି । ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ କବରଣ ବେଳେଜଣ
ବନ୍ଧୁଠାରୁ ଶୁଣିବାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ପ୍ରକଟ
ଅବସ୍ଥା କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।
ଗତ ପଦ୍ୟୋମବାର ରସରେ ଉତ୍କଳ ନଗରବା-
ସିନୀ ଜଣେ ଶ୍ରୀକ ସର୍ପଦଂଷଳ କଲ । ବିଷ
ଏମନ୍ତ ଦାରିଦେଲ ସେ ସେ ଅଚେତନ ହୋଇ
ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଫୁଲ ଗଲ ଲାଗି ଯାଉଥିଲା ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାୟ ଦେହ ଗଜାନାସୟଣ
ଦାରୁକ ଚଳନଯାହାର ମୋହସଲ୍ୟ ବାଜାବା-
ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଗୁଣିୟୁ ଥିବାର ଦେହ
କହିବାରୁ ସେ ଗୁଣିୟୁକୁ ଡାକ ଆଣିଲେ ।
ଗୁଣିୟୁ ଆସି ଶ୍ରେଣୀ ନିକଟରେ ତୁମୁଡ଼ି ବଜା-
ନ୍ତେ ଧାଳିଦେଇ କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଖୁରସାପ
ବାହାର ଆସି ଓ ଗୁଣିୟୁ ଚିତ୍କଣ୍ଡିତ ହୋଇ
ଧର ଶ୍ରେଣୀର ଶରପ୍ରାଣରେ ଘୁର ପାଶ ଦେଇ
ମରଣଦେଲରୁ ଶ୍ରେଣୀ କରମୋଡ଼ା ଦେଲା ।
ସାପକୁ ଗୋଟିଏ ମାଠିରେ ବନ କରି ରଖି
ଶ୍ରେଣୀର ବସାଇ ଫୁଲରେ ପାଣି ଚିକାଇ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରୁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅଭେଗ ଲାଭକଲା । ଗୁଣିୟୁର ଅଦେଶମତେ
କହି ଆଉଦଳ ମଙ୍ଗଳକାର ଗୁଡ଼ସୁ ସେହି ସାପକୁ

ମାରଣକାରୀ । ଏ ଗୁଣିୟୁ ଏପରି ଦେବେ
ଚିକିତ୍ସାରେ ସଫଳ ହୋଇଅଛି ତେଣୁ କରି
ଦୁର୍ଘଟ ଏବଂ ତାହାକୁ ଯଥୋଚିତ ଉପାଦ
ଦେବା ଉଚିତ । ଏପରି ଅଭୂତ ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରସ-
ଙ୍ଗ କାହାଣୀ ଶୁଣାଅଛି ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ-
ରେ ଦେହ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଶୁଣା ନ ଥିଲା ।

ସରକାରରୁ ଉପାଧି ପାଇବା କାରଣ
ଅନେକଲୋକଙ୍କୁ ଲାଲଇ ଦେଖା ଯାଉଥିବା
ସୁଲେ ଏବଂ ଏକ ଲେଖକ ମନ ଚିହ୍ନରେ ନ
ଲେଖି ଏକପ୍ରକାର ଅସାଧାରଣ ଅଟଇ । ମଇମନ
ସିଂହର ସଦ୍ୟୁଧାନ ଜମିଦାର ଗଜା ସୂର୍ଯ୍ୟବାନ୍ତ
ଅଭୂତ ଶ୍ରେଣୀର ବାହାଦୁର ଉପା ଧଳବନ୍ତ
ଏବଂ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ ବାମ୍ଫି ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଚିହ୍ନ-
ସଙ୍ଗେ ସେ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟପରସ୍ପରା ଓ
ସ୍ୱାଧୀନଚରଣର ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ଆସୁ
କରିଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କୁ ସରକାରରୁ ସେହି
ଉଚ୍ଚଉପାଧି ମିଳିଅଛି ଚିହ୍ନର ଶେଲକନେବା
କାରଣ ବଜାୟ ଗବେଷିତେ ଅବେଶକମେ
ତାହାର କମିଶ୍ନର ସାବେବ ପଡ଼ି ଲେଖିବାକୁ
ଚିହ୍ନର ଉପର ସେ ଶେଲକ ନେବାକୁ
ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଶେଲକନେବା
କାରଣ ଦୁର୍ଘଟକାର ଟଙ୍କା ନକର ଦେବାକୁ
ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ସାବେବ ପ୍ରକାଶର ମରଣଶିବା
ଉଦେଶରେ ଆଉ ବେଳେପ୍ରକାର ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ି-
ଲା । ଏବେବ୍ୟୟ ଅଧୀନତା ସ୍ୱାଧୀନବର
ଦୁର୍ଘଟକାର ମୂଲ୍ୟର ପୋଷାକ ଓ ଚାଲ
କରିବାର ଓ କିଛି ସୁନାମ ପାଇବା ଏକପ୍ରକାର
ରୂଆ ବ ସୁବୋଲ ଗଜା ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଜଣା
ଯିବାରୁ ସେ ଚିହ୍ନରେ ମନ ବଳାଇଲେ ନାହିଁ ।
ଗଜାକର ଏ ବନ୍ଧୁର ବଡ଼ ଉଚ୍ଚଦରର ଅଟଇ ।
ଧନଲେଖମାନେ ସୁଦେଶ ଓ ସମାଜପ୍ରତି
ଆପଣା ଦାୟିତ୍ୱ ବେତେନା ପୂର୍ବକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପର ଦେଲେ ଯଶସ୍ୟାତ ଅପେ
ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ ଅର୍ଥ-
ବ୍ୟୟ କରି ଜାମ କରିବାର ପ୍ରୟୋଗନ
ଆସିବ ଦେବ ନାହିଁ । ବନ୍ଦା ଚିହ୍ନରେ ମନ
ପୁର ଦେବ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଗୋଷ୍ଠସମ୍ମାନ ମୋହମମା
ସଦାକ ଜବାବ ଶେଷ ହୋଇ ଦେବନ
ରେବନ୍ତ ବୋର୍ଡ଼ର ଶ୍ରୀ ଦେବାର ବାଣୀ
ଅଛି । ବୋର୍ଡ଼ର ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଓ

ଆମର ସାହେବମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଷୟ ଅରମ୍ଭ ହେବାକୁ ସଜ୍ଜମାନା ମହାରାଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉତ୍କଳ ଉତ୍ତରୀୟ ସାହେବ ଅପତ୍ତି କଲେ କି ବିଷୟ ସାହେବ ବର୍ତ୍ତମାନର କମିଶନର ଥାନ ଅନ୍ୟରୁ ଏକପକ୍ଷ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଥିବାରୁ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ନିରାପେକ୍ଷ ବିଚାରକ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ବିଷୟ ସ୍ଥଳରେ ବିଷୟର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଆମର ସାହେବ ଏଥିରୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ ସେ କୌଣସି ପକ୍ଷ ଅବଲମ୍ବନ କରି ନାହାନ୍ତି ଓ ତାହାଙ୍କ ମନ ଏ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପରିଷ୍କାର ଅଛି । ତତ୍ତ୍ୱ ଉତ୍ତରୀୟ ସାହେବ କାରଖାନାର ସମସ୍ତ ସାହେବଙ୍କର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଚିତ୍ରର ନକଲ ଦାଖଲ କରି ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରତିପଦ କଲେ ଯେ ଗଜାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତୀର ଛନ ଗୁରୁତର ଉତ୍ତରୁ ବୋର୍ଡ଼ରୁ ସେହି ମୂର୍ତ୍ତୀବାଦ ପଠାଇ ଯେସବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ ତତ୍ତ୍ୱରେ ବଳବତ୍ତାପ୍ତବାରୁ ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ଓ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରକାର ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର କରୁନାହେବା ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ ଏକ ସେହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ବସ୍ତବର ସେହି ତେଜସ୍ୱୀରେ ଥିଲେ । ଏସମ୍ପ୍ରସ୍ତାବ ପରିଷ୍କାର ତତ୍ତ୍ୱ ଉତ୍ତରୀୟ ସାହେବଙ୍କ ଦାବୀରେ ପଡ଼ିବାରୁ ଆମର ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିଲା । ସେ ତତ୍ତ୍ୱମାନ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କେଉଁଠାରୁ ପାଇଲ କୋଲି ଉତ୍କଳକୁ ପରୁର-ତାରୁ ସେ କହଲେ କି ବୋର୍ଡ଼ର ଅଧିକାରୀ ତଳେ ନେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଆମର ସାହେବ ଅପ୍ରତିହତ ଦେଲେ ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କ କଳା ସାହା-ଯ୍ୟରେ ମୋକଦ୍ଦମାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ହୋଇ ନ ପାରବାର ଦାଲିତେ ସାହେବ କହି ଉକ୍ତ ଅପତ୍ତି ଅଗ୍ରାନ୍ତ କଲେ । ଆମର ସାହେବଙ୍କର ଏହି ତତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-ମାନ କାଗଜରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅନ୍ୟରୁ ଯେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ବିଷୟରେ ଅପଣାର ଗୋ-ଟିଏ ମତ ପ୍ରତି କରୁଥିଲେ । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଉତ୍ତରୀୟ ସାହେବଙ୍କର ଅପତ୍ତି କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ସାହା ବାଲେଶ୍ୱର ସମାଜବାହୁବା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱରେ ଆମ୍ଭେ-ମାନେ ଯେକି ହୋଇ ନ ପାରୁ । ଉତ୍କଳଙ୍କ ଅପତ୍ତି କରିବା ସମାର୍ଥ ହୋଇଅଛି । ସ୍ତାନ୍ତ୍ର କରବା ନ କରିବା ବୋର୍ଡ଼ର ଉତ୍ତର । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଆମର ସାହେବଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ-

ତରେ ଭୁଲପତ୍ତି ତାହାଙ୍କ ମିତ୍ରପଣିୟ ଏକାବେଳେକେ ପାଶୋର ଯାଇଥିବାର ଅନୁମିତ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ସେ ଏଠାରେ ବହୁକାଳ ଥିବାରୁ ଏଠା ନିବାସକୁ ତାହାଙ୍କ କଥା ଅବହତ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଜ ବାଡ଼ର ବିବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ କୁଜଙ୍ଗ ଘେନ ଏଠାରେ ଯେତେ କାଣ୍ଡ ଦେଲେ ସେସମୟର ମୂଳ ସମସ୍ତ ସାହେବ ଥିବାର ଜଣାପାଏ ଏବଂ ତାହାର ଯେତେ ଅନିଷ୍ଟ ଘଟିଅଛି ସାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ଏପରି ଦାବୀମାନ ନିକଟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ବିଷୟକ ମୋକଦ୍ଦମା ନ ହେବାର ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ନାନା ସ୍ଥାନରେ ଲୋକଙ୍କର ଯେପରି ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ତତ୍ତ୍ୱରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉଦାହରଣ ଜଣେ ସହପ୍ରେତ୍ତ କଲେଖି ପଠାଇବାରୁ ସେମାନ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କରି ପ୍ରାୟ ଦାବୀ-ମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ପ୍ରାପ୍ତି ନାହିଁ ।

୧ । ବାଙ୍କିର ରକ୍ଷିତ ଗାଳ ବନରୁ କୌଣସି ଲୋକ ଗାଳ ପଡ଼ି ଗୋଟାଇ ଆଣିଲେ ଦଣ୍ଡ ଦେବ ବୋଲି ବାଙ୍କିର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଅଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଲୋକେ ଏଣିକି ତଳବା ନିମିତ୍ତ ବଡ଼ ଦରବର ଦେଲେ । ଝଡ଼ା ପଡ଼ିଲେ କିନ୍ତୁ ହୁକୁମ ନାହିଁକି ?

୨ । ବଡ଼ାମାୟୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ଲୋକ କଟକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପର୍କରେ କଠିନ ନିୟମ ହୋଇଥିବା ଓ ବନୋଦୟରେ ଦେଖି ଜମା ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଲୋକ ବିଷୟର ଅପତ୍ତି ସ୍ୱପରାଶୋପେକ୍ଷ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ କରୁଅଛନ୍ତି ।

୩ । ଗୋପାଳପୁର ମଞ୍ଜୁଳାରେ ଗୋବିନ୍ଦ ବେହେରା ଜମିରେ ଜଣେ ତଥା ଅଛି । ଗୋବିନ୍ଦ ପିଆଦାଶିର କରେ । କଟକରେ ଓ କଟକରୁ ନିକଟରେ ଅନେକ ସମୟ ଦେଲେମେଲ ହେଉଥାଏ । ବହୁତକ ଦେଲେ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରାୟାସ ଜଙ୍ଗଲରୁ କେତେ ଗୋଷ୍ଠି କଣ୍ଡା ଆଣିବାକୁ ପାସ କଲା । ସେହି ପାସ ବଳରେ ଆସେ ଗୋଷ୍ଠିକେତେ ଆଣିଲେ ଆଉ ପ୍ରାୟ କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ ସେହି ପାସ ଶୁଣି ଦେଇ ତତ୍ତ୍ୱରୁ ବେହେରା ବଳ । ସେମାନେ ସେହି ପାସ ବଳରେ କେତେକ ଗୋଷ୍ଠି କଣ୍ଡା

ଆଣିଲେ । ଏହିପରି ତାହା ପାସଦାନ ହେବା-ରୁ କଥା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଦେଖାଗଲା ଯେ ପାସରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପା-ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିବା ଅନେକ କଣ୍ଡା ଯାଇଅଛି । ତାଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ନିକଟରେ ଏ ମକଦ୍ଦ-ମାର ବିଚାର ହେଲା । ଗୋବିନ୍ଦ ଗୁରୁତର ଅପରାଧୀ ଦେଲେ ସ୍ୱକା ଏବଂ ତାହାର ଅପରାଧ ବିଷୟରେ ପ୍ରକାର ପ୍ରମାଣ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋବି-ବନରୁ ସେ ଖଲାସ ପାଇଅଛି । ଆଉ କଣ୍ଡା ଆଣି ଥିବା କେତେକ ଲୋକ ଜୋରମାନା ଦେଇ ଗଜବୋଷର ଶାନ୍ତି ସାଧନ କରିଅ-ଛନ୍ତି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାପାଇଁ ଏ ମକଦ୍ଦମାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ନୁହେଁ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଅନୁଭବ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଫଳ ।

କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଗଜ ବି, ଏ, ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଫଳ ତଳମାସ ତା ୧୩ ରଖି ଗଜ ବିଦ୍ୟାସମୟେ ବେଳେକେ ମନରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲା । ମାତ୍ର ଶ ୫ ଶୁଭବିକାଗଜ ଦଳିଥି-ବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଫଳ କିଛି ବିନାମରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଜ ମଙ୍ଗଳକାର ଅଧିଷ୍ଠାକାରୀ ଗଜେନ୍ଦ୍ର କିନ୍ତୁ ଅଛି । ଜ ୮୦ ଶ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଜ ୪୨୦ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତି ଶ ଏ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୫୫ ଶ ପାସ କରିବା ଅବଶ୍ୟ ଭଲଫଳ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ କେବଳ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅନୁପସ୍ଥାପନରେ ଏ ବୋର୍ଡ଼ରୁ କି ବୋର୍ଡ଼ରେ ଶତକର ଫଳ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଉତ୍ତର ପଡ଼ିବାରୁ ସନ୍ଦେହ ଦେଉଅଛି ଯେ ବିଜ୍ଞାନର ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ କଠିନ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ଏପରି ଦେବା ଭଲ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରତି ସମାନ ଦୃଷ୍ଟି ରହିବାର ଉଚିତ । ମୋଟ ଫଳ ଭୁଲନାରେ ଏଠା ଦେଉଳସାହେବର ଫଳ ଅଧିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏଠା କଲେଜର ଜ ୧୦ ଶ ଶୁଭ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ ଦେଇଥିଲେ ତତ୍ତ୍ୱ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶ ପୁଣି ଏମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶ ସମ୍ମାନସହ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷ-ଜନକ ଅଟେ । ଅବଶ୍ୟାସରେ କେବଳ କ୍ରମେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାସ୍ଥଳେ ଏ କଲେଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାପାଇଁ ଦାସ ୪୯ ଏବଂ ଶାନ୍ତିମତରୁ ବସ୍ତ୍ର ୨୫ ସ୍ଥଳ ଅଧିକାର କରି ଏ କଲେଜର ଶେଷ ଅଧିକ ବଢ଼ାଇଅଛନ୍ତି । ଗଜବର୍ଷ ଜ ୨ ଶ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ

କ ୨ ଶ ପାସ ହୋଇଥିବାପ୍ରକାରେ ଏ ବର୍ଷ ଏବେ ଅଧିକଶ୍ଚ ପାସ କରିବା ଆହୁରି ଭଲ ଫଳ ହୋଇଅଛି ।

ଫାଷ୍ଟ - ଈଶ୍ଵ ପକ୍ଷୀର ଫଳ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦ ଶ୍ଵ ଏ ପକ୍ଷୀ ହୋଇଥିଲେ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୧ ଶ ୨ ଯୁକ୍ତଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୫୩ ଏବଂ ଦୁଇୟରେ କ ୫୦୦ ଶ ସଂସ୍ପୃକ୍ତ । କ ୮୫୪ ଶ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଠା ରେବଳସା କଲେ-ଜରୁ ଏ ପକ୍ଷୀରେ କ ୧୭ ଶ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉ-ଥିଲେ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୭ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଗତ ବର୍ଷ କ ୮୩ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨ ଶ ପାସ କରିଥିଲେ । ହରଦରରେ ଫଳ ସମାଜ ହେଲେହେଁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦ୍ଵିଗୁଣ ହୋଇଅଛି ବଡ଼ ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ ଅଟେ । ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଅଉ ଦୁଇ ଏକଜଣର ନାମ ଥିଲେ ଆହୁରି ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯାହାହେଉ ଏଠା କଲେଜର ଫଳ ଏ ବର୍ଷ ବଡ଼ସ୍ଵରରେ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଇହିଁ ଶାନ୍ତ ଅକ୍ଷର ଓ ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କୁ ଅଳ୍ପବାଦ ଦେଉଅଛି । ପ୍ରବେଶିକା ପକ୍ଷୀରେ ଏ କଲେଜର କ ୨୦ ଶ ଶ୍ରେଣୀମଧ୍ୟରୁ କ ୧୧ ଶ ପାସ କରିବାର ଶୁଣା ଯାଏ ସରକାରୀ ଗଜେଟ୍-ରେ ଫଳ ବାଦାରି ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର ନାମ ଯଥା ;—

କ, ଏ, ପକ୍ଷୀର ଫଳ ।

ସନ୍ତାନସହକ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ

ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ।

କାଳକଣ୍ଠୋର ଦାସ । ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ ।

ସହକ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ।

ବିନୟିତ ମିଶ୍ର । ଗୁରୁଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ।

ଅବତରକ ମିତ୍ର । ଉଦୟର ପଟ୍ଟାୟକ ।

ଫାଷ୍ଟ ଅର୍ଚ୍ଚିତ ପକ୍ଷୀର ଫଳ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାରଣା ।

ବି ଗାୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

ସି ଏଚ ବସୁ । ସରମଣି ରବି ।

ମହେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଘୋଷ । ମନ୍ଦନମୋହନ ପ୍ରାଣାୟକ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମହାନ୍ତି । ଅକ୍ଷୟପଦ ସରକାର ।

କାଳୀକୃଷ୍ଣ ସରକାର ।

ଉତ୍ତାୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଗୋପୀନାଥ ଦାସ । ମାୟାଧର ମହାନ୍ତି ।

ମାଗୁଣି ଦାସ । ସ୍ଵପ୍ନ ଅବତରକ ବସୁ ।

ସାପାହିକ ସଂବାଦ ।

ଗତ ବୃଷବାର ସବାଜ୍ଞ ମେଘାହର ଓ ବନ୍ଦ ପଡ଼ନ-ହୋଇ ସକାଳଠାରୁ ହେଉଥିଲା ଗାୟ ବୁଦ୍ଧି ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଭୟ ମନ୍ଦସ୍ଵର ଓ ଅରବିନ୍ଦ ବେଳ ବା ୧୧ ଘଣ୍ଟାରେ ଦିନ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରସଙ୍ଗେ ପ୍ରବଳବଦାସ ହୋଇ ଶୁଦ୍ର ଚୋପାନର ଅବାର ଧାରଣ କରିଥିଲା ଗୁରୁବାର ସଡ଼ ମେଘାହର ଓ ଅଳ୍ପ ବଦାସ ରହିଥିଲା । ଗୁରୁବାରରେ ଚୋପାନ ହୋଇ ସରକାର ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଶାନ୍ତର ସ୍ଵାଦ ଲଗା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ବାଠାପୋଡ଼ିଗାଣି ନିବାସ ଲଗା ହୋଇଥିବାରୁ ଏଠା ମିଉନିସିପାଲିଟି ବନ୍ଦ ପଡ଼ାଇ ଓ କାଲି ଗୋଲାଇ ବନ୍ଦ ଅଧିକ ପଣି କରିଦେବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ବଡ଼ ଉପହାର ହୋଇଅଛି ।

ବାବୁ ସକଳମୋହର ସେବାପଦ ଅଳ୍ପବାଳନମିତ୍ର ପାଳ-ଲହରୀକୁ ଦେବାନସରୁପ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେଠା-ରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପେରି ମେବକମା ଘଟିତ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅବସ୍ଥା-ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେଠାରେ ଜଣେ ଦେବୀଙ୍କ ବସବର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟା-କଥା ବଦେବତ ହେବ ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ୍ ।

ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ପାଟ୍ଟଶାସକ ସେ କ ସାମସ୍ଵରର ସବୁଦେ-ଇକ୍ଵାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶ୍ରମାସ ନିମନ୍ତେ ପଦସ୍ଥାପନ ପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାହାରି ହେଲେ ।

ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜର ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ମିଃ ଡଃ ସାହେବ-ବହୁଟା ଶାହେବଙ୍କ ଅବସ୍ଥିତି ଚିନ୍ତାରେ ଅବା ଅନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ତଙ୍କର ଚିନ୍ତାରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଲେ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଲିଷ୍ଟ-କ୍ରମରେ କଟକର ସରକାର ଶେଷ ଅବେଦନକ ମାନ୍ୟତା ଦେଇ ଉକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠି ଓ ଚନ୍ଦ୍ରମଣିଙ୍କର ମାନ୍ୟତା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ର କାନ୍ତରା । ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମାୟାଦି

• ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ • ମଧୁସୂଦନ ରବି

• କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ • ରାମଚରଣ ଦାସ

• ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ସ୍ଵୟମ୍ଭୁକ୍ତି • ମୁକ୍ତି ମହେନ୍ଦ୍ର ଅବତରକ

ମୁକ୍ତିଦାସବର କାନ୍ତମହାରଣ ଶ୍ରୀମତୀ ଅର୍ପିକାଳୀଦେବୀ

ମହାଦାଶୀଙ୍କ ପଞ୍ଚାଶବର୍ଷୀୟ ଉତ୍ସବ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ କଟକର

ସରକାର ଗୋଷ୍ଠି ଅବେଦନକ ସ୍ଵୀକୃତିରେ ଶ୍ରୀମତୀ କାନ୍ତା

ଅଗ୍ରାହାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷରେ

୫ ୨୦୦୦ ନା ଓ ସେମାନଙ୍କ ପଠନର ସୁଯୋଗ ଓ ସଫଳତା

ଉପକାରଣ ଗୋଷ୍ଠି ସହଯୋଗ ସ୍ଵୀକୃତି ଓ ସାଧାରଣ

ବ୍ୟବହାର ସହକାର ଚିନ୍ତାଧାରା କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସଫଳତା

ମନ୍ଦବର ଶେଷରେ ଶାହେବ ତାହାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନୀତ ପ୍ରଦାନ

କରିଛନ୍ତି ।

ଉପକର୍ଷ ପାଟନାବତରକରେ ୭୦୧ ଗୋଷ୍ଠି ବର୍ଷ ଶାନ୍ତ ସ୍ଵର-ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ୭୦୧ ଗୋଷ୍ଠି କେଦାରସି ଓ ବାବୁ ୦୦ ଗୋଷ୍ଠି କେଦାରସି ବସା ହୋଇଅଛି । ବେଣୀସ୍ଵ ଦେବେ ବେଣୀସ୍ଵ ବାଣୀକସ୍ଵରେ ବାଣୀକସ୍ଵ ଦେବା ଅବତ କାଟକସ୍ଵ । ଉପ-ସ୍ଥିତ ବର୍ଷରୁ ଅବତରକେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ଦେବମାନଙ୍କ ମନୋ-ହତ କଲେ ଅନ୍ୟାୟ ହେବ ନାହିଁ ଏହି ଉପସ୍ଥାନ ଓ ଶିକ୍ଷାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାୟକା ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ବଦେବତାରେ ବେଳେ ଉପତ ବେଧ ହୁଅଇ ।

କଲିକତା ପାଣ୍ଡିଆନେଶ୍ଵରେ ଅବର୍ତ୍ତଣ ସମ୍ପାଦିତ ପ୍ରସ୍ତାବତ ଗୋଳିଦାସ ଅଭିନବ ଦିନୀୟ ଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ହୋଇ ଶାନ୍ତବର୍ତ୍ତା ସମ୍ପଦ ମିଳଇ । ଉପସ୍ଥାନ ସମ୍ପଦାୟକ ସର-ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅବଶ୍ୟକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ପଦାୟ ଅଭିନବ ଗୋଷ୍ଠିର ବିଷୟ ହୋଇଥିଲା । ଅବର୍ତ୍ତଣର ବିଷୟ ହୁଅଇ । ମାତ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ସଫଳରେ ଶୁଣକଲ ଅଭିନବ କାଳ ହେବର ଶିକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ସିଦ୍ଧବଦାସ ବାବୁଙ୍କ ମେଘାହର ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ବା ୧୧ ଘଣ୍ଟାରେ ଚନ୍ଦ୍ରମଣିମତ ଏକ ଦିଗ୍ଘା ଅବତା ବାମଦେଶ-ମୁଖେ ବନ୍ଦବ ଚର୍ଚ୍ଚି ଫରର ବଦରୁ ଗୁଡ଼ା ତାହାର ଶବ୍ଦର ଲେଉଟର ଉଦ୍ଭବସା । ମାତ୍ରବଦେବ ମତ ନାହିଁ । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ହାସ୍ୟପାଦାଲୁ ଘର ହେବ ଏବଂ ସେଠାରେ ସେ ଅସ୍ତେ-ନାୟକ ବଦନର ଲଭସା ଦେଖା ଯାଉଅଛି—ଅବେଦ-ଦର ବଳେ ଫଳତୋପ ଅବଲରେ ଛବିଶି ହେବ ସୁଦ୍ଧା ମତଠାରୁ ଓଷଧ ବାଧ୍ୟତା—ସେବକର ବେଳେ କି ହୁଏ ଶି କାତ ହୁଏ ?

ସିଦ୍ଧ, ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଷ୍ଠି ଏବଂ ବଦନକାତସ୍ଵ ଦେବ-ମାତେ ବଡ଼ୋଷ୍ଠ ହବାବ କାହାରିର ଅମୀର ଘୋଷଣା ପ୍ରସ୍ତର ବଦ ଅଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚମଶ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ସମ୍ପଦାୟକ ଦେବ ଦୃଷ୍ଟିପାତ ସମ୍ପା-ଡ଼କୁ ହୁଅ ବଦନାବ ପାଟରେ ଘଣ୍ଟ ହବାବୁ ପ୍ରାଣବତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାର ସ୍ଵତ ଅସ୍ଥିଅଛି ।

କେଶସମାନ ପଡ଼ିକାରୁ ଜଗାଣାଏ ଯେ ଗୁରୁର ପ୍ରାଣିକ ସମ୍ପଦରେ ମହାଶୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନୀ ମହୋପକ୍ଷ ଶବ୍ଦମେଘର ସମାପ୍ତ ଏକ ପତ୍ର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହୋପକ୍ଷ ଦେଶର ଦାନଶାଳା ଦେଶର ସବୁକୃଷ୍ଣକରଣ ଅଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ରାକ ଦାନବୋର୍ଷର ଓଷଧ ସମତରୁ ଉତ୍ତର ସଂସ୍ଥେ ଉଦାବତା ହୋଇଥାଏ ଏବାର ସ୍ଵାଦ ମିଳଇ । ପ୍ରାପ୍ତ ହେବୁ ବବାଟ ମେଘବଦ ସମସ୍ତେ ହୋଇଥିବାବଳେ ଉଦାବତ-ମାତେ ଗୁରୁରେ ପଣି ସମତରୁ ଉତ୍ତର ଶା ବେବରୁ ମୋହରଦାଉଟିଏ ବାହାର କରିଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଶା ପାଟ ବଦରୁ ତାହାର ଲଭଣା ଯେ କି ଅବତରରେ ହୋଇଥିଲା ପାଟି ଶୁଣି ଉଠି ଅସୁଁ । ଉଦାବତମାନଙ୍କଠାରୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୁରୁତର ଅପାତ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଏବଂ ଉଦାବତମାନେ ଲଭକସ୍ତରେ ହାର ସେନ ପଦାୟକ ହେଲେ ।

କରତାର ଗୁରୁତ୍ଵର ଘର ଅଗ୍ରେମାସ ତା ୨୭ ରୁଟି ଅବସ୍ଥାବଳରେ ବାଳକେଶ ବସୁଅଛନ୍ତି । ଅବେକ ବାଳକ କାଳକା ଏବଂ ଚିତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁଣିକା ସଙ୍ଗେ । ନାମାଗ୍ରବାର ନାମ ଲଭାତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ବଦ ଅମୋହତ ବଦ ପାଉଥିଲା । ଏ ଅମୋହରେ ସଜକମାଲ ଶିଳ୍ପକ ଅସ୍ତ କଟକ ଏକ କୋଷାୟର ଶକ୍ତିରେ ଲେ ସାହେବ ନିଜ ପତ୍ନୀ ସମସ୍ତକାହାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ବୁଦ୍ଧପେଶରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁଣ୍ୟପାତ୍ର ଗୋବିନ୍ଦନାଥ ନାଣି ରହୁଅଛି । ଅନ୍ତର୍ଗତ ସ୍ଵାଦ ମଧ୍ୟରେ ଏବେ ସେ କପ୍ତାନ ଲେଶନ ସାହେବ ବଡ଼ୋଷ୍ଠର ସଙ୍ଗେ ଲଦୁସ୍ତା ସମସ୍ତରେ ବାଳକବଳରେ ପତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବାହାୟ ଅପ୍ତ ଗିରିଗ୍ରାମ ମହାପେକ ଗୁଣିକ ସୁଦ୍ଧେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବାଧାବାଦାତ ସମ୍ପଦ ହୋଇ ଯାଇଥିବାର ସ୍ଵାଦ ମିଳଇ । ପାଟୀର ବସ୍ତ୍ର ୧୦ ବର୍ଷ ଏବଂ ପାଟର ବ ୨୦ ଓ ବସ୍ତ୍ର ଅଟେ । ବୋହୂଣିଆ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ସମ୍ପାଦତ ହେବ ଓ ତାହା ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ଅବେକଲୋକ ଏବଂ ଚିତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ।

ଏ ଶ୍ରୀପତ୍ନୀ କଳ୍ପା ନକ୍ଷତ୍ରସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲରେ
ଅକଳ୍ପ ଅକଳ୍ପିନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଗୋ * ଟା ନନ୍ଦାବନ

କ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରବେଶ କରି ଅନେକ ଗୋରୁ ଗାଈ
 ନଷ୍ଟ କରୁଥିଲେ ଏ ଉପାୟ ଶ୍ରୀ ଗୁଜରାଟଦେବ
 ଶ୍ରୀରାମାୟଣରେ ଅସିବାକୁ ସେ ୮ ନ ଦେବ
 ଇନ୍ଦ୍ର କ୍ୟାନ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋ ୧ ଟା ମନ୍ତ୍ରରୁ ମର-
 ଥିଲେ ଆଉ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୁରୁଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଦୁଇ-
 ଗୋଟା ଏକସ୍ଥଳରେ ମଡ଼ାଠାରୁ ଓ ଅପର
 ଗୋ ୨ ଟାକୁ ଅନ୍ତରେ ସ୍ୱୟଂ ମାରାଅଛନ୍ତି
 ଏବାଦନେ ଗୁରୁଗୋଷ୍ଠୀ ମହାବଳ କ୍ୟାନ୍ତ ଦେହ
 ମାରବାସ ଅସମ୍ଭବ ଶକ୍ତି ମଦେଦୟ ଅଜସ୍ରକା
 ଗୋ ୧୨ ଟା କ୍ୟାନ୍ତ ମାରାଅଛନ୍ତି ଏକସ୍ଥୟ
 ଅପରାଜ୍ୟ ପରିକାରେ ଅନୁପ୍ରବେଶକ ସ୍ଥାନ
 ଦାନ ଦେବା ଦେବେ କମଧବଂ ।

୧୫/୫/୮୭ } ରାଜମଣି ଦାସ ପେସବାର
 କବି ଶ୍ରୀପଦା

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭର ଏକବକ୍ତ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଏସମ୍ଭାର
 ରେ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଅପଣା ଚାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବୃକ୍ କୌ-
 ଶଳଦ୍ୱାରା ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତହୋଇ ଖ୍ୟାତି ଲଭି-
 ରନ୍ତି ଓ ସ୍ୱର୍ଗରେ ବାନ୍ ଯାସନକଲେ ଓ ସେ-
 ମାନଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗ ସମ୍ଭବି ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାକ୍ତନ୍ୟକ ଅଦୃଷ୍ଟ
 କି କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ଆଉ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ବା
 ଅଦୃଷ୍ଟ ହୋଇ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ଅମୃତକ୍ଷର କଥା ଯେବେ ସତ୍ୟ ହୁଏ ତେବେ
 ଅଦୃଷ୍ଟ ଏହି ଶବ୍ଦଟା କେଉଁଠାରୁ ଆଇଲ ତାଙ୍କର
 ମତ ଏହି ଯେ ଏସମ୍ଭାରେ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗ
 ଦୁଃଖ କର୍ମ ଜନ୍ମ ନୁହେଁ । ଏହି ମତର ଉପ-
 ଶ୍ରାନ୍ତ ମତ ଅମ୍ଭେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ସହୁତ
 ଅନେକ ଭର୍ତ୍ତିବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଅବଧି କହୁ ପୁର
 ହୋଇ ନାହିଁ ଅବଧି ଅପରାଜ୍ୟ ପରିକାର
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ କି ଏ
 ଉଦୟ ମତରୁ କେଉଁ ମତ ପ୍ରଥାର୍ଥ ବାହା
 ରଣ ସହୁତ ପରିକାରେ କେହି ପାଠକ ପ୍ରକାଶ
 କଲେ ବଧବଦେବ ଓ ଅପରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛୁ ଯେ ଅପରାଜ୍ୟ ଏହି ସମ୍ଭାରେ ଯେ କହୁ
 ପ୍ରକାଶ ପାଇବେ ତାହା ଅବିଳମ୍ବେ ଅପରାଜ୍ୟ ପତ୍ତି
 ନାରେ ଅନୁପ୍ରବେଶକ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।

୧୫/୫/୮୭ } ଅପରାଜ୍ୟ ବସନ୍ତ
 ଶ୍ରୀ ଅଧିବାସ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀପଦା । ପ୍ରୀ ଯାଜପୁର

ମହାଶୟ !

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ବସିଲେଖର ନନ୍ଦଙ୍କ ନାମରେ

ସ୍ୱପ୍ନାବେଶରେ ଭାଗବତ ବାଦାବଦାରୁ ସେ
 ଅବାରଣ ମନୋବକ୍ତ ପାଠକା ସଙ୍ଗେ ସ୍ୱପ୍ନା
 ରକ ନାମରେ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ମୋକଦ୍ଦମା
 ଉପସ୍ଥିତି ଦେବାର ମଧ୍ୟ ଶୁଣି ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଦୁଃଖିତ ହୋଇଥିଲୁ । ସ୍ୱପ୍ନାବେଶ, ପ୍ରଥମେ
 ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ନାନାପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାୟ ବାଧ୍ୟବେ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ଏବଂ ପ୍ରକୃତବାଦମାନଙ୍କୁ ଶାଳ
 କର୍ତ୍ତଣ କରିବା ଲଭ୍ୟାଦି କାରଣରୁ ନ୍ୟାୟାନୁ-
 ଗତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଅଶ୍ରଦ୍ଧାଭାବନା ହୋଇ
 ଥିଲେ କିନ୍ତୁ କିପୁରୁଷାଳ ଉତ୍ତରୁ ତାଙ୍କର
 ନ୍ୟାୟତତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦିଳିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ସେ
 ଅପଣାର ଭ୍ରମବୃତ୍ତିପାଇଁ ନ୍ୟାୟମାର୍ଗର ଅନୁବର୍ତ୍ତୀ
 ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଦିନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଭବ୍ୟ
 ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ ଦେବାରୁ ହୋଇଥିଲା ।
 ଯାହାବେଳେ ଆଜି ସେ ଗୋଳଯୋଗ ମାମାପିତ
 ହୋଇଥିବାରୁ ଶୁଣି କହୁ ଅସମ୍ଭାସିତ ଦେଲୁ
 କିନ୍ତୁ ପାଠକବର୍ଗ ସେହି ଗୋଳଯୋଗର ମୂଳ
 କାରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଅଛନ୍ତି କି ?

ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରବାବୁ ଅନେକଦିନ ଦେଲ
 କଟକକୁ ଆସିଲେଣି ଏବଂ ପଣ୍ଡିତେ ମଧ୍ୟ ସେହି
 ଦିନରୁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଆସୁଥିଲେ-ତେବେ ଏତେ
 ଦିନରେ କାହିଁକି ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି
 ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିପତିଲା ?—ଅବଶ୍ୟ
 ଏଥିର କୌଣସି ରୁଚି କାରଣ ଅଛି ବୋଲି
 କହିବାକୁ ଦେବ । ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ପ୍ରତି ନବସମ୍ବାଦରେ
 ବାଦାବଦା ଉତ୍ତରରେ ସ୍ୱପ୍ନାବେଶ ଲେଖିଲେ
 ନବସମ୍ବାଦୀଙ୍କୁ ବ୍ରାହ୍ମିକ କୁହୁକରେ ପତି ପଣ୍ଡିତ
 କପିଳେଶ୍ୱର ନନ୍ଦ.....ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି”
 ଏବଂ ଅମ୍ଭେମାନେ ପରସ୍ପରରେ ଶାହା ଶୁଣି
 ଥିଲୁ ତାହା ସ୍ୱପ୍ନାବେଶ ମତସହୁତ ଐକ୍ୟ
 ଦେଉଥିଲା । ଏବାସ୍ଥିତି ନାନାପ୍ରକାର ଜନରବ
 ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା । ଅମ୍ଭେମାନେ ସେ ସମୟରେ
 ପଦେ ଅଧେ କହିବାକୁ ବାଦାବେଶକୁ କିନ୍ତୁ
 ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ଆଇନାବୁର ଅଶ୍ରୁ ପ୍ରଦଶ
 କରିବାରୁ ଅଗତ୍ୟା ଶାନ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ ।

ଆଜି ଅମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ପାରୁଅଛୁ ଯେ
 ସ୍ୱପ୍ନାବେଶ ଲେଖା ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନୁ-
 ମାନ ଅସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ବାସ୍ତବିକ ପଣ୍ଡିତ
 ମହାଶୟ ନବସମ୍ବାଦୀଙ୍କୁ ବ୍ରାହ୍ମିକ ତରଳେ ପତି
 ସେପରି ବାଧ୍ୟବେଶ ନାମ ପକାଇଥିଲେ ।
 କଥାସମ୍ବନ୍ଧେ ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ, ସ୍ୱପ୍ନାବେଶ
 ସହୁତ ନବସମ୍ବାଦର ବାଦାବେଶ ପ୍ରତିବେଦ ହୋଇ
 ଥିବାରୁ ଯେପୋକ୍ତି ପରିକାର ସଦବାସ ସମ୍ପା-

ଦକ ପ୍ରଥମୋକ୍ତି ପରିକାର ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକାଶ-
 କର ଗୁରୁପତ୍ରକ ଶ୍ରୀପଦା ଲେଖି ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ
 ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବା ନିମିତ୍ତ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।
 ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ସେ ପତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱରେ ଦେଖନ୍ତୁ
 ବା ନ ଦେଖନ୍ତୁ, ତହିଁରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବୁ ବା
 ନ କରିବୁ—ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି
 ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସଦବାସ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ-
 କର ନିଜବଳ ନ ଥିବାରୁ ସେ ପରର ଆଶାରେ
 ଅପଣାର ଅଭିଳାଷ ତରଳାର୍ଥ କରି “ମୋଦ-
 ରତ ନିଶ ନାହିଁ”, ବଳମାନଅଭାବର ନିଶ
 ଅଛି” ବାକ୍ୟର ସର୍ଥକତା କଲେ ଏବଂ ଦୁଇ
 ଜଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକମଧ୍ୟରେ ଅବାରଣ ବାଦାବ
 ଲଗାଇ ଦେଇ “ଦୁଇମୁହାଁ-ବାକ”ପର ଦୁଇ
 ହୋଇ ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ କିପରି ଆଜି ଦୁଇ
 ଦୁଇ ପିଲାରେ କି କେହି ଜାଣି ପାରୁବେ ନାହିଁ ?
 ସେ ଦାଣ୍ଡରେ ଚିତା କି ପତିବାର ଉପାୟ
 ଉଦ୍ଭାବନ କଲେ କିନ୍ତୁ ତାହା ବ୍ୟର୍ଥମ ଦେଲା ।

ପାଠକେ ଜାଣିଲେ ସେହି ଗୋଳଯୋଗର
 ମୂଳ କିଏ ? ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେତେଦୂର ଜାଣୁ
 ତତ୍ତ୍ୱଜିବାବୁଙ୍କ ସହୁତ ବା ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରବାବୁଙ୍କ
 ସହୁତ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ବସେଷ ମନନ୍ତର ବା
 ବାଦାବ ନ ଥିଲା । ଆଉ ସେହି ପତ୍ରରେ ଯେ-
 ପରି ଅସଙ୍ଗତ କଥା ଥିଲା, ପଣ୍ଡିତେ ସେପରି
 ଲେଖି ଅପଣାର ଗୌରବ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତେ
 ନାହିଁ । ଯଦାଦେଇ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ତେଲ-
 ମନ୍ଦି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନୁହନ୍ତି । ସେ ଯେଜଣେ ସାମାଜ୍ୟ
 ଲେଖକ ତରଳେ ପତି ବାସ୍ତବତା ପ୍ରକାଶ
 କଲେ ଏଥିନିମିତ୍ତ ଅମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ବେଦନାପ୍ତି
 ଦୁଃଖିତ ଦେଉଅଛୁ ।

ପରବର୍ତ୍ତମାନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତ କରିବା ଏବଂ ତୁ-
 ପସମ୍ପରାପାର ବସମୟ ବାକ୍ୟର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟତ
 ଦେବା କହୁ ଅନୁକର—ଏହା ଦେଇବା
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ମାତ୍ର । ପରବର୍ତ୍ତମାନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତ କରି
 ଶର ଲେଖ ଗୁରୁପତ୍ରାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବାର
 ଅଜ ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଯେବେ ପଣ୍ଡିତ ମହା-
 ଶୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବସେଷର ତରଳେ ପତି ନ
 ଥାନ୍ତେ ତେବେ କି ସେ ସ୍ୱପ୍ନାବେଶବାସ
 ଅବାରଣ ମନୋବକ୍ତ ପାଠକାନ୍ତେ ଏବଂ
 ପଢ଼ିଛନ୍ତିବାସ ଅବାଲଭବୁ ବରତ ଦରବଦେଇ
 ପତିଆଅନ୍ତେ ?

ମନିଷେଦୟର
 ଶ୍ରୀରାମାୟଣ

- ୧୯। ନିଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନେ ଲେଖକରେ ପଡ଼ି ପରଦ୍ରବ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ନ କରିବ ।
 ୨୦। କଳା ଉପକାର ନ ଜାଣି କୁସଙ୍ଗ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ଉପାଗ କରିବ ।
 ୨୧। କାଳି ଗୋମାନ ଅବକାର ଗର୍ବ ମନରୁ ସ୍ୱକା ପରିତ୍ୟାଗ କରିବ ।
 ୨୨। ପଞ୍ଜିକାବଳରେ ଲେଖାଗୁରେ ନ ପଶି ଉଦାସ ଏବଂ ନିରୋଳରେ ରହିବ ।
 ୨୩। ସ୍ୱପ୍ନାବଳରେ ଲେଖାଲେଖିଙ୍କୁ ଦିବ୍ୟମାତା ଜ୍ଞାନକର ମାୟୁଚ୍ଛେଦନ କରିବ ।
 ୨୪। ସଂଗ୍ରାହୀ ଏବଂ ସ୍ୱପ୍ନାବଳ ସଂସ୍ଥ ଅଭିଯୋଗକୁ ସେବାକର ଉପଦେଶ ଦେବ ।
 ୨୫। ନିଜର ପ୍ରଶଂସା ଓ ସ୍ୱଜନମାନଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା ବା ଉପହାସ ନ କରିବ ।
 ୨୬। ପୁଣ୍ୟପଥ ଅଶ୍ରୟକର ପଥକୁ ଉପାଗ ଓ ଘୃଣା କରିବ ।
 ୨୭। ଲକ୍ଷ୍ୟକାରଦ୍ୱାରା କଳାର ଓ କଳୁର ଉପାଗକର ।
 ୨୮। ପଞ୍ଚକୋଷ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ସମସ୍ତ କଳାକରମାନ ଅଶ୍ରୟ ନ କରି ଏକ ଅଦ୍ୱିଗତ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ-
 କର୍ତ୍ତା ମନ୍ତ୍ର ଅଭାବ ଅଶ୍ରୟକର ।
 ୨୯। ପଞ୍ଚକର୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟ ନିରୁଦ୍ଧ ସାଧନକର ପଞ୍ଚ ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ରିୟଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ସାଧୁବାକ୍ୟ
 ନ୍ୟାୟକର ସାରଂସ ଗ୍ରହଣକର ।
 ୩୦। ଭୃଗୁସହସ୍ର ଧର୍ମାବଳ ସାମାନ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଦ୍ରୋହ ନ କରି ।
 ୩୧। ସର୍ବଦା ଅଳସ୍ୟ ଉପାଗ କରି ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବୁଦ୍ଧିକର ।
 ୩୨। ଶ୍ରଦ୍ଧାସହସ୍ରରେ ଦ୍ୱାନ୍ତର ଅଜ୍ଞା ପାଳନ କରି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଲେଖକର ହୃଦୟମାନେ
 ପଦ୍ମକର ।

କଟକ ଗଙ୍ଗାଧର ଅନାବଧ୍ୟ ସୁସ୍ଥକାଳରେ କଟକ ଦେଉଳପା ସୁସ୍ଥକ ।

ଜ୍ଞାନସାଧକାଞ୍ଜଳି	ଟ ୦ ।
ସଂକୀର୍ତ୍ତକଳାମାଳା	ଟ ୦ ୧୨
ହିମାଳୟାଦିପାଞ୍ଜଳି	ଟ ୦ ୧୨
ସଂକୀର୍ତ୍ତକଳା	ଟ ୦ ୧୯
ନବସଂସ୍କୃତି	ଟ ୦ ୧୩

ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧରବ୍ରହ୍ମ ଅବଧୂତମହାରଜ

ପ୍ରଣାମ ।

ଅବଧୂତ-ସମାଜର ବୈଷୟିକ-ନିୟମସାଧନ ।

ଅନ୍ନାଦ୍ୟର୍ଥ ସମ୍ପାଦ ବହୁତ ଅଳ୍ପ ।

- ୧ । ଅଲେଖ ଅଶାବାର ବୁଦ୍ଧି ଧନାଦ ପରମେଶ୍ବରଙ୍କର ଉପାସନା ସମସ୍ତ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟେ ।
- ୨ । ଦାସହରେ ସଦଗୁରୁଙ୍କ ସେବାଦ୍ୱାରା ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନ ଉପର୍ଜିତକର ।
- ୩ । ଅଳ୍ପବଦ ଦ୍ୱାରା ଅଧର୍ମରୁ ନିବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ସତ୍ତ୍ୱ ଧର୍ମରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ହୁଅ ।
- ୪ । ଅଗ୍ନିମାତ୍ର ସମ୍ପାଦନା ସାଧନ କରି ଜାତସ୍ଥାନ ମୁକ୍ତ କର ।
- ୫ । ନିଜସନ୍ନି ଦ୍ୱାରା ଉପ ଅବରଣ କରି ସାହିତ୍ୟ କର୍ମ ସଫଳତର ପ୍ରଦାନକର ।
- ୬ । ପରପ୍ରାଣରେ ସଦସ୍ତବନ ଅନୁଗତ ଜ୍ୟୋତିର୍ବୁଦ୍ଧିକୁ ଆନକର ।
- ୭ । ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ଭକ୍ତି ପଦ୍ମରେ ସେବାକର ।
- ୮ । ହିତାନରେ ନାମ ମନ୍ତ୍ର କ୍ଷୟ ହଜନଦ୍ୱାରା ସଂସାର, ଅସ୍ତ୍ରା, ମଳରୁ ଶୁଦ୍ଧ କର ।
- ୯ । ବିଷୟ ଓ ଅଦାର ମେଥୁନ, ନିଦ୍ରା ଅଦେଶ୍ୟ ଧାରଣା ସାଧନ କରି ।
- ୧୦ । ପରମାତ୍ମା ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ପ୍ରଭୁରଦ୍ୱାରା ଅସ୍ତ୍ରା ଉତ୍ପ କର ।
- ୧୧ । ଶୁଦ୍ଧର ଶୁଣ ଗାଉଁ ଜାଣି ଗାଉଁନ କରି ଲେଖନାନଙ୍କୁ ବସୁଅ ।
- ୧୨ । ମେଥାସାଧ୍ୟ ନ ଦେବ, ସାହା ସାହାତ୍ର ସତ୍ୟ ଲାଭକ ।
- ୧୩ । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତିଶାଳିନୀରେ ନିପୁଣ ରହୁବ ।
- ୧୪ । ସତେ ଉଚ୍ଚ ସାଧାନାରେ ଜୀବନାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା କରବ ।
- ୧୫ । ବିଧାନ ପଦ୍ମର ଦୋଷିମାନଙ୍କର ଦୋଷ ଶମା ଦେବ ।
- ୧୬ । ନିସଂସ୍କୃତସଦ୍ଗୁଣର ନିଷାମ ଅହଂସାକ୍ରୁତ ପାଳନ କରବ ।
- ୧୭ । ନିଜମତ ରକ୍ଷାକର ଲେଖନାନଙ୍କର ଉପହାର କର ।
- ୧୮ । ଶୁଦ୍ଧାବି ସହର ସମସ୍ତ ଜନମାନଙ୍କୁ ସମାନ ଦେଖି ସମଦର୍ଶୀ ଦେବ ।

ଆପଣଙ୍କ ଉତ୍କଳ ପାତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ

ନିବେଦନ,

ସବୁଦିନ ଉପରେ ମଧୁରଭଣ୍ଡ ମହାନୁଭବ
ପୁଣ୍ୟ ଏସ୍ ଦେବର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁପ୍ରଦ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

Mourbhanj Raj
19-5-87

I am very much obliged to you for
e copy of the *Samyabadi* addressed
the Editor of the Byabasaye.
I note the paper is monthly is dis-
tributed gratis, and is devoted to reli-
on, morality and temperance-objects
which have my hearty approval.
Would you permit me to subscribe
s 5 towards the printing of the
myabadi.

Yours faithfully.

Sd. S. Datta.

ଉତ୍କଳ ମହାତ୍ମା ସାମ୍ୟବାଦୀଙ୍କ କଲ୍ୟାଣାର୍ଥ
ସିକ ୫୫ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପଞ୍ଚ ଲେଖିଅ-
ନ୍ତି । ଅମ୍ଭେ ଭାବୁଛୁ ଏହି ଅଯାଚିତ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତବୋଲି ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର କୁଳେ,
ନୁଗୁଣ ଓ ଉତ୍ସାହ ଦେଲୁ । ଆଶାକରୁ
ପ୍ରକାଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
କ୍ରମେ ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ଅନୁକରଣ କରନ୍ତୁ । ଅଯାଚିତ
ନିଜ ଭୂଲ୍ୟ ପୃଥକରେ ଅଛି ପ୍ରଣୟକାର୍ଯ୍ୟ
ହି ।

ନିବେଦନ

୧-୫-୮୭ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ସାମ୍ୟବାଦୀ ସମ୍ପାଦକ ଓ
ପ୍ରକାଶକ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ନାଲି ଅପିସର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅଗ୍ରାମ ୫ ୩୯	ବଟବ	ବଲାସା ୫ ୭୯
ଉତ୍କଳାଧି ସାହୁ	ବାଲି	ଅଗ୍ରାମ ୫ ୩୯
ବନବନ ବସୁ	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ବକାସା ୫ ୧ ।	

ବିଜ୍ଞାପନ ।

SCHOOL BOOKS! SCHOOL BOOKS!
English and Uriya for Entrance
minor and Vernacular schools of all
grades, sold at the book shop of the
attack Printing Company, Dargha
azar Cuttack.

ନାନାପ୍ରକାର ଲଂଘନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟା-
ଲୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ
ହେଉଅଛି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ସ୍ୱଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ୫ ୨୦୯୩
ବେଢ଼ନରେ ଏକକଣ ଅବକାର ଦାବିଗା
ଓ ମାସିକ ୫ ୧୫୯୩ ବେଢ଼ନରେ କେତେକ-
କଣ ପୁଲିସ ହେଉକଲେଖିବଲର ଅବଶ୍ୟକ ।

ସେହିମାନେ ଶାସ୍ତ୍ରାବଳି ଶକ୍ତି ସମର୍ଥ ଅଥଚ
ଜୁର ପ୍ରଥମସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପରଶ୍ରମ ସଦ-
କାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ
ସେହିମାନେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବେ ॥ ଦରଖାସ୍ତ-
କାରମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
ଦକ୍ଷତାର ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ । ସେହିମାନଙ୍କର
ଅବକାର ଓ ପୁଲିସ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପାରଦର୍ଶିତା ଅଛି ସେହିମାନଙ୍କୁ ମନୋମାତ
କରୁଥିବ ।

ଦରଖାସ୍ତ କାରମାନେ ଆସନ୍ତା ପ୍ରଶଂସା
ପଞ୍ଚର କଲ୍ଲ ସହର (ସାହା ସେମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରତ୍ୟର୍ପଣ କରୁଥିବ ନାହିଁ) ଆଗମି ଜଲ୍ଲମାସ
ତା ୨୦ ଶହ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନସ୍ଥାନର କାରକ
ଠାରେ ଆବେଦନ କରିବେ ।

H. P. WYLLY.

Manager.

19.5.87

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନସୋସ କଟକ ।

ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀମଦାର ଲଭ୍ୟାବ ।

ମିଶନ ମୁଦ୍ରାୟତ୍ତର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶ୍ରେଣୀ ସାହେବ
ଏକତ୍ରାସ ସବୁସାଧାରଣଙ୍କୁ ଗୋଟିର କରୁଛି
ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁସବୁକାଳ ନିମନ୍ତେ ମନୋହର
ଦ୍ରବ୍ୟାଦର ବୃହତ୍ ଆୟୋଜନ ହୋଇଅଛି
କ୍ୟାଲି ପିଞ୍ଜିବାମାନ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରକାରର କାଗଜ
ଓ ଦ୍ରବ୍ୟାଦ ପଦ୍ଧତି ।

ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ କିଞ୍ଚିତ ପ୍ରକାଶ
ହେବ !!! ଅନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଦ୍ରବ୍ୟାଦର ଅଦେଶ
ପ୍ରେରଣ କରିବା ପୂର୍ବରେ ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରି
ଦେଖିବ କି ମନୋରଞ୍ଜନ ପଦାର୍ଥାଦର ବିଜ୍ଞାପନ
ବାହାରିବ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ-
ପ୍ରେସ ଶ୍ରୀମୁଖ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କରସ୍ୱୟଂ ଓ କଟକ
ରେଉକସାକଲେଜ ଶ୍ରୀମୁଖ ପଣ୍ଡିତ ରାମପ୍ରସନ୍ନ
ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ଓ କାଲେଶ୍ୱର ନିର୍ମାଣସ୍ଥଳ ହେଉନାଶୁ

ର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ମହାଶୟ-
ମାନଙ୍କଠାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତଅଛି ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ଉତ୍କଳ-

ପଦ୍ୟାନୁବାଦ ସହର

ଟ ୦ ୫୭

ମୋହମୁଦ୍ଗର ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ଉତ୍କଳ

ଅନୁବାଦ ସହର

ଟ ୦ ୧୨

ଭଗବାନ ବେଦବ୍ୟାସ ରଚିତ ସ୍ୱଳ୍ପ

ମହାଭାରତର ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟାନୁବାଦ

ଅଦିପତ୍ର

ଟ ୨ ।

ଏକତ୍ରାସ ସବୁସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ କରୁ-
ଯାଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ମେଡିକେଲ ସ୍କୁଲରେ
ଗୋ ୮୫ ବୃତ୍ତି ଖାଲ ଅଛି ଅଧ୍ୟୟନେତ୍ର-
ମାନେ ୨୨ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହର ଆସନ୍ତା ଜୁନ
ମାସ ତା ୧ ଶହରେ ଜେନେରଲ ହସ୍ପିତାଲ-
ଲରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

ପ୍ରକାଶଆଉ କି ସେହିମାନେ ପ୍ରବେଶିକା,
ମାଲର ଓ ଶ୍ରେଣୀବିଷୟରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଥିବେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ । ଲଭି
ତା ୧୩ ଶହ ମାତ୍ରେ ମଇ ସନ ୧୮୮୭ମସିହା

W. D. STEWART.

Superintendent

Orissa Medical School.

CUTTACK.

ନୂତନ ସାଲସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
ବିଜ୍ଞାନ ମସଲଦାର ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
କଲେ ଶରୀରରୁ ପାରଦୂଷିତ ରକ୍ତଦୋଷ
ସବୁ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଗତ ହୋଇଯାଏ । ପାଗର ଦା,
ଗରମୀ ଦା, ଜାଲା ଦା, ବେଦ ଓ ଜାକ-
ଭିତର ଦା, ଶୋଇ ଦା, କାଳ ଦା, କାନର
ପୁକ, କୋଷ୍ଠ-କାଠିକ୍ୟ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣତା, ପେଟପୁଲ
ଶିକିବ୍ୟଥା, କାଶ, କ୍ଷୟକାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବପୀଡ଼ା,
କୃମିଅ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଏବଂ ଚକ୍ରନ୍ତ ଜ୍ୱର
ଲଭ୍ୟାବ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ ଅରମ ହୁଏ ।

ଔଷଧର ମାତ୍ରା ବୋଲଇ ଦେହରେ ଚିତ୍ତ-
ହାସି ଦେଖାଇ ଦୟାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଚିତ୍ତ
ସକାଳେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସାରବାକୁ ହେବ ।
ପଥ୍ୟାପଥ୍ୟର ନିୟମ ବୋଲଇ ଟିକିଟରେ
ଲେଖା ଅଛି । ପଣ୍ଡାସାହାବ ଏଥିର ଗୁଣ
ଦେଖା ଯାଇଅଛି ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦୋକାନ ଘରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଏକ ସିରିଲୁ

ଟ ୫ ।

କୃଷି ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନା, ସ୍ୱଚ୍ଛ ପାନୀୟ ଜଳର ଉପଲବ୍ଧତା ଏବଂ
 ଶିକ୍ଷା-ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁରକ୍ଷାରେ ମନ ଦେଇ ପ୍ରତିବଦ୍ଧ ରହିବେ ।

ଉତ୍କଳ ପାତ୍ର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୨୨

୧୯୨୨

ବା ୪ ଉପ ମାତ୍ର କିନ୍ତୁ ୧୯୨୨ ମସିହା । ମା ଗୋଷ୍ଠି ୧୨ ୩୦ ୧୨୧୫ ବାଲ ଉପକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ

ଟ ୩୯

ପଞ୍ଚାଦଶ

ଟ ୨୯

ଭୋକାଳରୁ ଜଣେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ସେଠା ଉପସ୍ଥାନକୁ ଏବେବନ ଡାକ୍ତର କୁବାଟିଏ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ଏବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଆଦେଶକ୍ରମେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କମିଟିର ଅଧୀନରେ ରହିବ । ଏହାର ଗୋଟିଏ କମିଟି କମିଟିର ପୂର୍ବେ ଏଠାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲେବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅବସ୍ଥା ଥିଲା କର୍ତ୍ତମାନ ଡାକ୍ତର ଦେବା ସ୍ୱର୍ଗର ବସନ୍ତ ଅଛି । କମିଟିର ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ପ୍ରାଣୀୟ ପ୍ରୟୋଗର ବିବେଚନାରେ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ କାହାର ଉପସ୍ଥେ ଅନୁସ୍ଥେରେ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ ।

ମୋଟସଲର ନାବାସୀଙ୍କର ଅଜ୍ଞତାକୁ ଶେଷ କରିବାପାଇଁ ସମ୍ଭବ ଅସ୍ଥାପନ । ଗୋଟିଏ ଡାକ୍ତର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଡାକ୍ତରମାନେ ବ୍ୟାପିଲେକ ପର ସ୍ଥଳରେ ଗୁପ୍ତସ୍ଥଳ ଡାକ୍ତର ଏବେ ସେମାନେ କବାଟ ଫିଟାଇ ଦେଲେ କିଭଳି ପିତି ଗୁପ୍ତସ୍ଥଳ ବାକିସବୁର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବୁ ଓ କେବେ କାହାର ଘର ସ୍ୱଳା ଯୋଡି ଦିଅନ୍ତୁ । କଥାଟି କଥାଟି ଯେ ସ୍ୱଳର ଉପଲକ୍ଷରେ ଅନେକ ଗୋଟି ଡାକ୍ତରର ଶଲ୍ୟ ପାଇଁ ଫେରି ଆସିବାରୁ ଏପ୍ରକାର ଉପଦେଶ ବୁଦ୍ଧି ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଅପମାନର ବିବେଚନାରେ ଏ କାରଣ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଯୁକ୍ତିର ଶଲ୍ୟ ଗୋଟି

କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଜେଲଖାନାକୁ ଫେରିଆସିଲେଣି ଓ ଆସିବାର ବନ୍ଦ ନାହିଁ ।

ଭୋକାଳରୁ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ସେଠା ସ୍କୁଲ ମାଲିକର ପକ୍ଷରେ ଗଜବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚସ୍ଥାନ ପାଇଥିବା ପ୍ରକାଶେ ଏବର୍ଷ ନ ୨୦ ମସିହାରେ ରହିବା ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ପୂର୍ବେ ଉକ୍ତ ସ୍କୁଲର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କମିଟି ଥିଲା ତାହା ବହୁକାଳରୁ ଅବସ୍ଥା ଦୋଇଅଛି ପୁଣି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷାପମାନଙ୍କର ସ୍ୱଳ ପ୍ରତି ଚାହୁଁ ମନୋଯୋଗ ନାହିଁ । ସେତେବେଳା ଘରେ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ବୁଝନ୍ତି ସ୍କୁଲରେ ତାହାକୁ ପ୍ରାୟ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ । କେବଳ ଦେଖିମାତ୍ରରକ୍ଷ ଯୁକ୍ତି ଓ ପରିଶ୍ରମରେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଯାହା ବହୁ ଉନ୍ନତ ରହିଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁ କି ସ୍କୁଲର କମିଟି ଅବନତି ଦେଖି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷାପମାନେ ପୂର୍ବର ଉତ୍ସାହ ସହଜ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଭବ କରିବେ ।

ପ୍ରୋଫ ଲୁକିସାହେବଙ୍କ ଜାହାଜର ବାର ବାରର ପରତୟ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାହାଜ ବାରବାରରେ ବହୁ ବାଆ ପଡ଼ିଅଛି । ସାହେବ ପ୍ରାୟ ଜଳମାସ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟୋପଲକ୍ଷରେ ବଳତରୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏସ୍ ମଧ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କର ଜଣେ ମହାଜନ ବାବୁ

ବିଦ୍ୟାଳୟ ପତ୍ରିକା ଅପଣା ପାଉଣାର ନାଲିର କର ଓ କଲିକତାରୁ ବିଜ୍ଞାନମିଳନ ଡିପ୍ଟାମେଣ୍ଟର ଜଣେ ଏକଜ୍ଞ ଅସି ତାହାଙ୍କର ଜାହାଜ ବୋଟ ଓ ଶରୀର ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ସବୁ ଦୋରଖ କରିଅଛନ୍ତି । ଶୁଣିବାରେ ସାହେବଙ୍କର ଦେଶୀ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସରକ ଦେବ ଓ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ନୁହେଁ । ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଭରସା କରୁ ଯାହାଙ୍କ ବାରବାର ବନ୍ଦ ଦେବ ନାହିଁ ।

କଳିକତା ମେଳେକର ବାବୁ ଶ୍ରୀନାଥ ଚକ୍ର ବର୍ତ୍ତୀ ଗଜମାସ ତା ୧୪ ରଖିଲେ କଲିକତାରେ ପରଲୋକ ଗମନ କଲେ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ବାବୁ ମହୋଦୟ ସେବାକାନ୍ତଦୋର ଅତି ଅଲଗା ବେଳା ହୁଟା କେଉଁ ବୁଦ୍ଧି ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆଶେଣ୍ୟ ଦୋର ଯାଇଲେ ନାହିଁ, ବାବୁ ବଳରାମ ଦାସ ଉକ୍ତ ବାବୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦୋର ଯାଇଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଶୁଣା ଯାଏ ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ ଅତି ଅବଦାନୀନ ନିୟନ୍ତ୍ରରେ ବୋର୍ଡ ଅପଡି ବରଜୁକି ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନେକସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରାୟତଃ ନିୟନ୍ତ୍ର କରିବାକୁ ବୋର୍ଡିକ ବୋଣସି ଅପଡି ରହିବ ନାହିଁ । ଆଶା କରାଯାଏ କଲେକ୍ଟର ଓ ଜମିଦାରର ସାହେବ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ ବୋର୍ଡକୁ ବିଶେଷ ଭର ଲେଖିବେ ।

ଖୋରଧାର ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରାରେ ସେଠା ସର-
କାରୀ କର୍ମଗୁରୁମାନଙ୍କର ବସେଷ ଉତ୍ସାହ
ଦେଖା ଯାଏ । ଏହି ମହଲୁମାର ଅମଳମାନେ
ଏକଦଳ ଯାତ୍ରାର ଗୁରୁ କରନ୍ତି । କେତେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଯାତ୍ରାରେ
ପ୍ରଥମଦଳ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କର ପାଳ
ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଏକ ସାବେର
ଉପାସା ବାହାର କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହା ଲୋ-
କେ ଭଲ ଦେଖି ନଥିଲା । ସୁଦୃଢ଼ ଶିକ୍ଷା-
ଦାଲ ଅମଳଙ୍କର ସୁଦୃଢ଼ ସଚ୍ଚିତ୍ତକ ଅମ-
ଳଙ୍କର ଅର୍ଥଦଳ କନୋବସ୍ତୁ ମହଲୁମାର ଏକ
ସେଷଦଳ ପୁରସ୍ତ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କର ପାଳ ଦେଖି
ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଳରେ ଯଥାସ୍ଥଳରେ ମଜ୍ଜ-
ଲସ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଲବ୍ୟାଦି ଅମୋଗ ହୋଇ-
ଥିଲା ଏବଂ ସଚ୍ଚିତ୍ତକ ଦ୍ରବ୍ୟମ ଏକ ଦଳ
ସୌଗ ଦେଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅପ୍ୟାୟୁକ କରିଥିଲେ ।
କନୋବସ୍ତୁ ମହଲୁମାର ପାଳଦଳ ସବୁଠାରୁ
ଭଲ କନୋବସ୍ତୁ ଏକ ପୁରସ୍ତ ପାଳରେ କେତେ
ମାମଲର ସୁତରା ଦୋଇଥିବାର କଥିତ
ହୁଅଛି ।

ମୁରୁସିଦାବାଦ ବୁଦ୍ଧିପୁର କଲେଜକୁ ଶ୍ରୀମତୀ
ମହାରାଣୀ ବୁଦ୍ଧିମୟୀଙ୍କ ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ସର-
କାରୀ ଡ୍ରୋବିଆରଗରୁ ଆରକ୍ଷ କରି ତାହାଙ୍କ
ସମ୍ପତ୍ତିକ୍ରମେ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବା ଟ୍ରଷ୍ଟୀ ବା
ମାରପଦବାରକ ଡ୍ରୋବିଆରଗରେ ରହିବାର
ଅବେଶ ଗଜମାସ ତା ୧୪ ରଖରେ ବଜାୟ
ରକର୍ଡ଼ମେଣ୍ଡ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଟ୍ରଷ୍ଟୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ତ ୭ ଟା ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଯଥା—କିଶିର
ଜଳ ଓ ମାରିଞ୍ଜେଟ, ବାବୁ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ସେନ,
ବାବୁ ଶ୍ରୀନାଥ ପାଲ ଓ ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର
ମୁଖାର୍ଜୀ ଓହଲମାନେ ଓ ବାବୁ ଶ୍ୟାମକାନ୍ତ ସବୁ
ଓ ଜାକିର ଗମଦାସ ସେନ ଜମିଦାରମାନେ ।
କଲେଜର ଖର୍ଚ୍ଚା ମାସକୁ ଧ ୧୦୦୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେବ ଏଥିରୁ ଉକ୍ତି ମହାରାଣୀ ମାସକୁ
ଟ ୧୦୦୦ ଟା ଲେଖାଏଁ ଦେବେ ଅବଶିଷ୍ଟ
ଟ ୫୦୦ ଟା ଅବାସ୍ୟ ଦେବ ସୁଦୃଢ଼ ଗବର୍ଡ଼ି-
ମେଣ୍ଡଙ୍କୁ ଉକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।
ଟ୍ରଷ୍ଟୀମାନେ ଏହି କର୍ମଗୁରୁ ମହଲୁ କରୁଥିବେ
ଓ କୌଣସି କିଛିଦୃଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର
ଜାଲରେକରୁଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଲେଉଟିଲେ ଯାଏ
ଆରବେ । ଏହି କଲେଜ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଯେସମସ୍ତ
ବ୍ୟୟ ପୂର୍ବରୁ ଖର୍ଚ୍ଚା ହୋଇ ରକର୍ଡ଼ମେଣ୍ଡଙ୍କ

ହାତରେ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ସୁଆର ଗୁରୁ
ଟ୍ରଷ୍ଟୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଦେଲ । ଅମେମାନେ
ଆଶା କରୁ କି ଟ୍ରଷ୍ଟୀମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା ସହ
ଏହି କଲେଜର ଗୁରୁ ନିର୍ବାହ କରି ସ୍ୱାଧୀନା-
ରଣଙ୍କର ସୁଖ୍ୟାତି ଉତ୍କଳ ଦେବେ ।

ଗଜମାସ ତା ୧୦ ରଖରେ ଏଠା ସଦର
ସଚ୍ଚିତ୍ତକର ଲେକଲଗୋଟି ପଡ଼ିଲା ।
ସେଦଳ ସକାଳେ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ-
ଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ସଭ୍ୟ ଉପ୍ପେକ୍ତ
ହୋଇଥିଲେ । ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଏହି
ବୋର୍ଡ଼ର ସଭ୍ୟପତି ଏବଂ ସୁଷମିତକର
କାରକମାସୁର ବାବୁ ଅମୃତଲଲ ଗୁପ୍ତ ଚୌଧୁରୀ
ଉପସଭ୍ୟପତି ପଦରେ ବସିତ ଦେଲେ । ଏପରି
ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟମାନେ ଏକମତ ହୋଇ ଅପଣା
ମଧୁ ବାବୁ ନିନକପୋର ଦାସ ବାବୁ ଅମୃତ-
ଲଲ ଗୁପ୍ତ ଚୌଧୁରୀ ବାବୁ ଦୁରବସର ବସୁ
ଏବଂ ବାବୁ ମହାନନ୍ଦ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଉକ୍ତିକୃତବୋର୍ଡ଼ର
ପଠାଇବାକୁ ହିଁ ଦଲେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
ବେବେନାରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମ ହୋଇ-
ଅଛି । କେଣ ବାବେନାସୁର ଉପରେ
ଉପସଭ୍ୟପତିର ଗୁରୁ ନମ୍ର କରିବା ଅତି
ସୁନରବତୀ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ତ ସଦର
ସଚ୍ଚିତ୍ତକର ଅଧିକାରୀସଭ୍ୟ କାରକମାସୁରଙ୍କ
ଏକବାକ୍ତ୍ର କୃତର ଉପାଦ ସେ ଅପଣା
ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ଅନେକପ୍ରାଣ
ଦେଖି ପାରିବେ ଓ ଦେଶାବସ୍ଥା ବୁଝିବା
କାର୍ଯ୍ୟ କୃତ ଯୋଗ୍ୟତା ସହଜ ନିର୍ବାହ ଦେବ
ଅନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଅମେମାନେ
ବେବେନା କରୁ କି ମହାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ
କଲେଜର ବଜେଜୁଟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ
ଅଧୀନରେ ନ ଥିବା କେଣ ବ୍ୟକ୍ତିତ ଦେଇ-
ଥିଲେ ଅତୁର ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ବାରଣ
ମହାନନ୍ଦବାବୁ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସଭ୍ୟ
ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା । କେଧ ସୁଅ
ସରକାରୀ ତତ୍ତ୍ୱ ଶରଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ
ମୋଟାମଟ ଗସ୍ତ କରନ୍ତି ବୋଲି ସରକାରର
ଅପେକ୍ଷା ନ ରହି ବୋର୍ଡ଼ ତାହାଙ୍କ ମନୋନୀତ
କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗୁରୁବର୍ଷରେ ସର୍ବସ୍ୱାମୀ ୮୯ ଗୋଟା
ଭୁବାର ବଳ ଅଛି ଏହିସବୁ କଲହାସ ପ୍ରାୟ
୧୫୦୦ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଲୁ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଲକ୍ଷ

ମହଣ ଭୁବାର ବାୟା ଦେଇଅଛି । ଏହିସବୁ
କଲରେ ଦୁଇବର୍ଷ ତ ୧୧୭୭ ଟା ମଲୁର
ମିଶ୍ରାକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ପୁରୁଷ ଜ ୨୮୮୩ ଶଶି ତ ୧୭୧୧ ଏବଂ
ବାଳକ ବାଳିକା ତ ୮୮୮ ଟା । ଏହି ୮୯
କଲମଧ୍ୟରୁ ୯୫୫୦ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପେକ୍ଷର ଓ
ଅବଶିଷ୍ଟ ୮୦ ବ୍ୟକ୍ତି କୁମ୍ଭକର ଅଛନ୍ତି ।
କୁମ୍ଭକର ପ୍ରାୟ ୮୦ କଲର ମୂଲ୍ୟକ ପ୍ରାୟ
୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଛି । ଏହି ୮୯ କଲମଧ୍ୟରୁ
ଏକା କମେଇ ପ୍ରଦେଶରେ ୭୭ ଟା ଓ ଉତ୍ତ-
ମଧ୍ୟରୁ କମେଇ ସଦର ଓ ଅପପାଶରେ ୧୧ ଟା
ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । କଙ୍ଗାଳାରେ କେବଳ
୨ ଟା କଲ ରହିବାର ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତିହୋଇ
ଅଛି । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶରେ ୨ ଟା ଉତ୍ତର
ପଶ୍ଚିମରେ ୩ ଟା କେବଳ କାଳପୁର ସଦରରେ
ପ୍ରାପ୍ତି ଅବଶିଷ୍ଟ କଲମାନ ଇନ୍ଦୋରରେ
ଏକଗୋଟା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଗୋ ୩ ଟା ଦାଲ-
ଦସ୍ତାବରେ ଗୋ ୨ ଟା ଏବଂ ମଞ୍ଜୁଗୁରରେ
ଏକଗୋଟା ରହିଅଛି । ସନ ୧୮୮୯ ଖାଲି
ପୁରୀ ଗୁରୁବର୍ଷରେ ଅତୀ ଭୁବାରକ ମ
ଥିଲା ସେହିବର୍ଷ କମେଇରେ ଏକକଲ ବସି
କମେଇ ଉତ୍ତର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।
ଏକେକଲ ବସିଥିବା ପ୍ରଦେଶେ କଲଗା ଗୁମ୍ଫା
ଯେ ପରିମାଣରେ ଏକେକଲ ଅମଦାନ ଦେଉ-
ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରପୁରେ ଗୁରୁବର୍ଷରେ କଲର
ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିମାନର ଗୁରୁଗୁଣ ଦେଲେପୁରୀ
ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ଅପରି ଭୁବାରକ ସେବେ
ବସିବ ଏ ଦେଶାଧିକାରକର ଭେଦେ ଲାଭ
ଦେବ । ବିଲଗୁରୀ ଯୋଗେ ଏଠା ଚନ୍ଦ୍ରକଳ
ଉତ୍ତର ଦେଲ କେବଳ କଲହାସ ଉତ୍ତର
ପ୍ରଗବାର ହୋଇପାରେ । କମେଇପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶୀୟ ଅନ୍ୟମାନେ ସାବର ପୁରୀ ଏ
ବ୍ୟବସାୟକୁ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ଅନ୍ୟତାରେ
ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଏପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପାରିବ ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁବଠାରୁ ଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟେକକ
କିଛି ଅଧିକ ଓ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ସୁଲକ୍ଷ ଏଥିରୁ
କନୋବସ୍ତୁ ଅଗ୍ରେ କରବାର ଉଚିତ ।

ପ୍ରଦେଶିକା ପଦ୍ଧତିର ପଳ ।

ଏ ପଦ୍ଧତିର ପଳ ଅବଧି ଗଜେଟରେ
ବାହାର କି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନା ଜଣାପଡ଼ି
ନାହିଁ । ସେକେଟ ଦାଲସରେ ଦୟାଦାୟକ
ବିଶ୍ୱାସକରୁ ସେକେଟର ମହାମାଲପତି କିଛି

ସୁଲୁ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା । କାଲେଣ୍ଡରର କାରି-
ବାଟି ସୁଲୁ ଉପାୟ ଓ ମୁରବିଜି କାରିପଦା
ଚତୁର୍ଥଶ୍ରୀକ ଅଧିକାର କରୁଥିଲେ । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
ଜାମ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଅର୍ଦ୍ଧା ନ ଥିଲେ । ଏ
ବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ମାସର ଶେଷରେ କି ୨୯ ଶ
ଇଞ୍ଚାଣ୍ଟି ଘୋରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ କି ୩୩
ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଛାନ୍ଦନ
ସୁଲୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ବତନ୍ତ୍ରପ୍ରଥମ ଶୋଭାଯାତ୍ରା
କାରିପଦା ମଧ୍ୟ ଘୋରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦେବୀନାଳ
କି ମାତ୍ରା ଗବର୍ଷ ପ୍ରଥମଶ୍ରୀକ ପାଇଥିଲେ ଏ
ବର୍ଷ ବଂଶପ୍ରାନ୍ତରୁ ଓଡ଼ିଶା ଯାଇଅଛନ୍ତି ।
ପଞ୍ଚଶାସୀକ ସଞ୍ଜା ପ୍ରାୟ ସମାଜ ରହିଥିଲେଦେ
ଏ ବର୍ଷର ଫଳ ବଡ଼ ଅନନ୍ତପ୍ରଦ ଅଟେ ।
ସେବେଳେ ମୋଟଶ୍ରୀକ ଚଳିଥିବା ବେଳେ ଦୁଇ
ଲାଖରୁ ଅଧିକ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଘୋରଅଛନ୍ତି ।
ଛାନ୍ଦନସୁଲୁ ଗବର୍ଷର ସଞ୍ଜାକି ଗଣା କର
କଟକଜିଲ୍ଲାରେ ଛେଦ ରହିଅଛି । ବାରିପଦା ଗର
ଜଳବର୍ଷରୁ କମାରଗ ଉଚ୍ଚଶ୍ରୀକ ଅଧିକାର କର-
ଅତି ଅପଣା ଗୋରବ ଦେଖାଇବା ସଙ୍ଗେ
ଗଜଜାତର ଗୋରବ ଗଣା କରଅଛି । କାଲେ-
ଣ୍ଡରଜିଲ୍ଲା ଏଥର ସ୍ବତନ୍ତ୍ରରେ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଘୋରଅଛି ।
ସୁଲୁର ପ୍ରଶଂସା ଏଥର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଏବଂ
ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ତହିଁର କାରିଗ ଅଟେ । ଏହା
ଏହି ବଦ୍ୟାନସୁଲୁ ଏଥର କି ୧୦ ଶ ଶ୍ରୀ
ଇଞ୍ଚାଣ୍ଟି ଘୋରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ କେ-
ବଳ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ କି ୧ ଶ ଅଛନ୍ତି । ସଞ୍ଜା ଓ
ପାରବର୍ଷିକା ଉଦୟରେ ଏ ବଦ୍ୟାନସୁଲୁ ଓଡ଼ିଶାର
ଅତି ସମସ୍ତବଦ୍ୟାନସୁଲୁ ଜଣି ଯାଇଅଛି ଏବଂ
ଫଳ ଏବଂପ୍ରକାର ଅସାଧାରଣ ବୋଧ ଦେଉ-
ଅଛି । ଅପ୍ରେଲରେ ସୁଲୁ ଗବର୍ଷପରି ଏ ବର୍ଷ
ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରଅଛି । କାଲେଣ୍ଡର
ବାରିପଦାସୁଲୁର ଫଳ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ଶ୍ରୀକର
ଅଟେ । ସେଠାରୁ ଏଥର କି ୧ ଶ ପାସ
କରଅଛନ୍ତି । କଟକ ମଡେଲସୁଲୁ ଗବର୍ଷକର-
ର୍ଷରୁ କମାରଗ ମଧ୍ୟମାନ ଦେଖାଇଅତି ଏ
ବର୍ଷ ପାସ ଗୋରବରୁ ଏକାବେଳେରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଘୋରଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନନଗରର ପ୍ରଧାନ
ବଦ୍ୟାନସୁଲୁ ଏଥର ଅପଣା ବାଟିକାର କିଛି
କାରିଗ ଅନେମାନେ ଶ୍ରୀ କରାଉଛନ୍ତି ।

ସେମନ୍ତ ମଇଲର ସେମନ୍ତ ରଞ୍ଜିତୁଲର
ଶ୍ରୀକର ପଞ୍ଚଶ୍ରୀକ ଫଳ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଘୋରଅଛି
ଗବର୍ଷ କି ୩୧ ଶ ଶ୍ରୀକରୁ ମେଣ୍ଡେଣୀରେ
କି ୩୧ ଶ ମୁଣ୍ଡେଣୀରେ ୧୦୧ ଓ ୩୧୧

୮୦ ସଞ୍ଜାକି କି ୨୨୦ ଶ ପାସ କରଅଛନ୍ତି ।
ସେ ଗବର୍ଷକାରରେ ଦେବଦେବସୁଲୁ ପ୍ରଥମ
ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟ ଏବଂ ବଟକଜିଲ୍ଲା ସୁଲୁ ମଧ୍ୟ
ଘୋରଅଛନ୍ତି । ଏ ବର୍ଷ କି ୨୧୧ ଶ ପଞ୍ଚଶ୍ରୀକ
ମଧ୍ୟରୁ ବାରିପଦା କି ୨୩ ଶ ସୁଲୁ କି ୨୧
ଶ ପାସ କରଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ସେମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ
୧ମଶ୍ରେଣୀରେ ୧୦୧, ୨ୟଶ୍ରେଣୀରେ ୧୧୧ ଓ
୩ୟଶ୍ରେଣୀରେ କି ୨୧ ଶ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସଞ୍ଜ-
କାରେ ମଧ୍ୟ ବଟକ ଛାନ୍ଦନସୁଲୁ ଓଡ଼ିଶାରେ
ସ୍ବତନ୍ତ୍ରପ୍ରଥମ ଘୋରଅଛି ଛାନ୍ଦନ ସୁଲୁର ଏଥର
ଫଳ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ଏଠା
ହୁଲ ବାଲକାବଦ୍ୟାନସୁଲୁ ଜଣେ ଶ୍ରୀକି ରେବା
ଗାଉଁ ଦୁଇଶସୁଲୁ ଓ ବସ୍ତୁମାନ ଦେଖା
ପ୍ରଶଂସା ଅଧିକାର କରଅଛି । ଏ ଦଦ୍ୟା
ଲମ୍ବ ଏଥୁପୁର୍ବେ ମଧ୍ୟ ଏବଂପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଶାରେ
ସ୍ବତନ୍ତ୍ରପ୍ରଥମ ଘୋରଅଛି । ଏଥୁରୁ ଅବଶ୍ୟ
କୋଇବାକୁ ଦେବ ସେ ଏଥୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼
ସୁଲୁରୁପେ ଘୁରୁଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଶ୍ରୀକ
ପାଇଲେ କାକଦ୍ୟାନେ ବାକଦ୍ୟାନସୁଲୁ
ଫଳ ଦେଖାଇ ପାରିବେ ଏବଂ ସୁଲୁ ଏ
ବଦ୍ୟାନସୁଲୁ ପ୍ରମାଣ କରଅଛି । କେବେକୋ
ଗବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ଘୋରଅଛି ଏ ବର୍ଷ ଏକା
ଦଶ ଘୋରଅଛି ମାତ୍ର ଏ ବଦ୍ୟାନସୁଲୁ
ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଶ୍ରୀକ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ
କରଅଛନ୍ତି ଏଥୁରୁ ସୁଲୁ ସଞ୍ଜାକି ରଣା ପାସ-
ଅଛି । ଗଜପାତମଧ୍ୟରେ ଚୈତାସୁଲୁ ନବମ
ଶ୍ରୀକରେ ରହିଅଛି ଅଥବା ଏହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଗଜପାତମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଗଲେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର
ଶ୍ରୀକାଦ୍ୟାନସୁଲୁ ଅଧିକାର କରଅଛି ବାରିପଦା
ସୁଲୁର ଗଜପାତମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଘୋରବାକୁ
ଦେବ । କଟକ ମଡେଲସୁଲୁ ଏଥର ପ୍ରଥମ
ଶ୍ରେଣୀରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲେଦେ ଅନେକ
ଫଳ ଅର୍ଥାକି କି ୪୨ ମୁରରେ ରହିଅଛି ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଦ୍ୟାନସୁଲୁ ବଶେଷ ଉତ୍ତେଜର
ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ମୋଟରେ ଉତ୍ତମସୁଲୁ ଶ୍ରୀକ
ପଞ୍ଚଶ୍ରୀକଫଳ ଅତି ଉତ୍ତମ ଏବଂ ପ୍ରଶଂସାସ୍ବ
ଘୋରଅଛି ଏବଂ ବଦ୍ୟାନସୁଲୁର ପଞ୍ଚଶ୍ରୀକ
ଫଳ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସନ୍ତୋଷଜନକ ଘୋର-
ଅଛି ଏହାକୁ ସୁଲୁରବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀ-
ଫଳ ଘୋରବାକୁ ଦେବ ଫଳର ସୁଲୁରୁପ-
ବରେ ସୁଲୁବାକଦ୍ୟାନେ ସେମନ୍ତ ଅନନ୍ତସୁଲୁ
ମାତ୍ରଥିଲେ ପଞ୍ଚଶ୍ରୀକରେ ସେହିପରି ସୁଲୁ ଫଳ
ଲାଭ କରବାକୁ ପ୍ରମାଣରୁଦେଖାବଦ୍ୟାନସୁ

ଘୋଷଣା କରବେ ଏବଂ ଘୋରବାଳ ଏବଂ
ସୁଲୁର ରହିବେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ସୁଲୁ ଘୋରା ।

କେ ସନ ୧୮୮୩ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ
ଘୋରାରେ ବଦ୍ୟାନସୁଲୁରୁ ଅବଶ୍ୟ ଘୋରବା
ମଧ୍ୟରେ ସୁଲୁରୁପେ ଜାଣିତ ରହିଅଛି । ବୁଦ୍ଧ-
ବର୍ଷକି କି ଦେଖାଯାଉଥିଲା ସୁଲୁ ଏଥର ବସ୍ତୁ
ତହିଁର ଦେବ ବାରିପଦା ମଧ୍ୟରେ ବଦ୍ୟାନ
ଅଛି । ଗଜପାତରୁ ବଦ୍ୟାନର ସୁଲୁରେ ଘୋରବା
ଦେଖା ଓ ବଦ୍ୟାନ ଦେଖା ଚାହା ଦେଖି
ମଧ୍ୟ ୧୯୧୩ ସାଲର ସୁଲୁରୁ ବଦ୍ୟାନ
ଅନେକବଦ୍ୟାନରେ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ଉତ୍ତମବଦ୍ୟ-
ସଞ୍ଜା ସେ-ଅପଣା ଅନେକବଦ୍ୟାନ ନାହିଁ ।
ଅନେମାନେ ଗଜ ପ୍ରାୟରେ ବଦ୍ୟାନଠାରେ
ଘୋରା ଦେବାର ବଦ୍ୟାନ ଲେଖିଥିଲୁ
କୋଇବାକାଶ୍ରୀକରୁ ସୁଲୁରୁ ଅପଣା ଦେ
ଏ ଘୋରା ଘୋରବା ବଦ୍ୟାନ ସୁଲୁ ଏବଂ
ଅନେକ ବଦ୍ୟାନ କରଅଛି । ବଦ୍ୟାନ ବସ୍ତୁ
ଏହି ସେ ସମସ୍ତକି ଅନେକବଦ୍ୟାନରେ ମାତ୍ର
ଏବଂ ଘୋରବା ବଦ୍ୟାନ ଦେବାରୁ ଗଜ ଘୋରବା
ପ୍ରଥମ ମଧ୍ୟ ଓ ଜାଣିତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶାନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ବଦ୍ୟାନ ଓ ଗଜପାତ ଅନେକ ବଦ୍ୟାନ
ଘୋରଅଛି ଏବଂ ଘୋରବା ପ୍ରକାଶ ଏବଂ
କୋରା ଓ ଜାଣିତ ବଦ୍ୟାନରେ ଦେବେ
ଲେବ ବଦ୍ୟାନ ଘୋରଅଛି ।

ସରକାରୀ ବାସ୍ତୁସଞ୍ଚାରକର ଗଜ ମନମା
ତା ୨୦ ଡିସେମ୍ବରେ ଘୋର ଘୋରଅଛି ବାସ୍ତୁରୁ
ଘୋରାରେ ଘୋରବା ଦେବ ଘୋର ସୁଲୁରେ
ଘୋରବା ସୁଲୁ ଘୋରଅଛି ଏମନ୍ତ ଅନେକବର୍ଷ
ଦେଖ ଦେଖା ନ ଥିଲେ । ଉତ୍ତମ ମାସ
ତା ୧୨ ଡିସେମ୍ବରେ ଘୋରବା ପ୍ରଥମ ଘୋରବାରେ
ଘୋରବାରେ ୧୧୧ ଡିସେମ୍ବରେ ଏବଂ ଘୋରବାରେ
୧୧୦ ଓ ଅପଣା ଅନେକବଦ୍ୟାନରେ ୧୦୦ ବୁ
ଘୋର ଘୋରଅଛି । ସେ ବଦ୍ୟାନ ଘୋର ଅପଣା
ଅପଣା ସୁଲୁ । ଏବଂ ଘୋର ଦେବ ବାସ୍ତୁରୁ
ଘୋରବା ଅତି ଏବଂ ଘୋରବା ଦେବବାକୁ
ଦେବାର ଅପଣା ଦେବ ଏବଂ ତା ୨୦ ଘୋର
ଘୋରବା ମଧ୍ୟ ସେ ଅନାମାତ୍ରାପର ଘୋରବା
ପ୍ରଥମରେ ବଦ୍ୟାନ ସମସ୍ତରେ ଘୋରବା ଘୋରବା
ବାସ୍ତୁରୁ ଘୋରବା ବାସ୍ତୁରୁ ବଦ୍ୟାନ
ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଘୋରବା ଅପଣା ଏଥୁରୁ ଘୋର
ଦେବଅଛି । ଅନେକବଦ୍ୟାନ ବାସ୍ତୁରୁ ଘୋରବା

ਅੰਕ ੧੦੦ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ੧੦੦੦ ਤੋਂ ੧੦੦੦੦ ਤੱਕ

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମାଦି ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱାଧୀନତାଦି ଦ୍ୱାରା
ଉପକ୍ରମ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ସ୍ୱାଧୀନତାଦି ଦ୍ୱାରା
ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମାଦି ସ୍ୱାଧୀନତାଦି ଦ୍ୱାରା

ଏ ଦକ୍ଷୀ ମ୍ୟାଣ୍ଡିର ନିଗ୍ରହୀତପୁର ଓ ବରମୁଣ୍ଡ ନାମକ
ଦୁଇ ଗ୍ରାମରେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବୋଧହୁଏ ଚୋରାକାନ୍ଥ
ବେଳେଗୁଡ଼ିକ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଗାୟକଣ୍ଠ ଓ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ
ପ୍ରାୟ ଚୋର ବାନ୍ତି ।

[illegible]

ଦିବ୍ୟଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ରକାଶା । ବିଷ୍ଣୁ ଶରଣରେ ଶରଣ
ହୋଇ ପାରିବେ ଏ ସାକ୍ଷୀ ଅବେଦନ କରି ଚାଲି
ଅଗ୍ନିରେ ସେନାବଦ ମଧ୍ୟରେ ସଦାବ୍ରତ ହୋଇ
ହୁଏ ନିଜାନ୍ତ୍ର ଶରଣେ ପଶି ନାନବ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରକାଶା
ସାକ୍ଷୀଗଣେ ପ୍ରାଣେ ଅଛି ଯଦି ଚାହୁଁ ହୋଇ ଶରଣ
ଦେଇ ପାରିବେ ।

[illegible]